

Beantwoording technische vragen Voorjaarsnota & 1e Herziening 2024
Versie: 21 juni 2024

Nr.	Fractie	Blz.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	CDA		Sport en recreatie	Volkstuinen: Compensatie huuropbrengsten volkstuinen: Bij de toelichting wordt aangegeven dat in 2024 nog geen kostendekkende huurprijzen worden ingevoerd, maar dat hier langzaam naar toe wordt gebouwd. In de nota staat voor 2024 1,2 miljoen ingeboekt, maar voor de jaren erna 0 euro. Kan er nog geen inschatting gemaakt worden voor de gelden die die jaren besteed moeten worden?	2025: 0,8 miljoen euro 2026: 0,4 miljoen euro 2027 en verder: 0 euro
2	CDA		Sport en recreatie	Zwemvouchers: Zelfde vraag voor de zwemvouchers voor ouderen als voor de volkstuinen; waarom is hier na 2024 geen geld voor ingeraad?	Dit is eenmalig geld dat door de raad beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van de motie zwemvouchers. Deze motie wordt in 2024 uitgevoerd met uitloop naar 2025. Dit zal via een begrotingswijziging nog worden geregeld bij de 2de herziening. Over de wijze van uitvoering van deze motie wordt de raad via een aparte raadsbrief voor het zomerreces geïnformeerd.
3	CDA		RET	Er wordt gesproken over een kapitaalstorting van EUR 25 mln bij de RET. In 2024 spraken we ook al over een kapitaalstorting van EUR 100 mln om het vermogen van de RET te versterken. Is deze EUR 25 mln additioneel aan de eerder verstrekte EUR 100 mln?	Deze maximale kapitaalstorting van €25 mln is ter vervanging van de eerder genoemde kapitaalstorting van € 100 mln. Door de verhoging van de jaarlijkse bijdrage van de MRDH en een extern onderzoek naar het benodigd werkkapitaal bij de RET bleek dat er minder additionele middelen (in de vorm van een storting) nodig waren dan voorheen gedacht. Op dit moment is de gemeente Rotterdam in gesprek met de RET over een maximale kapitaalstorting van €25 mln in twee tranches. Als eerste wordt gesproken over een tranche van €15 mln en indien de RET kan aantonen dat zij meer werkkapitaal nodig hebben, heeft de gemeente Rotterdam de intentie uitgesproken om nog eens € 10 mln te storten.
4	CDA		Energietransitie	In het Programma Energietransitie is voor de gebouwde omgeving onder het kopje "Energiebesparing en verduurzaming van de woningvoorraad en andere gebouwen" een link naar een WAT-kaart en deze link werkt niet. Vervolgens is er een link naar een Wanneer- kaart en deze geeft alleen informatie over de aanleg van warmtenetten met gebieden waar een planning is voor 2025-2030 en waar deze planning er nog niet is. Ik zou juist verwachten dat we hier een overzicht krijgen met aangegeven de energie labels per gebouw/huis, wat de verwachte maatregelen zijn en wanneer en door wie die gaan worden uitgevoerd. Is die informatie beschikbaar? Hier is ook een link naar de "Rotterdamse Transitievisie Warmte", deze link werkt ook niet. Onder de Indicatoren staat "Energie label van 8.358 corporatiewoningen met E, F, of G-label verbeterd in 2028". Betreft dit alle woningen van de woningbouw corporaties met dergelijke labels? En wat is de aanpak voor huurwoningen in ander eigendom dan bij woningbouwcorporaties en wat is de doelstelling daar? Hoe wordt dat gemeten?	We zullen de niet-werkende links doorgeven aan de beheerder van de website zodat die ze kan herstellen. Mbt WAT/WANNEER kaart: gebouw eigenaren bepalen zelf welke isolatie maatregelen zij nemen. De gemeente kan bijvoorbeeld wel aangeven in welke wijken een isolatie aanpak plaatsvindt. In het nieuwe Warmteprogramma willen we eigenaar-bewoners laten zien wat zij aan isolatie kunnen doen en naar welk alternatief voor aardgas wij als gemeente toewerken. Vooruitlopend daarop kunnen eigenaren voor deze informatie binnenkort terecht bij het Energieloket. De 8358 woningen betreffen inderdaad corporatiewoningen. Voor de particuliere verhuur wordt de landelijke doelstelling aangehouden. Hierbij gelden per 1 januari 2030 de wettelijke eisen voor (de verhuur van) huurwoningen, waarbij E, F en G energielabels niet meer zijn toegestaan. Hiervoor wordt er nauw samengewerkt met het Platform Particuliere Verhuur Rotterdam. En werkt de afdeling duurzaamheid aan het plan van aanpak om de particuliere verhuurder als de huurder te faciliteren in de verduurzamingsopgave. Deze zal naar verwachting in Q4 van 2024 gereed zijn.
5	CDA		Opsporing asociaal rijgedrag	Er zijn een maand sinds de aanpak begon 300 boetes uitgedeeld en de aanpak is nog steeds bezig een jaar later. Hebben de boetes geholpen met het verminderen van asociaal rijgedrag en zo niet, wat voor andere maatregelen zou het College willen nemen om dit gedrag te beïnvloeden?	Voor aanvullende maatregelen die we gaan treffen in 2024 verwijs ik u graag naar het afdoeningsvoorstel moties en toezeggingen over voortgang Rotterdamse Verkeersasociaal Aanpak [24bb004009]. Daar leest u hoe we maatregelen aangescherpen, wegafsluitingen vervroeg en door middel van participatie naar permanentere verkeersmaatregelen in de wijk ontwikkelen, de inzet van GID's uitbreiden, geluidsfilters gaan inzetten als waarschuwingssysteem en onze lobby voortzetten om verkeersveiligheid in Rotterdam te verbeteren. De Rotterdamse Verkeersasociaal Aanpak is een integrale aanpak waarbij beboeten het sluitingsstuk is. Het exact aanmeten van de overlast veroorzaakt door asociaal gedrag is subjectief met moeilijke definieerbare parameters. Wij verwachten door het opleggen van de last onder dwangsom - een nieuwe manier van handhaven – een afschrikkeffect te creëren door de cumulatieve aard van deze straf, waarbij het boetebedrag begint bij 500 euro kan oplopen tot 3000 euro. Naast de verkeersacties wordt ook ingezet op handhaving tijdens hun reguliere routes op deze overtredingen. Voor de zomer zijn de eerste handhavers hierop getraind. Dit betekent naar verwachting dat de pakkans aanzienlijk kan worden vergroot en de effecten voor de Rotterdammer verder merkbaar gaan worden.

6	CDA		Buitenruimte	Op welke manier worden bewoners betrokken bij de plannen voor vergroening en klimaatadaptieve projecten in hun wijken?	Via de wijkaanpak Rotterdams WeerWoord worden bewoners actief betrokken bij klimaatadaptatie. Door projecten op verschillende schaalniveau's zoals geveltuinten, regentonnen en de aanleg van groenvakken in de straat en de tuinen van de wijk. Ook worden bewoners betrokken bij de 50 klimaatadaptieve projecten en 15 pleinen. Dit gebeurt via het participatieproces dat er voor elk buitenruimteproject is. Daarnaast kent RWW een klimaatsubsidie Als je je huis wilt voorbereiden op extreem weer, kun je subsidie van de gemeente krijgen voor het toevoegen van groen, regenwater opvangen, regenwaterafvoer aansluiten op het riool en maatregelen tegen hitte, zoals zonwering en ventilatie. De subsidie hangt af van het aantal vierkante meters groen, afgekoppeld oppervlak en waterberging die je toevoegt.
7	CDA		Openbaar vervoer	Welke maatregelen worden getroffen om de toegankelijkheid van het openbaar vervoer te verbeteren voor mensen met een mobiliteitsbeperking?	De stand van zaken van toegankelijkheid in het openbaar vervoer in Rotterdam is als volgt: • De toegankelijkheid van metro-, tram- en busvoertuigen is 100% • De toegankelijkheid van metrostations is 100% (wel met als continu aandachtspunt het deugdelijk functioneren van roltrappen en liften) • De toegankelijkheid van bushaltes is ca. 99% binnen de gemeente Rotterdam (hierin tellen tijdelijke haltes en haltes die uitsluitend door de nachtbus worden gebruikt overigens niet mee). We hebben ca. 600 bushalteperrons in Rotterdam. • De toegankelijkheid van tramhaltes is ruim 90% in het vervoergebied van de RET (waar ook Barendrecht, Schiedam en Vlaardingen bij horen). In het vervoergebied van de RET zijn 333 tramhalteperrons. Van de nog niet toegankelijke OV-haltes kan het volgende gezegd worden. Concreet gaat dit om 4 bushalteperrons en 28 tramhalteperrons. Het volgende is voorzien: - Voor de 4 bushaltes zijn plannen om deze binnen ca. een jaar toegankelijk te maken. - 16 van de genoemde tramhalteperrons liggen in Hillegersberg aan de lijnen 4 en 8. Nu deze lijndelen overeenkomstig recente besluitvorming in Plan Toekomstvast Tramnet gehandhaafd blijven, gaan we met de MRDH in overleg over het toegankelijk maken van deze haltes. Hierbij gaat gekeken worden naar de optimale locaties voor deze haltes en is het mogelijk dat sommige haltes worden opgeheven of samengevoegd worden met nabijgelegen haltes - 8 van de genoemde tramhaltes liggen aan lijndelen die overeenkomstig de besluitvorming in PTT niet toekomstvast zijn en op termijn uitgefaseerd gaan worden - De resterende 4 haltes liggen in of nabij keerlussen en kunnen niet toegankelijk worden gemaakt Een 'toegankelijke' halte is opgehoogd en voorzien van een blindegeleidestrook. Een deel van de tram- en bushaltes is uitgerust met een paneel waarop dynamische reisinformatie wordt getoond. Een groot deel van deze panelen is uitgerust met een knopje waar je op kunt drukken en dan wordt het vertrek van de eerstvolgende bus of tram omgeroepen.
8	CDA		Digitale criminaliteit	De komende jaren zet de gemeente in op de bestrijding van digitale criminaliteit. In welke mate valt hieronder het preventief weerbaar maken van de Rotterdammers in de breedste zin van het woord? Wordt er ook nog steeds ingezet op het weerbaar maken van Rotterdamse burgers tegen nieuwe technieken van online oplichting (kant en klare spearphishing bijv.) Ten tweede wordt cybercriminaliteit ook meegenomen bij voorlichting aan jongeren die een grote kans hebben via online criminaliteit dieper in het criminele circuit raken?	Zoals eerder beschreven in de afdoening van de motie "het Hack is van de dam" valt vanaf 2024 bewustwording van de risico's van digitale criminaliteit voor Rotterdammers onder het programma Digitale Inclusie. Tot 2024 is er vanuit het programma Veilig ingezet op het preventief weerbaar maken van Rotterdammers. Hiervoor zijn meerdere projecten en bewustwordingscampagnes opgezet. Deze worden verder toegelicht in de voortgangsrapportage over de aanpak van digitale criminaliteit die in Q3 2024 met de raad gedeeld zal worden. Preventie van daderschap bij jongeren is en blijft een belangrijk onderdeel van de aanpak op digitale criminaliteit. Met deze reden is digitale criminaliteit opgenomen als thema onder de Preventie met Gezag aanpak.
9	CDA	169	Baten programma Veilig	Als we op pagina 169 kijken naar de baten van 'Veilig' is te lezen dat er een aanzienlijk grotere 'Bijdragen rijk en medeoverheden' te lezen is (bijna 28.424 ten opzichte van gemiddeld tussen de 21.000 en 22.000 in alle andere jaren) waardoor is dat te verklaren?	Antwoord staat in de toelichting op pagina 169 "De meeste inkomsten in dit programma komen uit inkomende subsidies van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. In de begroting van 2024 is de inkomende subsidie voor programma Mainport opgenomen (€ 8 mln) en daarnaast de inkomende subsidie voor programma Samen (€ 6,5 mln). Voor de jaren na 2024 zijn de baten voor programma Mainport nog niet volledig bekend en slechts gedeeltelijk opgenomen (€2 mln). De baten nemen daardoor vanaf 2025 met € 6 mln af."
10	CDA	169	Inhuur	In de tabel op pagina 169 gaat de 'Inhuur' na 2024 grof omlaag, waardoor is dat te verklaren? Vanwege het aannemen van vaste krachten die niet meer ingehuurd worden? Als dat het geval is, is er dan rekening gehouden met het schreeuwende arbeidstekort, is het zeker dat dit lukt?	De cijfers van inhuur zijn grof omlaag gegaan, omdat er minder kandidaten worden voorgesteld door de uitzendbureaus. Bij een gemiddelde uitvraag worden zo'n 3-5 kandidaten voorgesteld. Dit aantal was voorheen hoger, namelijk 10-12. Het naar beneden bijstellen is dus realistisch met de situatie op de arbeidsmarkt.
11	CDA		Wijkgerichte aanpak programma Onderwijs	Is er een speciale aanpak voor de Kleine Kernen?	Nee, dit betreft stedelijk beleid en er is geen speciale aanpak kleine kernen. Verdeling van middelen gebeurt grotendeels obv onderwijsachterstanden scores en leerlingaantallen.
12	CDA		Wijkgerichte aanpak programma Onderwijs	Wat wordt bedoeld met een wijkgerichte aanpak? Valt een Rozenburg of Pernis onder een wijk?	Met een wijkgerichte aanpak hebben we het doel om het bereik van doelgroeppeuters te vergroten. Deze aanpak omvat nauwe samenwerking met lokale gemeenschappen, scholen en ouders om ervoor te zorgen dat het voorschoolse educatie-aanbod zo toegankelijk mogelijk is voor alle doelgroepkinderen. Door in te spelen op de specifieke behoeften en uitdagingen van elke wijk willen we het aantal deelnemende kinderen aanzienlijk vergroten. Dit geldt dus ook voor Rozenburg en Pernis
13	CDA		Verbetering van parkeren en beschikbare woningen voor leraren	Vallen leraren onder de 5 specifieke groepen van het maatwerk parkeren of komt hier een andere regeling voor? En zijn het er 5 of 4?	Vier doelgroepen komen onder bepaalde voorwaarden voor maatwerk van parkeerproducten: sportverenigingen, maatschappelijke of religieuze instellingen, onderwijs- en kinderopvangorganisaties en zorgaanbieders. Voor onderwijs en kinderopvang zijn parkeervergunningen beschikbaar voor 75% van het totale aantal fte dat op een locatie werkzaam is.

14	CDA		Onderwijs	Lerarentekort: Wat zijn de redenen dat het lerarentekort met 4,7% is toegenomen? En wat zegt dit over het eerder uitgevoerde beleid?	Het lerarentekort is het afgelopen jaar in alle grote steden toegenomen, ook in Rotterdam. De tekortmeting laat zien hoe hoog de tekorten zijn op scholen, maar is geen verklarend onderzoek. Wel laat het zien dat de tekorten meestal groter zijn op kleine scholen en op scholen met een hoge of zeer hoge schoolweging. Vanuit het NROB zijn extra middelen beschikbaar voor scholen met een hogere schoolweging. Het feit dat het tekort nog steeds hoog is maakt het belang van de lerarenaanpak des te groter. We blijven samen met scholen inzetten op maatregelen zoals de zij-instroom, waarvan de positieve resultaten al te zien zijn. Het lerarentekort is een landelijk probleem en dus zijn ook landelijke maatregelen nodig, zoals het verbeteren van het imago van het beroep. Hiervoor lobby ik samen met andere gemeenten bij het Rijk. Daarnaast is het lerarentekort onderdeel van het tekort aan arbeidskrachten die (met name in de publieke sector) zichtbaar is. Werkenden en jonge mensen hebben hierdoor veel mogelijkheden op de arbeidsmarkt.
15	Christen Unie		Jeugdzorg	In de voorjaarsnota wordt gesproken over hogere lasten van 41,3 miljoen op jeugdzorg in 2024. In de eerste ontwerp begrotingswijziging van de GRJR voor 2024 wordt gesproken over een extra inleg van 71,4 miljoen voor de gemeente Rotterdam. Is deze extra inleg in zijn geheel verwerkt in de voorjaarsnota? Zo ja, waar in de voorjaarsnota is dit bedrag verwerkt? Zo nee, waar is de berekening van de lasten van 41,3 miljoen in de voorjaarsnota op gebaseerd? En wat voor consequenties zou het verwerken van de extra inleg voor de voorjaarsnota hebben?	De extra inleg is verwerkt in de VJN, de bijstelling is lager want in de meerjarenbegroting van Rotterdam werd al rekening gehouden met een stijging van de kosten voor jeugdzorg. Aanvullend zijn er middelen voor jeugd lokaal overgeheveld naar jeugd regionaal. Zoals dat ook is gebeurd bij de Voorjaarsnota 2023 toen voor een bedrag van 26 mln. Indien blijkt dat er aanvullende middelen nodig zijn, wordt dit meegenomen in de tweede herziening van de begroting.
16	Christen Unie		Weerstandsvermogen	We zien in de voorjaarsnota van 2023 dat er voor de niet-quantificeerbare risico's een bedrag van €25 miljoen is opgenomen voor de benodigde weerstandscapaciteit. Het college heeft besloten om met ingang van 2024 geen weerstandscapaciteit meer aan te houden voor de risico's die zich niet laten kwantificeren. Kan het college toelichten waarom ondanks het toegenomen aantal kwantificeerbare risico's het benodigde weerstandscapaciteit voor 2024 slecht 102 is? Op basis van welke gegevens zijn de getallen in de tabel met kwantificeerbare risico's tot stand gekomen?	De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op de gegevens in de tabel met de kwantificeerbare risico's. De gegevens die vermeld staan in deze tabel worden opgemaakt door de onderdelen van de organisatie waar het risico betrekking op heeft o.b.v. verwachtingen en eerder opgedane ervaringen. De daling van de benodigde weerstandscapaciteit komt met name door de forse daling in het risico omtrent grondexploitaties. De tabel en de wijzigingen in risico's tov Begroting 2024 staan vermeldt op p. 224 van de VJN 2024.
17	Christen Unie		Lening RIM	Zijn er specifieke financiële bronnen aangemerkt om de lening uit de Rotterdamse Investeringsmotor terug te betalen?	In 2024 wordt er vermogen overgeheveld vanuit de RIM naar de algemene reserve. In 2027 en 2028 wordt dit vermogen, met rente, weer terug overgeheveld vanuit de algemene reserve naar de RIM.
18	Christen Unie		Welzijn	Vanaf 2025 vallen de middelen voor het subsidiekader 'Goed voor elkaar met minder zorgen' weg. Wat is het bedrag dat er wegvalt door het niet continueren van dit subsidiekader en waar in de voorjaarsnota is dit terug te zien?	€ 2,2 miljoen is het totaal dat wegvalt door het niet continueren van het subsidiekader. Dit is terug te vinden bij het programma volksgezondheid. https://watdoetdegemeente.rotterdam.nl/apps/voorjaarsnota2024/programmas/volksgezondheid2/7-financien/
19	D66		Samenleven	Waarom worden de 56 statushouders die in 2023 extra zijn gehuisvest bovenop de taakstelling in mindering gebracht op de taakstelling voor de eerste helft van 2024? Hoe zit dit juridisch in elkaar conform de afspraken met het Rijk?	De voorsprong of achterstand op de taakstelling wordt altijd verrekend met het daaropvolgende jaar. De provincie Zuid-Holland en het ministerie van J&V houden toezicht op de verdeling en realisatie van de taakstelling.
20	D66		Samenleven	Rijk heeft geld beschikbaar gesteld voor de aanpak van de Regenboogsteden voor lokaal LHBTI-beleid voor 2023 tot en met 2026. Waar worden deze middelen de komende jaren in Rotterdam aan besteed? Hoe zijn deze middelen in 2023 besteed?	De middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld in het kader van het Regenboogstedenprogramma voor lokaal LHBTI-beleid (2023 t/m 2026) zijn toegevoegd aan het budget voor het actieplan Samenleven. Vanuit dat budget worden diverse acties ingezet die direct gericht zijn op het verbeteren van sociale veiligheid, acceptatie en emancipatie van de lhbtq+ gemeenschap. Daaronder vallen onder andere subsidies en inkoopopdrachten voor activiteiten die specifiek gericht zijn op deze gemeenschap. Het bedrag dat wij vanuit het Regenboogstedenprogramma ontvangen is slechts een fractie van het budget dat hiervoor wordt ingezet. Binnen de subsidieregeling 'Samenleven in één stad' is bijvoorbeeld jaarlijks een bedrag van € 575.000 beschikbaar voor initiatieven die zich inzetten voor genderemancipatie en seksuele- en genderdiversiteit. Voor 2024 en verder hanteren we dezelfde systematiek.
21	D66		Samenleven	Hoeveel statushouders zijn inmiddels gestart met inburgering?	In 2024 is het aantal statushouders dat inburgeringsplichtig is geworden 737. Hiervan hebben er 419 ondertussen een PIP gekregen (persoonlijk ontwikkelingsplan). Dat betekent de hele brede intake doorlopen.
22	D66		Samenleven	Wat is de gemiddelde verblijfsduur van statushouders op de Silja?	We hebben geen exacte gegevens over de gemiddelde verblijfsduur van statushouders op de Silja. Reden is dat we als gemeente niet een instroomdatum ontvangen van statushouders op de Silja. Dat zouden wij wel graag willen. COA laat weten dat het instroommoment niet op een eenduidige wijze wordt geregistreerd, waardoor ook zij die gegevens niet beschikbaar hebben.
23	D66		Samenleven	Hoeveel statushouders zijn reeds doorgestroomd van het opvangschip Silja naar (duurzame) huisvesting?	Het aantal personen dat is gehuisvest vanuit de MS Silja is 965
24	D66		Armoede en Schulden	Op welke wijze kunnen jongeren aanvullende bijstand aanvragen en welke eisen gelden hiervoor?	Bij een aanvraag voor een bijstandsuitkering door een jongere jonger dan 21 jaar wordt beoordeeld of mogelijk recht is op een aanvulling op de bijstand. Hoofdzakelijke voorwaarden zijn: de kosten voor levensonderhoud van de jongere zijn hoger dan de bijstandsuitkering, én jongere kan niet terugvallen op de onderhoudsplicht van de ouders.

25	D66		Armoede en Schulden	Hoe wordt getoetst of ouders niet (of wel) aan hun zorgplicht kunnen voldoen?	Toetsing op de onderhoudsplicht is maatwerk. Wel zijn er bepaalde situaties waarin kan worden aangenomen dat de jongere niet kan terugvallen op de onderhoudsplicht van de ouders. Dat zijn onder andere: •De jongmeerderjarige is ouderloos •De ouders van de jongmeerderjarige zijn onbereikbaar, bijvoorbeeld doordat ze in het buitenland wonen •De jongmeerderjarige is buiten het gezin geplaatst i.h.k.v. jeugdhulp op grond van Jeugdwet of Jeugdstrafrecht •De jongmeerderjarige heeft de zorg voor een minderjarig kind
26	D66		Armoede en Schulden	Wat zijn de eisen om toegang te krijgen tot de gemeentelijke schuldhulpverlening?	Iemand moet 18 jaar of ouder zijn en inwoner zijn van Rotterdam (met een woonadres of een postadres).
27	D66		Mobiliteit	Wat wordt er verstaan onder de uitzondering van 'enkele hybridevoertuigen' bij de emissieloze gemeentelijke personenwagens?	Het betreft hier de dienstauto's van het college. Begin 2024 zijn, na veel vertraging als gevolg van lange levertijden, twee volledig elektrische auto's afgeleverd (Audi Q4 e-tron). De afspraak was dat er eerst ervaring met deze elektrische auto's werd opgedaan en dat op basis van deze ervaringen de overige drie auto's vervangen zouden worden. De auto's fungeren echter niet voldoende als verlengd kantoorconcept. Met verlengd kantoorconcept wordt bedoeld dat het comfort van de auto's dermate goed is dat de college-leden ook werkzaamheden tijdens de ritten uit kunnen voeren. Er is inmiddels een aanbesteding in ontwikkeling, waarbij een ruimere keuze voor volledig elektrische college-auto's beschikbaar is.
28	D66		Mobiliteit	Worden onder 'schone motorvoertuigen' ook voertuigen die gebruik maken van grijze waterstof meegerekend? Zo ja, waarom?	In de gemeentelijke vloot wordt, op enkele pilots na (nog) geen gebruik gemaakt van waterstof-elektrische voertuigen. Voor de ZES-zone geldt emissievrij, dit betekent o.a. rijden op waterstof. Het is echter niet te checken of men grijze of groene waterstof getankt heeft. Uitgangspunt in de toekomst is uiteraard het gebruik van groene waterstof.
29	D66		Mobiliteit	Voor welke voertuigen vraagt de gemeente ontheffingen of vrijstellingen aan in de Zero Emissie Zone? Welke criteria worden hiervoor gehanteerd?	Ontheffing wordt aangevraagd op basis van: - Ontheffing in verband met de levertijd van een vervangend emissieloos voertuig, dit zijn alle voertuigen die niet op tijd geleverd kunnen worden - Ontheffing voor voertuigen die niet emissieloos verkrijgbaar zijn, dit zijn de zware voertuigen zoals haakkranewagens, kolkenzuigers en sondeerwagens. Voor de strooi-vrachtwagens gladheidsbestrijding worden vrijstellingen in het kader van de gladheidsbestrijding aangevraagd.
30	D66		Mobiliteit	Kan het succes van de te lenen bakfietsen om grof afval en herbruikbare goederen naar een milieupark te brengen in cijfers worden uitgedrukt? Waarom zijn wel op alle milieuparken aanhangwagens te lenen, maar niet op alle parken een (elektrische) bakfiets?	Cijfers leenbakfietsen. Dit jaar zijn van januari t/m mei 258 bakfietsen uitgeleend bij 6 uitgifte locaties. Het is een bewuste keuze dat de bakfietsen op publieklocaties in de wijken te leen zijn; dit is veelal dichterbij voor de gebruikers.
31	D66		Mobiliteit	Hoeveel wordt er in 2024 geïnvesteerd in fietsers dan wel het fietsvriendelijk maken van de stad?	In 2024 wordt er 2,1 miljoen euro geïnvesteerd in fietsparkeren stadsbreed. Daarnaast wordt er 2,2 miljoen geïnvesteerd voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur. Dit bedrag wordt aangevuld met subsidies. Daarnaast worden combinaties gemaakt met budgetten voor verkeersveiligheid en inrichtingsplannen. Het genoemde bedrag is exclusief uitgaven aan fietsstimulering, -onderhoud en -beleid.
32	D66		Mobiliteit	Hoeveel heeft de gemeente geïnvesteerd in mobiliteitsmaatregelen in de periode 2018-2024?	Het totaal aan investeringen in mobiliteitsmaatregelen van 2018 tot 2024 is afgerond 40 miljoen. De vraag is geïnterpreteerd als investeringen in fysieke maatregelen om het mobiliteitssysteem beter te laten functioneren, gedaan vanaf 2018 tot nu. Dit betreft met name verbeteringen aan fietspaden en verkeersveiligheid. Niet meegenomen zijn: •Niet-fysieke maatregelen zoals gedragsmaatregelen, educatie en beleid •Investeringen vanuit duurzaamheid zoals het plaatsen van laadpalen of het inrichten van zones •Het vernieuwen van bestaande verkeersmanagementsystemen (gemiddeld ca. 4,5 miljoen per jaar) •Investeringen in het kader van grote integrale projecten als bijvoorbeeld de Coolingsingel of de Hoekselijn •Investeringen in mobiliteit als onderdeel van gebiedsontwikkelingen •Invoering parkeerbeleid waaronder P+R en fietsparkeervoorzieningen •Bekking via subsidies. Voor projecten passend bij de regionale doelstellingen op fietspaden en verkeersveiligheid wordt standaard 50% subsidie aangevraagd.
33	D66		Klimaat en duurzaamheid	Hoeveel CO ₂ -reductie is er gerealiseerd?	DCMR rapporteert jaarlijks over de CO ₂ -reductie in Rotterdam (met de monitor, die "achteruit" kijkt). De monitor over 2023 verschijnt in Q3 2024; hierin wordt zichtbaar of en tot hoever de CO ₂ -uitstoot is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. In de context van onze collegetarget om in 2025 -25% te realiseren, is het meest recente cijfer voor de stad een uitstoot van 2,8Mton en staan we dus op -18% (2022), vanaf -10% begin deze collegeperiode (2021). De DCMR doorrekening (die "vooruit" kijkt), biedt al wel wat inzicht in 2023: de uitgevoerde plannen in het KAR worden ingeschat op 128 kton aan CO ₂ -reductie voor dat jaar. Als deze inschatting klopt, betekent dat voor de target een extra afname van 4% (op 1990: 3,44 Mton). Zeker is dat nog niet, omdat er meer factoren bepalend zijn voor de definitieve uitstoot van 2023 dan alleen de doorgerekende plannen.
34	D66		Klimaat en duurzaamheid	Welke rol heeft de gemeente precies in het meewerken aan de realisatie van de TenneT-elektriciteitsinfrastructuur in de haven en van de elektriciteitsinfrastructuur van Stedin in de stad?	TenneT en Stedin hebben beide projecten in de haven en in de stad. In de haven geldt dat de gemeente vergunningsverlener is (met name bouwvergunning en kabels en leidingen) en in zeldzame gevallen ook grondverstrekker. Daarnaast heeft de gemeente een belangrijke rol in de planologie van de ondergrond. In de stad heeft de gemeente deze rollen ook en is de gemeente bovendien meestal de grondverstrekker. De gemeente gaat in de stad vanzelfsprekend ook over de planologie van de bovengrond, daar moet energie infrastructuur een plaats krijgen. Daarnaast is ruimtelijke inpassing (hoe ziet het eruit in het landschap) en participatie in de stad ook een zeer belangrijk element bij de realisatie van elektrische infrastructuur, hier heeft de gemeente een grote rol in.
35	D66		Klimaat en duurzaamheid	Wanneer wordt het Energieloket beschikbaar?	Zo snel als mogelijk... Er is op 28 juni een kort geding in relatie tot aanbestedingsprocedure. 12 juli wordt uitspraak verwacht. Afhankelijk van de uitspraak sluiten we snel daarna een contract en zijn we in Q3 2024 live. Of we moeten een nieuwe ronde uitvragen en beoordelen, dan duurt het langer (inschatting: eind 2024).
36	D66		Sport en recreatie	Wanneer kunnen we een nieuwe aanpak voor kinderen met overgewicht en motorische achterstanden verwachten n.a.v. het stoppen van de subsidieregeling Lekker Fit!? In hoeverre worden hierbij wetenschappelijke experts betrokken, naast partners uit de stad?	De contouren van de nieuwe aanpak worden in Q2 voorgelegd aan de commissie ZWCS en de definitieve aanpak in Q3-2024. Bij de ontwikkeling van de Rotterdamse aanpak volgen we de landelijke ontwikkelingen rondom dit thema. We sluiten, waar mogelijk, aan bij het 'Landelijk model ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas', dat is ontwikkeld door de Vrije Universiteit van Amsterdam (VU) en Care for Obesity 2018. Voor wat betreft evaluatie en monitoring zijn we in gesprek met het Erasmus Medisch Centrum (EMC). Verder wijzen we partijen op de database van het NJi met erkende interventies op het gebied van gezonde leefstijlinterventies.

37	D66		Sport en recreatie	Waar is het streven van 25.000 uren aan jaarlijks gastgebruik, gemeten over alle sportterreinen, op gebaseerd? Wie is er verantwoordelijk voor het stimuleren van dit gastgebruik?	Dit is een prestatieafpraak tussen de gemeente en het Sportbedrijf. Het gastgebruik betreft de uren die niet aan de hoofdgebruiker (sportvereniging) worden verhuurd. Het Sportbedrijf is verantwoordelijk voor het stimuleren van dit gastgebruik en de verhuur. Het gastgebruik richt zich op onderwijs, verhuur aan derden (Claim je veld) en een pilot om sportparken op daarvoor geschikte uren (gratis) open te stellen. Het streven naar 25.000 uren jaarlijks gastgebruik is gebaseerd op het aantal gerealiseerde verhuurde uren in het verleden, opgeplust met een groeiambitie.
38	D66		Veilig	Op welke wijze wordt het cameraproject Bloemhof geëvalueerd en in hoeverre vormt dit de input voor mogelijke toekomstige cameraprojecten? Hoe wordt eventuele causaliteit tussen plaatsing van camera's en een veranderende veiligheidssituatie (objectief en subjectief) beoordeeld?	Het cameraproject Bloemhof wordt, net als alle andere cameragebieden, periodiek geëvalueerd in de Evaluatie Cameratoezicht. Bloemhof is een van de pilotgebieden waarbij de output reeds door middel van doelen conform de motie 'Doelen duidelijk in beeld' is geformuleerd. Zo wordt door live cameratoezicht ingezet op: 1. Het de-escaleren van geweld of overlast 2. Het aanhouden van daders van overlast- en geweldsincidenten en 3. Het meekijken na een melding door de politie. Op basis van de voor het gebied relevante data wordt de meerwaarde van cameratoezicht in een gebied zichtbaar. Subjectieve veiligheid is geen primaire plaatsingsgrond voor toezichtcamera's (dat is handhaving van de openbare orde) en wordt derhalve niet specifiek beoordeeld.
39	D66		Veilig	Hoeveel wijkhandhavers zijn er momenteel in opleiding en hoeveel van hen zijn deze zomer gereed om te starten?	Dit jaar zijn 2 BBL-klassen afgestudeerd, namelijk BBL1 en BBL2. Van de 20 trainees zijn er 13 trainees afgestudeerd en ingestroomd als wijkhandhaver. De verwachting is dat de resterende 7 trainees uit deze groepen rond september zullen instromen. De groepen BBL3 (12 trainees) en BBL4 (13 trainees) zijn nog in opleiding. Het verwachte afstudeermoment is oktober 2024 respectievelijk januari 2025.
40	D66		GGD	Hoeveel middelen hoopt/verwacht de gemeente vrij te kunnen maken voor het verhogen van de vaccinatiegraad middels de landelijke lobby hiervoor?	De lobby richting het Rijk is in gezamenlijkheid met de G4 en focust zich op de wijkaanpak. In de coronapandemie is gebleken dat er winst te behalen is bij inwoners die zich in kwetsbare situaties bevinden door middel van een aanpak op maat. Hier zijn extra middelen voor nodig. GGD Rotterdam-Rijnmond kan nog geen definitief bedrag noemen rondom de extra middelen die nodig zijn om de vaccinatiegraad te verhogen. Een eerste inschatting is dat er zeker een miljoen per G4 stad nodig zal zijn om de aanpak in te kunnen zetten. GGD Rotterdam-Rijnmond zal samen met haar belangrijkste ketenpartners op basis van scenario's een meer nauwkeurige financiële onderbouwing voor de lobby uitwerken. Of gemeenten daadwerkelijk een financiële bijdrage vanuit het rijk voor deze wijkaanpak krijgen, moet blijken uit de uitkomst van het lobby traject.
41	D66		Bedrijfsvoering	Welke afweging wordt gemaakt bij het niet melden van een datalek bij de Autoriteit Persoonsgegevens? In hoeverre worden personen wiens gegevens in het datalek voorkomen altijd benaderd en hierover geïnformeerd?	Om te bepalen of een datalek moet worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens wordt een risico inschatting gemaakt. Er wordt gekeken naar 1. Wat zijn de gevolgen voor de betrokkenen 2. Hoe waarschijnlijk is het is dat die gevolgen zich voordoen. De volgende factoren worden meegenomen bij de afweging: • De aard van de inbreuk; • De aard en gevoeligheid van de persoonsgegevens en de hoeveelheid; • Het gemak waarmee personen kunnen worden geïdentificeerd; • De ernst van de gevolgen voor de betrokkenen; • Kenmerken van de onbevoegde ontvanger; • Bijzondere kenmerken van de persoon; • Bijzondere kenmerken van de organisatie; • Aantal betrokkenen. Betrokkenen worden alleen geïnformeerd als een datalek waarschijnlijk een hoog risico oplevert voor hun rechten en vrijheden.
42	D66		Bedrijfsvoering	Welke aanbevelingen neemt Rotterdam uit de invoeringstoets van het ministerie van BZK concreet over om het Woo-proces te verbeteren?	Eind juni wordt de kabinetsreactie verwacht op de invoeringstoets en de adviezen daarop van ACOI en de Regeringscommissaris Informatiehuishouding. De VNG heeft hier reeds op gereageerd met een brief, die wij onderschrijven, aan de staatssecretaris. De VNG vraagt aandacht voor o.a. de benodigde extra middelen en capaciteit voor de uitvoering. Binnen het Woo-team werken we aan procesoptimalisatie, waarbij we zijn gestart met het optekenen van het proces en het verder uitwerken van een aantal processtappen, waarbij we de uitkomsten van de invoeringstoets centraal stellen. De punten die we nu meenemen zijn: tijdig en intensiever contact met de verzoeker, meer sturen op doorlooptijden en prioritering en werken aan vertrouwen door verzoekers o.a. mee te nemen in de voortgang van het dossier.
43	D66		Economie	Hoe wordt het gebruik van de toegewezen €5,7 miljoen vanuit het Just Transition Fund (JTF) door de Human Capital Coalitie Energietransitie (HCCE) gemonitord en geëvalueerd om ervoor te zorgen dat het doel om vertraging in de industriële transitie te voorkomen daadwerkelijk wordt bereikt? Welke specifieke indicatoren en meetbare doelen worden gebruikt om de effectiviteit van deze investering te beoordelen, en hoe worden eventuele bijsturingen of verbeteringen in het gebruik van deze middelen geïdentificeerd en geïmplementeerd?	Aan de verstrekte JTF-subsidie zijn rapportageverplichtingen verbonden. Ieder half jaar wordt een inhoudelijke en financiële rapportage gevraagd waarbij ook op de indicatoren in het project wordt gerapporteerd. Op basis van de controle op de rapportage worden de kosten goedgekeurd of niet. De indicatoren waarop wordt gerapporteerd is het aantal deelnemers in het project en op de capaciteit in de leeromgeving en de klaslokalen van het project evenals de gebruikers.

44	D66		Economie	Het bedrijf Battolyser Systems krijgt ruim 2 mln uit het JTF. Hoe is deze aanbesteding gelopen? Hoe wordt de toekenning van ruim 2 miljoen euro aan Battolyser Systems vanuit het Just Transition Fund (JTF) gerechtvaardigd en hoe wordt gewaarborgd dat deze investering daadwerkelijk bijdraagt aan de doelstellingen van de energietransitie en de beoogde vermindering van CO2-uitstoot? Welke criteria en evaluatiemethoden worden gehanteerd om de impact en effectiviteit van deze investering op lange termijn te meten, en hoe worden eventuele risico's of uitdagingen in verband met deze financiering aangepakt?	Battolyser Systems ontvangt 2 miljoen subsidie uit het JTF voor het project Betaalbare groene waterstofproductie. Het bedrijf heeft een aanvraag ingediend in de eerste openstelling van het fonds voor de regio Groot-Rijnmond. De bedragen worden op basis van het Territoriaal Just Transition Plan, dat is opgesteld door gemeente en provincie, opengesteld. De selectie van projecten en de inhoudelijke beoordeling vindt plaats in de deskundigencommissie. Deze commissie is ingesteld door de Minister van SZW, onder wiens verantwoordelijkheid het programma wordt uitgevoerd. De Deskundigencommissie heeft op basis van zes vastgestelde beoordelingscriteria geoordeeld dat het bedrijf een waardevolle bijdrage levert aan de energietransitie en de uitgangspunten van het programma en dat het aangevraagd project voor subsidie in aanmerking komt. Het bedrijf draagt bij aan het opzetten van nieuwe duurzame waardeketens en aan de ontwikkeling van nieuwe innovatieve oplossingen van de energietransitie. Vervolgens heeft Kansen voor West op basis van de geldende nationale en Europese regels getoetst en geoordeeld dat de subsidie kan worden verleend. Aan de hand van halfjaarlijkse voortgangsrapportages zal het project verantwoording afleggen over de voortgang op inhoudelijk en financieel vlak en op de realisatie op de indicatoren. Tot een jaar na de vaststelling zal Kansen voor West het project monitoren.
45	D66		Economie	Hoe worden de Sustainable Development Goals gemonitord en geëvalueerd? Hoe wordt binnen de gemeente Rotterdam gewaarborgd dat de ambitieuze doelen van de SDG's niet alleen worden gezien als een politieke wens voor rapportage, maar daadwerkelijk worden geïntegreerd in het dagelijkse beleid en de uitvoering ervan? Welke concrete stappen worden genomen om ervoor te zorgen dat de focus wordt gelegd op zowel top-down politieke doelen als bottom-up initiatieven die bijdragen aan de realisatie van de SDG's, en hoe wordt samengewerkt tussen verschillende afdelingen en niveaus van de overheid om een wederkerige werkwijze te bevorderen?	Uw raad heeft op 26 september 2023 de Rotterdamse SDG-rapportage "Doelen voor Rotterdamse doeners 2023" (23bb006221) ontvangen, die de stand van zaken op de 17 Sustainable Development Goals (SDG's) in de stad Rotterdam kort en bondig weergeeft. In de Rotterdamse begroting en het jaarverslag is een SDG-paragraaf opgenomen, waarin expliciet wordt gemaakt hoe Rotterdam vanuit de verschillende begrotingsprogramma's werkt aan de duurzame ontwikkelingsdoelen en welke college targets daar aan bijdragen. Dit geeft de inzet met betrekking tot de SDG's weer. Uw raad kan zo controleren of de SDG's voldoende worden geïntegreerd in het dagelijkse beleid en de uitvoering ervan. Als gemeente sturen we op meerdere doelstellingen en indicatoren. Het is dan ook gewenst primair te sturen op en te verantwoorden over onze begrotingsprogramma's en bijbehorende doelstellingen, om zo aan te sluiten bij de gemeentelijke praktijk en om de informatievoorziening overzichtelijk te houden. De SDG's bieden ook een gezamenlijke taal om met maatschappelijke partners in Rotterdam en daarbuiten samen te werken en zij bieden een leidraad voor samenwerkingsverbanden en business cases met Europese doelstellingen, b.v. voor Europese subsidie aanvragen. Tegelijkertijd wordt er op dit moment in Nederland veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van het concept "brede welvaart", o.a. door het Rijk, diverse planbureaus, de MRDH en de provincie ZH. Op 25 januari 2024 is door M. Bijloen (GroenLinks) het initiatiefvoorstel "Voorbij de economische groei: brede welvaart in Rotterdam" ingediend. Op 21 mei 2024 heeft u de collegebrief ontvangen met ons advies op dit initiatiefvoorstel. De bespreking in de raadscommissie MHEK moet nog worden gepland. Om te weten hoe Rotterdam ervoor staat, en wat voor beleid de stad nodig heeft, is het zinvol om over een breed spectrum aan factoren kennis te verzamelen en verschillende aspecten van welvaart tegen elkaar af te wegen. De brede welvaartsaanpak, zoals de afgelopen periode is ontwikkeld door verschillende planbureaus en kennisinstellingen, biedt hier nuttige aanknopingspunten voor. We willen de komende tijd daarom vooral investeren in kennisontwikkeling rond brede welvaart, en hoe dit te integreren in onze monitorings- en sturingsmodellen, bijvoorbeeld in de Staat van de Stad. We blijven ondertussen aangesloten bij relevante SDG-netwerken.
46	D66		Vastgoed	Hoe garandeert de gemeente dat de financiering van het leegstandsbeheer Katoenveem uit de Rotterdamse Investeringsmotor daadwerkelijk resulteert in een duurzame oplossing voor leegstand, en welke concrete resultaten worden verwacht binnen de periode 2024-2028?	We bevinden ons in een voortlopend proces. We kunnen hiervan nu nog geen concrete resultaten en planning delen. We komen hierop voor het einde van het jaar terug.
47	D66		Economie	Cruisebelasting: Hoe worden deze gelden verdeeld of geïnvesteerd? Hoe waarborgt de gemeente dat de opbrengsten van de cruisebelasting daadwerkelijk ten goede komen aan de lokale gemeenschap en het milieu, en niet slechts dienen als een extra inkomstenbron zonder tastbare voordelen voor de stad?	Dit betreft een vraag met een deels politiek karakter. U kunt deze vraag tijdens de raadscommissie (bij de behandeling van de voorjaarsnota 2024) aan de wethouder stellen. Van technische aard: de opbrengsten uit toeristische heffingen, zoals de cruisebelasting, vallen toe aan de algemene middelen.
48	D66		Cultuur	Hoeveel wordt er precies geïnvesteerd in de grootste evenementen die Rotterdam internationaal op de kaart zetten, en op basis van welke criteria en gegevens wordt besloten welke evenementen deze investering ontvangen? Daarnaast, hoe wordt de impact van deze investeringen op de economische waarde, werkgelegenheid, en indirecte economische spin-off gemeten en geëvalueerd om ervoor te zorgen dat de beoogde voordelen daadwerkelijk worden gerealiseerd?	Voor aanvragen uit het evenementenfonds worden de bijgevoegde werkwijze en criteria aangehouden (NB de bedragen in het stuk zijn niet up to date met de laatste bezuinigingen). Naast de eenmalige grootschalige evenementen die worden bekostigd uit het evenementenfonds zijn er ook terugkerende Rotterdamse evenementen die de stad internationaal op de kaart zetten. Deze worden langs de beleidsregel B/C evenementen (voor zover relevant), de gangbare beoordelingscriteria van Rotterdam Festivals, de Sportnota en Rotterdam Topsport beoordeeld en/of zijn onderdeel van het Cultuurplan en krijgen via die weg een financiële bijdrage. Bij aanvragen voor het Evenementenfonds wordt een inschatting gemaakt van de economische impact, dit wordt beoordeeld door een beoordelingscommissie, waar onder andere de afdelingen Economie en Citymarketing van de gemeente Rotterdam, Rotterdam Partners en afhankelijk van de aanvraag Rotterdam Festivals of Rotterdam Topsport deel van uitmaken. Bij de verantwoording van de aanvraag wordt economische impact meegenomen, hieronder vallen onder andere hotelovernachtingen en bestedingen van bezoekers.
49	D66		Horeca	Hoeveel financiële ruimte bestaat er voor een mogelijke pilot voor geluidsisolatie ten behoeve van een levendige horeca en minder geluidsoverlast? (gezien het afdoeningsvoorstel op motie 23bb000764).	Er zijn nu geen middelen bestemd voor dit doel.

50	D66		Cultuur	Hoe wordt in de praktijk gegarandeerd dat de kaders van het Cultuurplan 2025-2028 daadwerkelijk voldoende ruimte bieden voor nieuwkomers, gezien het vervallen van de Impulsregeling, die specifiek gericht was op het stimuleren van nieuwkomers? Welke concrete acties en maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat nieuwkomers evenveel kansen krijgen om toe te treden en succesvol te integreren in het culturele aanbod zonder de steun van de Impulsregeling? En hoe wordt voorkomen dat deze beleidswijzigingen elkaar tegenwerken en resulteren in een verminderde instroom van nieuwe culturele initiatieven?	We weten op dit moment nog niet hoeveel nieuwkomers in het Cultuurplan komen. Verder gaan we aan de slag zoals we hebben aangegeven in de Uitgangspuntennota 2025-2028. We werken met een evaluatiekader waar we nauw (gaan) monitoren welke effecten het beleid heeft. Wanneer er gemerkt wordt dat er inderdaad sprake is van een verminderde instroom, zullen maatregelen genomen worden.
51	D66		Cultuur	Hoeveel budget wordt exact bespaard door het vervallen van PitcherPerfect010 per 2025, en hoe wordt gewaarborgd dat de (jonge) doelgroep van PitcherPerfect010 adequaat toegang blijft houden tot projectsubsidies? Daarnaast, welke specifieke communicatiestrategieën worden ingezet om de betrokken makers en organisaties tijdig en duidelijk te informeren over deze veranderingen en de alternatieve mogelijkheden voor financiering? te informeren over deze veranderingen en de alternatieve mogelijkheden voor financiering?	Door het vervallen van PitcherPerfect 010 wordt € 190.000 bespaard. Bij de evaluatie van de projectsubsidies in 2024 wordt meegenomen hoe de jonge doelgroep binnen de projectsubsidies beter bediend kan worden. Zodra we weten welke wijzigingen volgen in de projectregeling zal de communicatiestrategie hierop ook worden aangepast.
52	D66		Cultuur	Hoe worden de geselecteerde Rotterdamse projecten voor de 25% bijdrage via Voordekunst gekozen, en welke criteria worden gehanteerd om te zorgen dat deze financieringsmethoden (Rotterdamse Cultuurlening en Crowdfunding) even toegankelijk en effectief zijn voor zowel gevestigde als opkomende makers en culturele organisaties?	Deze financieringsvormen kennen geen artistiek-inhoudelijke randvoorwaarden of beperkingen. Criteria voor Voordekunst: - gevestigd in Rotterdam - projecten vinden plaats/hebben publieksmoment in de gemeente Rotterdam - geen andere subsidie uit de cultuurbegroting voor dit initiatief ontvangen. - geen structureel gesubsidieerde instelling Aanvragers zijn in de praktijk met name zzp'ers/makers. Zie voor ondersteunde projecten: https://www.voordekunst.nl/partners/gemeente-rotterdam Rotterdamse Cultuurlening kent specifieke financiële criteria omdat het leningen betreft, waarvoor wij gemakshalve verwijzen naar: https://www.cultuur-ondernemen.nl/diensten/rotterdamse-cultuurlening . Beide financieringsvormen worden extern uitgevoerd door Voordekunst resp. Cultuur+Ondernemen.
53	D66		Cultuur	Hoe wordt bepaald welke festivals geschrapt of behouden worden bij de verlaging van het evenementenbudget, en op welke manier wordt ervoor gezorgd dat de diversiteit en inclusiviteit van de evenementensector in Rotterdam behouden blijft ondanks de budgetverlaging?	De bezuiniging op het evenementenfonds treft enerzijds het budget voor eenmalige en grootschalige evenementen waar nog geen specifieke evenementen aan hangen, dit betreft bestedingsruimte voor kansen die zich in de toekomst voordoen. Anderzijds treft het een budget wat belegd is bij Rotterdam Festivals. Rotterdam Festivals gebruikt zowel bij hun advies voor het B/C evenementenoverzicht, als bij de toekenning van financiële bijdragen een beoordelingskader (waarvan de criteria door de raad zijn vastgesteld), waar doelgroepen en aanbod voor elke Rotterdammer een belangrijk criterium zijn. Dit blijft ongewijzigd.
54	D66		Cultuur	Hoe wordt de naleving van de Code Diversiteit & Inclusie bij de structureel gesubsidieerde instellingen gemonitord en geëvalueerd, en welke concrete gevolgen zijn er voor instellingen die niet aan de gestelde criteria voor de 4 p's (programma, publiek, personeel en partners) voldoen?	De naleving van de Code D&I wordt gemonitord aan de hand van de jaarplannen en -verslagen van de instellingen. A.d.h.v. monitor- en beleidsgesprekken worden instellingen bevraagd en geëvalueerd. Het uitgangspunt is maatwerk per organisatie, elke instelling formuleert een eigen doelstellingen per p. Concrete gevolgen voor instellingen die niet aan de criteria voldoen zijn er in de cultuurplanperiode 21-24 niet. De instellingen hebben de gedragscode onderschreven en zijn door de wethouder opgeroepen te zorgen voor representatie in hun besturen en raden van toezicht. Hieraan is breed gehoor gegeven. Voor de periode 25-28 is het toepassen van de code Diversiteit & Inclusie onderdeel van het beoordelingsproces.
55	D66		Cultuur	Wat is het totale budget waarvoor nog geen New Deals waren opgesteld, en wat zijn de redenen achter het besluit om dit budget te laten vervallen? Hoe wordt gegarandeerd dat het wegvallen van dit budget geen negatieve impact heeft op de ondersteuning van culturele initiatieven en de bredere cultuursector in de stad? Daarnaast, hoe wordt de besluitvorming rondom het laten vervallen van dit budget transparant en inclusief gemaakt, en welke stakeholders worden hierbij betrokken?	De New Deals zijn niet gestopt. De eerder genoemde bijdrage van € 2,3 miljoen euro voor de initiatieven die voortkomen uit de Werkconferentie New Deals Cultuur van oktober 2022 is ongewijzigd. De ontwikkelde plannen zijn in uitvoering. De bezuiniging New Deals in de concept voorjaarsnota betreft vrijval van een balanspost en staat los van de concrete New Deals. Als Gemeente faciliteren wij in 2025-2028 een kenniswerkplaats cultuur. In deze kenniswerkplaats bouwen we samen met de intermediaire organisaties en de culturele sector aan een brede kennisdeling en ontwikkeling van de sector ter ondersteuning van culturele initiatieven en de bredere cultuursector.

56	D66		Cultuur	Hoe rechtvaardigt de gemeente de aanzienlijke bezuinigingen op cultuurbeleid, gezien de ambitie om een sterk en dynamisch cultureel klimaat te realiseren dat alle Rotterdammers bereikt en verrijkt, en hoe denkt de gemeente dat deze bezuinigingen de verwezenlijking van deze doelen zullen beïnvloeden?	Gelet op de omvang van de bezuinigingsopgave is het noodzakelijk dat ook Cultuur daar een bijdrage aan levert. Bezuinigen gaat niet zonder pijn, maar de bezuinigingen zijn bij Cultuur niet van een dusdanige omvang dat daarmee de ambitie niet kan worden waargemaakt.
57	D66		Cultuur	Hoe waarborgt de gemeente een eerlijk en transparant selectieproces voor de tien jonge Rotterdamse organisaties die in aanmerking komen voor coaching in het kader van de Impulsregeling, en welke criteria worden gehanteerd om te bepalen welke organisaties deze ondersteuning ontvangen? Wat is het budget voor deze begeleiding?	Coaching is onderdeel van de aanvragen voor de Impulsregeling 2023-2024. Instellingen vragen op basis van hun eigen behoefte coaching aan op artistiek/inhoudelijk, zakelijk en/of marketing/communicatie gebied. Een van de beoordelingscriteria is of instellingen hierop een heldere onderzoeksvraag hebben geformuleerd. Instellingen monitoren zelf hun ontwikkeling en verantwoorden dit aan de gemeente. De kosten voor coaching variëren per instelling en zijn onderdeel van hun totale begroting (inclusief activiteitenplan). Het totale beschikbare budget voor de Impulsregeling is jaarlijks 750.000,-, ook in 2024. Vanaf 2025 is hier geen budget meer voor. Instellingen mogen maximaal 50% van hun kosten aanvragen bij de gemeente.
58	D66		Cultuur	Hoe verwacht het college de oorspronkelijke doelstellingen van de project regelingen te bereiken met een verlaagd budget vanaf 2025, en welke specifieke ambities worden bijgesteld om binnen het ongewijzigde totale budget van het Cultuurplan en de RCB voor 2025-2028 te blijven? Hoe gaan we om met vastgoed van de culturele organisaties?	Vanaf 2024 is het budget voor de Regeling projectsubsidies verhoogd met € 1 mln. Besloten is deze verhoging vanaf 2025 te verlagen naar € 750.000 waardoor er voor projectsubsidies een bedrag van € 2.575000 beschikbaar is. Op het financieel kader voor het Cultuurplan en de RCB is niet bezuinigd. De kosten voor vastgoed maken onderdeel uit van de begrotingen van de instellingen waarop het subsidieniveau is gebaseerd. De instellingen die bij de gemeente huren betalen een kostendekkende huur.

59	D66		Cultuur	Hoe wordt gewaarborgd dat het besluitvormingsproces over het Cultuurplan 2025-2028 transparant en inclusief is, wie heeft uiteindelijk het beslissende woord in dit proces, en hoe worden de adviezen van de Adviescommissie Cultuur en Bureau BlueYard meegenomen in de definitieve besluitvorming door het college en de gemeenteraad?	Bureau Blueyard heeft slechts het secretariaat gevoerd van deze adviescommissie en zelf geen advies gegeven of aanvragen beoordeeld. De wethouder neemt op 28 juni a.s. het advies in ontvangst van de Adviescommissie Cultuurplan 2028-2025 onder voorzitterschap van Mei Li Vos. Het college komt vervolgens met een reactie inclusief verdelvoorstel. Deze reactie, het Cultuurplan 2025-2028, wordt conform planning vastgesteld in het college van 24 september 2024 en vervolgens ter bespreking met uw raad gedeeld. Op 9 oktober is bespreking in de raadscommissie ZWCS voorzien.
60	D66		Cultuur	Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de kwalitatieve en kwantitatieve evaluaties van het cultuurbeleid, zoals de nulmeting van de Ruimtelijke Visie Cultuur en de evaluatie van de plusprogramma's, daadwerkelijk leiden tot concrete verbeteringen in het beleid en de uitvoering, en welke mechanismen zijn er om snel bij te sturen indien de doelstellingen niet worden behaald?	Om tot concrete verbeteringen te komen in het beleid en de uitvoering werken we in de periode 2025-2028 met een evaluatiekader waar we de ontwikkelingen van het beleid monitoren. Een soortgelijk kader is geïntroduceerd in de Evaluatie Cultuurbeleid 2021-2022. Dit kader biedt handvatten voor het verder aanscherpen van het beleid en uitvoering wat tot verbeteringen zal moeten leiden. Een concreet voorbeeld is de hernieuwde regeling Lokale Culturele Programmering. Aan de hand van de bevindingen uit de Ruimtelijke Visie Cultuur, is er naast een basisstructuur voor alle wijken, gekozen voor gerichte aandacht op wijken waar voor cultuur een opgave ligt op het gebied van cultuurparticipatie, nabijheid van cultuur en culturele infrastructuur, de zogenoemde wijkopgaven. Bijsturingen hebben tijd nodig tot zichtbare effecten te komen. Indien doelstellingen niet worden behaald, zal in de tussentijdse evaluatie gekeken worden welke mogelijkheden er zijn om bij te sturen.
61	D66		Cultuur	Hoe waarborgt de gemeente dat de rijksmiddelen van 1,12 miljoen euro voor de Impuls Jongerencultuur daadwerkelijk besteed worden aan activiteiten en projecten die eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren bevorderen, en welke criteria worden gehanteerd om de effectiviteit van deze bestedingen te evalueren? Welke projecten zijn dit geweest?	De subsidieregeling bepaalt dat de middelen dienen te worden ingezet voor het bevorderen van de cultuurdeelname van Rotterdamse jongeren in de leeftijd van 14 t/m 27 jaar. De activiteiten worden voor, door en/of met jongeren georganiseerd. De beoordeling van de aanvragen van zowel rechtspersonen en personen loopt op dit moment. Als voldaan is aan criteria wordt de subsidie toegekend op basis van volgorde van binnenkomst. Aanvragen vanaf 25.000,- tot 45.000,- dienen een verantwoording in te dienen waarin de effectiviteit wordt verantwoord. Tot 25.000,- gebeurt dat met een steekproef. De regeling bestaat uit eenmalige middelen.
62	D66		Financiën	Kunt u per programma inzichtelijk maken wat de realisatie aan lasten en opbrengsten was in de jaren 2023, 2022, 2021 en de begrote cijfers voor 2024 (na de VJN)?	Zie bijlage vraag 62 De toewijzing van budgetten via de programmaraming is voor het eerst gedaan bij de 2e Herziening 2022. Tot en met de 1e Herziening 2022 gebeurde de toewijzing aan de hand van Rotterdamse taakvelden.
63	D66		W&I	Welke maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de LKS-ondersteuning consistent hoog is en dat de behoeften van werkzoekenden nauwkeurig worden aangepakt?	In alle fases van onze dienstverlening aan de werkzoekende wordt ingeschat of het inzetten van LKS een goed en passend instrument kan zijn voor de werkzoekende. We zorgen dat de aangeboden dienstverlening tot en met de plaatsing op een baan met LKS passend is. Bijvoorbeeld door het inzetten van speciale arbeidsontwikkeltrajecten voor de doelgroep LKS. Er is een kenniskring opgericht bestaande uit kwaliteitsmedewerkers en ambassadeurs LKS om intern de kwaliteit, kennis, kunde en vaardigheden te vergroten. Dit omvat o.a. het herkennen van doelgroepen, begrip van relevante regelgeving, procedures en werkinstructies rondom LKS en het inzetten van de juiste instrumenten.
64	D66		Welzijn	Wat zijn tot nu de aantal bezoekers van 9 geopende jongerenhubs? En welke resultaten hebben we bereikt m.b.t. instroom naar werk? Of opleidingen?	Het aantal bezoekers verschilt per jongerenhub. Over het algemeen zien we gemiddeld bezoekersaantal van 15 tot 20 jongeren per activiteit. Tijdens vrije inloop, koken en muziek activiteiten loopt het aantal jongeren op tot 40 jongeren. De jongerenhubs zijn nog niet heel lang operationeel. We gaan de instroom naar werk en/of opleidingen monitoren en op een later moment hierover rapporteren.
65	D66		Onderwijs	Wat zijn de concrete resultaten en geleerde lessen van de eerdere bijeenkomsten voor zij-instromers in termen van aantallen zij-instromers die daadwerkelijk een carrière in het onderwijs of kinderopvang zijn begonnen? En hoe worden de effectiviteit en impact van de subsidie en het project voor (kunst)vakdocenten gemeten en geëvalueerd om ervoor te zorgen dat deze initiatieven daadwerkelijk bijdragen aan het oplossen van de huidige uitdagingen in het onderwijs?	Geleerde les m.b.t. informeren van zij-instromers, is dat zij volledig geïnformeerd dienen te worden en schoolbesturen concreet kunnen maken hoe het traject eruit ziet en op welke begeleiding zij kunnen rekenen. KCR en SKVR hebben de pilot 'Slim organiseren met kunstvakdocenten' geëvalueerd. Uw commissie heeft op 18 juni jl. dat evaluatierapport ontvangen (24bb004146). Uit dat rapport blijken een aantal kritische succesfactoren, zoals een ondersteunde omgeving voor (kunst)vakdocenten, en investeren in samenwerking. Ook zijn er een aantal acties voor de toekomst geformuleerd waar verbetering mogelijk is.
66	D66		Onderwijs	Hoe wordt het personeel geworven, opgeleid en behouden om de interventies (tutores, mentoren, schoolzorgteams, preventief jongerenwerk, kunstvakdocenten, Expeditie Digitaal) effectief te implementeren in de 100 scholen tegen het schooljaar 2025/2026, vooral gezien de daling in het aantal scholen van 94 in 2023 naar 87 in 2024? Wat zijn de strategieën om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te motiveren, gezien de uitdagingen in de onderwijs- en zorgsector?	Er is geen sprake van een daling. De cijfers over 2024 zijn nog niet bekend. 87 is de mijlpaal die we hebben geformuleerd aan het begin van deze collegeperiode. We zullen tijdens de voortgangsrapportage van het NROB de cijfers over 2024 delen. De inzet van deze interventies is erop gericht om het werk van leraren te ondersteunen, en zo het werk op de Rotterdamse scholen aantrekkelijker te maken. Er is voldoende personeel voor het uitvoeren van deze interventies.
67	D66		Onderwijs	Hoeveel extra parkeervergunningen zijn er precies beschikbaar gesteld voor scholen en kinderopvangorganisaties als gevolg van de aanpassing in de regelgeving, en hoe wordt ervoor gezorgd dat deze vergunningen eerlijk en effectief worden verdeeld onder het personeel?	Voor onderwijs en kinderopvang zijn parkeervergunningen beschikbaar voor 75% van het totale aantal fte dat op een locatie werkzaam is.

68	D66		Vastgoed	Er staan in totaal nog 100 objecten op de verkooplijst. Welke zijn dat? En wordt dit ook bekend gemaakt aan de Rotterdammers?	Uit de raadsbrief Kadernota september 2023: "Op grond van het 'Beleidskader verstrekking openbare en geheime informatie aan de raad 2023' en artikel 5.1, tweede lid, onder b en e van de Wet open overheid, wordt de Verkooplijst panden u aangeboden onder embargo. Vertrouwelijkheid is (tijdelijk) geboden, omdat de afdeling Vastgoed in alle rust haar panden moet kunnen verkopen aan zittende huurders. Een deel van deze panden wordt conform de Kadernota en op wens van uw raad aan zittende huurders verkocht. Deze onderhandelingen vragen enige tijd. De gemeente wil haar huurders eerst zelf informeren over een aanstaande verkoop van hun pand en met hen kunnen bezien of aankoop als zittende huurder mogelijk is. Dit resulteert uiteindelijk in voorbereidingen op een verkoop. Zodra een pand openbaar te koop wordt aangeboden, is deze informatie voor dit pand op deze lijst natuurlijk niet meer vertrouwelijk. Halfjaarlijks ontvangt u daarom een openbare actuele lijst met panden die openbaar te koop zijn aangeboden. Daarnaast zal er van de verkooplijst halfjaarlijks een geactualiseerde versie in de kluis worden gelegd. Het embargo geldt tot 1 januari 2025." Voor de zomer volgen beide lijsten.
69	D66		Onderwijs	Welke specifieke uitbreidingen en voordelen bieden de Rotterdamdampas en de lerarenbeurs voor de sector kinderopvang in vergelijking met de bestaande voorzieningen voor het onderwijs, en hoe wordt ervoor gezorgd dat medewerkers in de kinderopvang op de hoogte zijn van en toegang hebben tot deze nieuwe mogelijkheden? Daarnaast, welke criteria worden gehanteerd voor de toekenning van de leraren- en schoolleidersbeurzen binnen de kinderopvangsector?	De sector kinderopvang heeft een belangrijk aandeel in de ontwikkeling van kinderen en is dan ook één van de speerpunten in het NROB. Bestaande maatregelen voor het onderwijs zijn daarom uitgebreid naar de hele kinderopvang. Tot dit jaar kwamen alleen medewerkers van voorvoorschoolse educatie (VE) gesubsidieerde kinderopvangorganisaties in aanmerking voor de Rotterdamdampas en lerarenbeurs. Met ingang van 2024-2025 zijn deze faciliteiten beschikbaar gesteld voor de hele kinderopvangsector. Dit is op verschillende manieren gecommuniceerd. Medewerkers in de kinderopvang zijn middels een brief op de hoogte gesteld over de toegang tot deze nieuwe mogelijkheden. De sector heeft in totaal ruim 4.900 Rotterdampassen aangevraagd en 14 kinderopvangorganisaties hebben voor hun medewerkers een of meerdere lerarenbeurzen aangevraagd. Medewerkers kunnen zich middels de beurzen verder bekwalen en de beurs inzetten naar hetgeen de individuele scholingsbehoefte naar uitgaat. Om voor deze faciliteiten in aanmerking te komen moet de sector aan dezelfde voorwaarden voldoen als het onderwijs; er zijn voor deze groep geen specifieke uitbreidingen gedaan in het aanbod van de Rotterdamdampas of in de mogelijkheden voor de lerarenbeurs.
70	D66		Organisatie	1. Hoe wordt er binnen de administratieve herstelactie rekening gehouden met mogelijke inefficiënties of overlappende functies binnen de bezetting, en op welke manier wordt er gewaarborgd dat de toename in formatie van 13.327 fte naar 14.575 fte daadwerkelijk resulteert in een effectievere en efficiëntere werking van de organisatie, in plaats van alleen een toename in omvang zonder merkbare verbeteringen in prestaties of dienstverlening? 2. Hoeveel procent van de bezetting is woonachtig in Rotterdam? 3. Is het nodig om activiteiten en (ingehuurd) personeel tijdig af te bouwen?	1. De administratieve herstelacties zijn niet bedoeld om mogelijke inefficiënties of overlappende functies op te sporen. Vanuit het programma Kiezen voor Rotterdam wordt wel gekeken naar efficiënte inzet van onze medewerkers. De herstelacties vloeien voort uit de wens en noodzaak beter te kunnen sturen op de omvang van de organisatie. In eerste instantie zal dat betekenen dat de budgetten die zijn aangemerkt voor invulling van capaciteit zijn omgezet naar formatie. Budgetten hiervoor waren dus al aanwezig. Daarnaast is een proces ingericht waarbij een beheerste groei en krimp van de organisatie wordt geborgd. Dit betekent onder andere dat bij voorstellen voor structurele formatieve groei deze niet alleen financieel gedekt moeten zijn, maar ook formatief. En dat opgaves ook worden vertaald naar formatieve krimp in plaats van alleen financieel. Groei en krimp van de organisatie komen hierdoor beter in balans. Het effect van het mechanisme zal op langere termijn zichtbaar worden in combinatie met de maatregelen uit Kiezen voor Rotterdam. 2. Begin juni 2024 is 49,1% Van de ambtelijke bezetting is woonachtig in Rotterdam. 3. De formatie is gebaseerd op de wettelijke en niet wettelijke taken en de opgaven voor de stad zoals volgend uit het coalitieakkoord en voorjaarsnota's. De taken en opgave worden vertaald naar inzichten in de benodigde capaciteit die vertaald worden naar budget en formatie. Op het moment dat er wijzigingen optreden in de taken en opgaven is het nodig om (ingehuurd) personeel tijdig af te bouwen. Dat is de opgave voor de organisatie, zoals deze er nu bijvoorbeeld ligt in het programma Kiezen voor Rotterdam. Over het algemeen is het uitgangspunt voor externe inhuur dat dit gebeurt bij Ziek (tijdelijke vervanging), Piek (seizoens- of andere pieken) en Uniek (specifieke expertise die niet structureel noodzakelijk is). Enige mate van flexibiliteit om mee te bewegen met de opgaven is wenselijk voor een organisatie van onze omvang. Het gemiddeld aantal fte inhuur schommelt door het jaar heen tussen de 1.000 en 1.200 fte.
71	D66		Dienstverlening	Op welke manier worden de criteria voor het toekennen van subsidies vastgesteld en toegepast om ervoor te zorgen dat de ondersteuning gaat naar de initiatieven met de grootste potentiële impact op de gemeenschap? Daarnaast, welke strategieën en hulpmiddelen worden ingezet om ervoor te zorgen dat de beoordeling van aanvragen tijdig wordt afgerond, zodat organisaties voldoende tijd hebben om hun plannen uit te voeren als ze subsidie toegekend krijgen?	Het college stelt subsidieregelingen vast waarin de criteria en voorwaarden zijn opgenomen om een subsidie te ontvangen voor bepaalde activiteiten, bedoeld om een bijdrage te leveren aan het betreffende doel van de subsidieregeling. Afhankelijk van wat er in de subsidieregeling is vastgelegd over de besluitvorming, vindt toetsing van de aanvragen plaats. Bijvoorbeeld: bij de bewonersinitiatieven zijn de wijkraden bevoegd om een aanvraag te beoordelen op basis van de voorwaarden en criteria in de subsidieregeling Bewonersinitiatieven. Bij CityLab010 neemt het college een besluit na een advies van de Stadsjury CityLab010 op basis van de subsidieregeling CityLab010. En bij de subsidieregeling Couleur Lokale wordt er in mandaat namens het college een ambtelijk besluit genomen op basis van de subsidieregeling Couleur Lokale. Zo zijn er diverse mogelijkheden wie een besluit kan nemen bij een subsidieaanvraag. Een criteria als "grootste potentiële impact op de gemeenschap" kan alleen worden opgenomen als subsidieaanvragen met elkaar vergeleken kunnen worden. Bij een subsidieregeling als CityLab010 is hiervoor gekozen, en kunnen punten worden toegekend aan de aanvragen. Op moment x sluit dan het subsidieloket en alle aanvragen worden op een stapel gelegd en beoordeeld. De aanvragen met de hoogste punten kunnen dan een subsidie ontvangen. Over het algemeen wordt er echter gekozen om aanvragen op volgorde van binnenkomst te behandelen. Dit geeft als voordeel dat er doorlopend subsidie kan worden aangevraagd en verstrekt, bijvoorbeeld bij de bewonersinitiatieven. Een aanvraag in februari kan dan gelijk worden beoordeeld en de subsidie ontvangen. Het is dan niet nodig om te wachten tot het subsidieloket voor deze regeling bijvoorbeeld pas sluit in juni om aanvragen met elkaar te vergelijken. Wat betreft termijnen zijn er op dit moment geen signalen bekend dat een besluitstermijn zoals opgenomen in de betrokken subsidieregeling regelmatig niet wordt gehaald. Ter ondersteuning van aanvragers biedt elke subsidieregeling over het algemeen ondersteuning aan aanvragers. Bij CityLab010 zijn er bijvoorbeeld adviseurs van de gemeente Rotterdam die aanvragers helpen bij het opstellen van een aanvraag. Ook aspecten zoals een planning, begroting, vergunningaanvraag e.d. kunnen dan worden meegenomen in de subsidieaanvraag waardoor er door de aanvrager rekening kan worden gehouden met de termijnen die nodig zijn voor besluitvorming. Bij de bewonersinitiatieven kan er bijvoorbeeld een beroep worden gedaan op de wijknetwerker en Opzoomer mee. Zij kunnen bewoners dan helpen met de planning van de activiteiten en uitvoering, ook nadat de subsidie is verstrekt.
72	D66		Bouwen	"Nu de WBI is toegekend aan een beperkt aantal projecten, werkt BZK aan een alternatieve regeling voor het resterende bedrag. Er zal gekeken worden welke studentenprojecten er binnen deze regeling in aanmerking komen." Heeft u enig inzicht wanneer u meer kunt melden over de studentenprojecten die voor de regeling in aanmerking zullen komen? Zijn dat projecten die geen onderdeel zijn van "de bijna 2.000 studentenwoningen die een geprognosticeerde startbouwdatum hebben in de huidige collegeperiode?"	BZK heeft laten weten dat als alternatieve regeling een speciale studententranche van de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen zal worden gebruikt. Het loket zal rond 26 augustus opengaan. Woensdag wordt door de minister dit beleid geaccordeerd en wordt dit gecommuniceerd met alle gemeenten. Pas als bekend is welke criteria precies gelden onder deze regeling, weten we welke projecten in aanmerking zullen komen. Afhankelijk van criteria, zoals bijvoorbeeld de startbouwdatum, kunnen dit ook projecten zijn die onderdeel zijn van de bijna 2000 studentenwoningen met een geprognosticeerde startbouwdatum in de huidige collegeperiode.

73	D66		Bouwen	Een aantal wijkraden hebben de zorg uitgesproken over leegstand stickers en dichtgespijkerde woningen wat de leefbaarheid en het straatbeeld negatief aantasten. Gezien de lengte van sommige WVG-trajecten, rijst de vraag of hier geen andere oplossingen voor verzonnen kunnen worden? Kunt u toelichten wat de huidige strategie is in WVG-gebieden waar sprake is van leegstand in relatie met tijdelijk beheer?	Bij woningen die we leeg aankopen maken we na verwerving per woning een zorgvuldige afweging welke vorm van tijdelijk beheer (tijdelijke bewoning of camerabewaking) het meest passend is. Uitgangspunt daarbij is dat we leegstand zo veel mogelijk willen beperken met het oog op de woningnood én het effect op de leefbaarheid in de wijken. De minimale eis is altijd veilig en gezond bewonen. Soms is dit met een kleine extra investering mogelijk, soms met een grote. Dat laatste is bedrijfseconomisch niet altijd te verantwoorden, maar doen we in bepaalde gevallen toch vanuit het bredere maatschappelijke belang. Daar waar bewoning echt niet mogelijk of onwenselijk, bijvoorbeeld als sprake is van én hoge kosten voor tijdelijke aanpassingen en een snelle start van de aanpak kiezen we voor camerabewaking.
74	D66		Wonen	Hoeveel Rotterdammers hebben reeds gebruikgemaakt van de campagne www.weetwatjehuurt.nl ? Hoeveel Rotterdammers hebben in 2023 gebruik gemaakt van het huurteam om achterstallig onderhoud of een verkeerde huurprijs aan te kaarten? Moet het team tevens verder worden uitgebreid in 2025 nu de wet betaalbare huur is aangenomen in de Tweede Kamer?	Er zijn bijna 126.500 unieke bezoekers geweest van de website in de periode vanaf de lancering van de website in november 2020 tot nu. Het Huurteam heeft vanuit de gemeente twee opdrachten: inzet binnen de 6 prioritaire wijken en de stedelijke opdracht. In 2023 totaal hebben ruim 1000 huurders contact opgenomen met het Huurteam. We werken momenteel aan de voorbereidingen op de komst van de Wet betaalbare huur. Met de komst van deze wet valt ook het middensegment particuliere verhuur binnen de gereguleerde verhuur waardoor de gemeente een rol krijgt in de naleving. Dat betekent ook extra taken waarop wij – waar nodig – in samenspraak met samenwerkingspartijen de uitvoering vorm geven. Of dat leidt tot een uitbreiding van de opdracht aan het Huurteam is onderwerp van de implementatie van de wet in de werkprocessen.
75	D66		Wonen	"Er lopen enkele pilots om 20% van de excessen in te hoge huren voor eind 2024 aan te pakken door gemeentelijke handhaving. De overige misstanden pakt het huurteam op." Hoe verlopen de pilots om 20% van de excessen op te pakken? Kunt u meer inzicht geven waar deze pilots worden ingezet, wat er goed en minder goed gaat en waar tot handhaving is overgegaan?	Er is één pilot in de wijk Carnisse. De zaken waarin sprake is van te hoge huren volgen uit de verhuurvergunning procedures. De aanvrager geeft een huurprijs aangeeft op basis waarvan in het vergunningverlening traject aan de hand van de Huurprijscalculator een indicatie wordt gegeven of sprake is van een te hoge huur. Toezicht en handhaving wordt ingezet op basis van beschikbare capaciteit waarbij eerst de excessen worden opgepakt. Dat houdt in dat de gevallen waar de gevraagde huurprijs de sterkste afwijking vertoont ten opzichte van de indicatie uit de Huurprijscalculator, eerst worden behandeld. Daarnaast wordt ingezet op het ontbreken van de verhuurvergunning en wanneer de huurovereenkomst is gekoppeld aan de arbeidsovereenkomst. Deze trajecten vragen van analyse tot toezicht (huisbezoeken) tot en met de formele handhaving (opleggen van een last onder dwangsom) een zorgvuldig traject. Overheidsingrijpen raakt bijna rechtstreeks de huisvesting van huurders en het eigendom van de verhuurder. Met name de zorgvuldigheid gekoppeld, het verkennen van de mogelijkheden van het nieuwe (juridische) instrumentarium en vanzelfsprekend praktische procesmatige zaken vragen tijd om te bepalen wat de juiste manier is van inzet. We zijn in de praktijk ervaring aan het opdoen. Na de zomer wordt de pilot in Carnisse geëvalueerd en de resultaten hiervan zullen in Q4 met de gemeenteraad worden gedeeld.
76	D66		NPRZ / Onderwijs	1 augustus 2024 start de pilot met het gratis aanbieden van ve aan peuters met een indicatie uit gezinnen met een inkomensgrens tot 130% van het wettelijk sociaal minimum. Het Rijk heeft hiervoor middelen toegekend. Kunt u toelichten welke strategie of plan van aanpak wordt gehanteerd bij het bereiken van zoveel mogelijk ouders in NPRZ-gebied voor maximale deelname? Is de doelstelling om ieder gezin met deze indicatie te bereiken en in het programma deel te laten nemen?	Het is inderdaad de bedoeling dat zoveel mogelijk gezinnen die hiervoor in aanmerking komen gaan deelnemen. De middelen vanuit het Rijk zijn hiervoor het financieel kader. In eerste instantie gebeurt dit via de reguliere route van het CJG en de houders: gezinnen die een indicatie hebben/krijgen worden door het CJG en de houders geïnformeerd over de regeling. Verder vragen we o.a. d.m.v. de wijkaanpak aan intermediairs (professionals en vrijwilligers die met deze ouders en kinderen in aanraking komen) of zij over de regeling willen vertellen aan ouders. Tot slot wordt geprobeerd de koppeling te maken met de Rotterdampas die voor gezinnen met een inkomen tot 130% wsm voor 5 euro kan worden aangeschaft. Momenteel wordt conform uitvoeringsprogramma gewerkt aan de programmatische aanpak 0-4 jaar. De vergroting van het bereik van verschillende voorzieningen is daar ook een speerpunt.
77	DENK		Inloopsprekuren T&H	In welke wijken vindt het inloopsprekuren vanuit de Toezicht en Handhaving plaats? In welke wijken wordt dit inloopsprekuren in 2024 uitgebreid?	Omdat het college zoveel mogelijk handhavers op straat wil, wordt vanuit het oogpunt van zichtbaarheid en benaderbaarheid per wijk bekeken wat meest effectief is: de fysieke aanwezigheid van handhaving in een wijkhub of de fysieke inzet op straat. In Pendrecht, Hillesluis, Carnisse, Zuidwijk en Beverwaard vinden minimaal eens per maand in de wijkhubs inloopsprekuren plaats. Uitgangspunt is verere uitbreiding van de wijkhubs naar zoveel mogelijk andere wijken. Hierbij wordt gekeken naar een andere inrichting van de bestaande spreekuren zoals meer in gezamenlijkheid met politie en woningbouwcorporaties.
78	DENK		Explosies/schietincidenten	Kan er een overzicht worden gegeven van de wijken waar de explosies en schietincidenten hebben plaatsgevonden in het jaar 2023 en het eerste kwartaal van het jaar 2024?	Ja. Dit overzicht is gemaakt en toegevoegd als bijlage.
79	DENK		Uitvoeringsagenda Haven	De aanpak van Uitvoeringsagenda Haven bestaat o.a. uit het bij bron- en doorvoerlanden tegenhouden van drugs. Wat houdt deze aanpak in/hoe ziet deze aanpak er specifiek uit?	De aanpak bestaat uit het versterken van internationale samenwerking en informatiedeling tussen de autoriteiten in verschillende landen. We moeten de autoriteiten in bron- en doorvoerlanden minder als tegenstanders beschouwen die we wantrouwen, maar meer als onze partners met wie gezamenlijk kunnen optreden in de strijd tegen wereldwijde cocaïnehandel. Dat vergt voornamelijk investering in vertrouwen, expertise en in mensen. Om dat te bewerkstelligen worden bijvoorbeeld liaison officers vanuit Nederland in de bron- en doorvoerlanden geplaatst om de samenwerking daar concreet te versterken en te verbreden. De burgemeester maakt zich hier sinds 2019 sterk voor en heeft in de afgelopen jaren met delegaties bezoeken gebracht aan verschillende landen in Latijns Amerika. Over de opbrengsten van deze werkbezoeken heeft de burgemeester de gemeenteraad telkens geïnformeerd. De opbrengsten worden telkens ook inzet van lobbytrajecten. De burgemeester heeft hierin bestuurlijk een leidende rol, de gemeente Rotterdam voert die ambtelijk uit. Na het laatste werkbezoek in februari 2024 trekken Rotterdam, Antwerpen en Hamburg als havensteden samen op in de lobby naar nationale regeringen en de Europese Commissie om de internationale aanpak verder te brengen. De gemeenteraad is hierover onlangs per brief (kenmerk 24bb002788) geïnformeerd.

80	DENK		Drugscriminaliteit	De partners willen voorkomen dat bedrijven in de haven drugscriminaliteit kunnen faciliteren en dat drugscriminelen fysieke en digitale toegang hebben tot de logistieke keten van de Rotterdamse haven. Nemen de partners hierbij zelf maatregelen of doet de gemeente dat? Om welke maatregelen gaat het?	De partners in de Uitvoeringsagenda Haven ontvangen financiering vanuit het Rijk voor een groot aantal projecten en maatregelen, die zij zelf of in samenwerking met andere partners uitvoeren. De financiering vanuit het Rijk via de mainportgelden is voortgekomen uit een jarenlange en intensieve lobby vanuit Rotterdam en is inmiddels structureel gemaakt. Doorlopend wordt geïnvesteerd in nieuwe en innovatieve technologieën om controle en beveiliging te verbeteren met zo min mogelijk negatieve impact op de belangrijke economische activiteiten. De gemeente Rotterdam beheert een deel van die middelen en organiseert en faciliteert de samenwerking tussen de partners. Bij elkaar vormen de maatregelen barrières voor criminelen om de havenlogistiek te misbruiken en moet de Rotterdamse haven onaantrekkelijk worden voor de drugseconomie. Dit kunnen fysieke maatregelen zijn, zoals de uitbreiding van het cameranetwerk in het havengebied, maar ook minder zichtbare of tastbare maatregelen. Vanuit de gemeente wordt bijvoorbeeld in samenwerking met bedrijven geïnvesteerd in trainingen en campagnes om bewustwording en weerbaarheid van havenpersoneel te vergroten en worden mogelijkheden gezocht voor bedrijven om werknemers op sleutelposities te screenen. Daarnaast zet de gemeente zich nadrukkelijk met verschillende projecten in om te voorkomen dat jongeren geronseld worden om drugs uit te halen en om recidive onder first offenders te voorkomen. Ook worden door partners logistieke processen, personeelsbeleid en ICT onder de loep genomen om kwetsbaarheden op te sporen en die te verhelpen. Daarbij is o.a. het streven om de kring van mensen die over gevoelige informatie beschikt te verkleinen tot de strikt noodzakelijke functionarissen in het proces.
81	DENK		Veiligheidsindex	Worden er extra veiligheidsmaatregelen genomen in de laagst scorende wijken op de veiligheidsindex (CS-kwartier, Zuiderpark en Zuidrand, Cool, Zuidplein, Oude Westen en Agniesebuurt)? Zo ja, om welke maatregelen gaat het?	We zijn doorlopend bezig met het aanpakken van overlast en veiligheidsproblematiek in de wijken. Naar aanleiding van de uitkomsten van de Wijkprofielen en de daarbij behorende Veiligheidsindex zijn nog geen concrete stappen gezet. Dit gezien er de afgelopen periode, en de komende weken, nog structureel geïnventariseerd wordt welke maatregelen passend zouden zijn voor de diverse wijken. Door in gesprek te gaan met wijkprofessionals over hun prioriteiten en de daarbij behorende oplossingen, hopen we in de komende twee jaar passende maatregelen te kunnen installeren om de Veiligheidsindex naar het gewenste niveau te laten stijgen. De hiervoor benodigde maatregelen verschillen per wijk en zal dus vragen om passend maatwerk. Vaak is hierbij niet alleen sprake van sec veiligheidsproblematiek, maar is er sprake van integrale problematiek die tevens het sociale en fysieke domein beslaat. Het te leveren maatwerk zal dan ook in samenspraak met de Wijkraden moeten worden vastgesteld om zodoende tot gedragen interventies te komen. Echter, de stadsbrede Veiligheidsindex in ogenschouw nemende zal er in ieder geval extra aandacht zijn voor ervaren overlast, jeugdcriminaliteit, ondermijning in de wijken en een zichtbare overheid. Concrete acties die momenteel lopen, echter geïnitieerd los van de uitkomsten van het Wijkprofiel, zijn: CD-kwartier, Cool en Oude Westen De lage score in deze wijken is niet het gevolg van een situatie op straat die daadwerkelijk onveilig is voor bewoners, maar meer van een gevoel van onbehagen. Extra maatregelen zijn per 1 juni in werking gegaan: meer aandacht voor daklozen op straat, extra opvang voor hen die daaraan meewerken en handhaving op degenen die overlast blijven veroorzaken. Zuidplein Hier is een integrale aanpak gestart rondom de veiligheid onder leiding van de stadsmarinier. De aanpak houdt in dat er een strakke samenwerking is tussen de handhavende en private partijen op en rond het Zuidplein, overlastgevers in kaart worden gebracht en maatregelen getroffen waar nodig. Er worden extra beveiligers gezet. Zuiderpark en het Kralingse bos Voor het Zuiderpark en het Kralingse bos is er extra aandacht voor handhaving om de overlast tijdens warme dagen terug te dringen in de parken. Verder is er het hele jaar aandacht voor het Zuiderpark voor buitenslapers. Zuidrand De Zuidrand is een rustig stukje wijk aan de rand van Charlois. Hier zijn weinig overlastmeldingen. De overlast die er is, is vanuit een aangrenzend stuk recreatiepark van gemeente Barendrecht. Deze meldingen worden opgepakt met genoemde gemeente. Agniesebuurt In de Agniesebuurt wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de problematiek op en rondom het Schoterbosplein. De problemen zijn daar hardnekkig en wordt daarom vanuit een multidisciplinaire en integrale aanpak benaderd. Het plan van aanpak richt zich op herstel van de openbare orde vanuit ordehandhaving door de politie. De gemeente pakt de fysieke buitenruimte aan en er wordt zorg en begeleiding geboden aan gebruikers. Daarnaast is het belangrijk om te duiden dat de Veiligheidsindex bestaat uit een subjectieve en objectieve kant. Waarbij de subjectieve beleving wordt geduid door vragenlijstonderzoek, wordt de objectieve kant bepaald aan de hand van registratiedata van onder andere de politie. Er bestaat echter niet altijd een correlatie tussen de objectieve en subjectieve veiligheid. Daarnaast wordt er in het Wijkprofiel tevens gekeken naar Veiligheidsbeleving. Hier wordt wel naar gevraagd in de vragenlijsten, maar wordt niet meegenomen in de Veiligheidsindex.
82	DENK		Parkeren Centrum	In de voorjaarsnota staat: 'Om het tarief in de openbare parkeergarages meer in lijn te brengen met de tarieven op straat en de tarieven van de parkeergarages van marktpartijen wordt het parkeertarief in de gemeentelijke openbare parkeergarages in het centrum verhoogd.' Dit zou een bedrag van 3.6mln per jaar moeten opleveren. In hoeverre is hierbij rekening gehouden met een dalende parkeervraag met een daling van de inkomsten tot gevolg en mogelijke omzetverliezen van winkeliers?	Er is hierbij rekening gehouden met ca. 10% vraaguïtval aan bezoekers in de gemeentelijke parkeergarages. Voor een deel zullen parkeerders voor een private parkeergarage kiezen die dichterbij de bestemming ligt omdat het verschil in tarief afneemt, zullen parkeerders wellicht korter parkeren in de gemeentelijke parkeergarages en voor een deel een andere vervoerskeuze maken (bv. fiets of openbaar vervoer). Er is geen rekening gehouden met mogelijke omzetverliezen bij winkeliers.
83	DENK		RET	Wat zijn de financiële gevolgen van de eenmalige kapitaalinjectie in de RET?	De gemeente Rotterdam zal de kapitaalinjectie financieren via een lening op de kapitaalmarkt. Via een transactieovereenkomst met de RET spreekt de gemeente Rotterdam af dat tenminste deze financieringskosten - als het bedrijfsresultaat dit toelaat - door de RET als dividend vergoed zal worden, waardoor de gevolgen voor de Rotterdamse begroting per saldo neutraal zijn.
84	DENK		Parkeergarages	Kunt u een overzicht geven van de bezettingscijfers van alle gemeentelijke parkeergarages in percentages per parkeergarage? Kunt u een overzicht geven over het aantal afgegeven vergunningen per gemeentelijke parkeergarage?	Zie bijlage bij vraag 84

85	DENK		Verkeerscirculatieplan	In deze bestemmingsreserve Verkeerscirculatieplan zit 2,5 mln, in hoeverre is hierbij rekening gehouden met alle doorberekeningen van de maatregelen zoals het toepassen van een verkeersfilter, en eventueel aanvullende maatregelen die nodig zullen zijn? Het verkeerscirculatieplan is nog niet vastgesteld, in hoeverre wordt er financieel voorgesorteerd op bijvoorbeeld maatwerk initiatieven die vanuit de gemeenteraad of wijkraden kunnen komen?	De bestemmingsreserve voor het Verkeerscirculatieplan is bedoeld om het verkeerscirculatieplan op te stellen en daarin de (verkeers)effecten te berekenen van alle maatregelen uit het met uw raad gedeelde concept maatregelen pakket (incl participatie). Het concept VCP is vrijgegeven voor participatie met de stad. Daaruit kan blijken dat aanvullende of nieuwe maatregelen nodig/wenselijk zijn (bijvoorbeeld vanuit een wijkraad initiatief). Indien nodig/wenselijk worden de (verkeers)effecten van deze maatregelen doorgerekend in het definitieve VCP. De bestemmingsreserve voor het Verkeerscirculatieplan is niet bedoeld voor het uitvoeren van maatregelen. Voor verdere planvorming en uitvoering van de maatregelen uit het VCP (bijvoorbeeld in tijdelijke vorm) zal gebruik moeten worden gemaakt van de bestemmingsreserve Autoluw of de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM).
86	DENK	118	Armoede en Schulden	Wat is de reden dat (pagina 118) er in de rapportages de gegevensselectie gebruikt zal worden die de Rekenkamer hanteert? Wat is de reden dat er een wijziging heeft plaatsgevonden?	De reden is dat hiermee eenduidige informatievoorziening naar uw raad plaatsvindt. De wijziging heeft plaats gevonden omdat recent is gebleken dat er een verschil in de wijze van selecteren zat bij de toetsing van de Rekenkamer op het college target. Als uitkomst betrof het een marginaal verschil maar dat is niet gewenst. Vanaf nu hanteren we het geadviseerde filter van de Rekenkamer Rotterdam.
87	DENK	125	Armoede en Schulden	Er wordt (op pagina 125) gesteld dat dat het aantal gestarte schuldregelingen 2.031 was. Hoe is dit aantal vastgesteld omdat de kredietbank aangaf geen cijfers te kunnen geven omdat dit moeilijk inzichtelijk is door de datasignalen.	Ten eerste goed om aan te geven dat gestarte schuldregelingen en datasignalen twee verschillende zaken zijn. Uit het proces van de datasignalen (vroegsignalering) kan uiteraard wel een schuldregeling ontstaan. Dit aantal is aangedragen door Concern Auditing en is vastgesteld na controle van de Rekenkamer.
88	DENK	133	Armoede en Schulden	De rijksbijdrage kansrijke wijken (pagina 133) is een financiële bijdrage van het Rijk, gericht op de verbetering van de leefbaarheid, sociale cohesie en economische kansen in kansarme wijken. Er is een daling zichtbaar van 446 duizend euro in 2024 naar 39 duizend euro in 2025. Wat is de oorzaak van dit verschil in financiële inzet voor de schuldenaanpak en hoe is dit per saldo te verklaren als een neutrale bijstelling?	Dit is een rijksbijdrage voor kansrijke wijken. Wat hier zichtbaar wordt gemaakt is een correctie van het budget op basis van de nieuwe toekenning. Vandaar dat dit louter een technische exercitie is. Het bedrag wat in 2023 niet uitgegeven was, is meegenomen naar 2024. Vandaar dat het bedrag in 2024 hoger is.
89	DENK		Schone en circulaire stad	Hier staat: "Minimaal 100 pop-up-milieuparken per jaar in de verschillende wijken zodat Rotterdammers hun grofvuil makkelijker kunnen wegbrengen." Vraag: Zijn er maatregelen getroffen op en rond de omgeving van deze pop – up milieuparken om de omliggende omgeving te beschermen van verontreiniging, bijv. door PFAS of andere chemische stoffen die schadelijk zijn voor mens en milieu?	Ja, opgeleid personeel neemt klein chemisch afval op deze pop-up milieuparken in. Er worden allen potten en flessen klein chemisch afval met het originele etiket ingenomen. Het afval wordt daarna naar het milieupark vervoerd in een speciaal ingerichte KCA-wagen
90	DENK		Schone en circulaire stad	Wat is het beleid rond het oppakken van meldingen in de Meldr-app? Welke meldingen krijgen prioriteit en geldt er voor bepaalde wijken een hogere prioriteit dan andere? Wat zijn streeftijden om de meldingen op te lossen en kunnen deze KPI's gedeeld worden?	Een melding via de MeldR-app wordt binnen drie werkdagen afgehandeld of in behandeling genomen. Meldingen die een gevaar vormen in de buitenruimte (bijv. een gat in de weg) worden met spoed opgepakt. Er zijn geen wijken die een hogere prioriteit hebben. Soms kunnen meldingen niet direct worden opgelost en duurt het iets langer. Denk aan weersomstandigheden zoals sneeuw, vorst of storm of als bepaalde onderdelen niet op voorraad zijn. Als er onderhoud ingepland stond wordt de melding hierin meegenomen.
91	DENK		Restafval	Hier staat: "Ook op een betere afvalscheiding door Rotterdammers van materialen als glas, papier en karton en textiel valt veel winst te behalen." Vraag: Is er al een plan om dit doel te bereiken? Zo ja, hoe zal dat gedaan worden? Wordt er dan ook voor gezorgd dat het (gescheiden)afval constructief en duurzaam verwerkt wordt?	Ja dit is de Grondstoffennota 2023-2026, die op 2 februari 2023 is vastgesteld door de raad. Een onderdeel van die nota is ook de hoogwaardige verwerking van grondstoffen en restafval, in overeenstemming met de circulaire principes.
92	DENK		Prettige leefomgeving	Hier staat: 'We realiseren jaarlijks 10 extra watertappunten en 50 extra bankjes.' Vraag: gaat dit dan om bankjes die ook vrouwvriendelijk zijn ingericht en gepositioneerd? En gaat dit dan om niet-vijandige architectuur?	Er is geen beleid van Rotterdam om vijandige of vrouwonvriendelijke architectuur toe te passen in de openbare ruimte van de stad. Zowel niet in de Rotterdamse Stijl, de bijbehorende Toolkit als in de visie Openbare ruimte 2020-2030 of andere beleidsstukken die raken aan de openbare ruimte. De buitenruimte is van & voor alle Rotterdammers. Vanuit dat oogpunt worden bankjes geplaatst in de openbare ruimte. Daarin ambiëren we een balans in gebruik van de openbare ruimte. -Rotterdam ambieert een inclusieve, toegankelijke en veilige openbare ruimte voor iedereen. Bankjes horen daarbij. Wij bieden verschillende soorten meubilair die ontworpen zijn op zitcomfort en gebruiksgemak. De stadspark, de parkbank, de centrumbank, de loungebank, de picknickbank en het zitblok de 1-zitter. Daarnaast zijn er vele verhoogde plantvakken met zitranden. Banken plaatsen we zodat bijvoorbeeld mensen elkaar kunnen ontmoeten en zij die minder goed ter been zijn de gelegenheid krijgen om uit te rusten. -Om de buitenruimte zo sociaal veilig mogelijk te maken ontwerpen en beheren we volgens de zogenaamde ZETA-richtlijnen. ZETA staat voor: Zichtbaarheid. Eenduidigheid, Toegankelijkheid, Aantrekkelijkheid. Daarnaast proberen we bij herinrichting van de openbare ruimte steeds een zo groot mogelijke groep bewoners, ondernemers en andere betrokkenen te benaderen zodat ieders belangen zoveel mogelijk meegenomen kunnen worden in de uiteindelijke plannen.

93	DENK		Vitale wijken	Hier staat: Om zicht te hebben en te houden op de opgave binnen de bestaande woningvoorraad kan de gemeente met de verschillende programma's, instrumenten en uitvoering van taken de noodzakelijke inzet leveren in de meest kwetsbare wijken van de stad. Vraag: Wat zijn deze programma's en instrumenten precies?	Op verschillende manieren wordt ingezet op de verbetering van de bestaande voorraad van de gemeente Rotterdam. Vanuit het NPRZ levert de gemeente een bijdrage in renovatieprojecten, activeren van VvE's en samenvoegen/vergroten van woningen. Dit zijn de meest kwetsbare wijken op Rotterdam- Zuid en enkele kwetsbare wijken in Noord (Oud-Mathenesse). Deze bijdrage is in de vorm van procesondersteuning en subsidies voor bijvoorbeeld onderhoud aan eigenaar-bewoners. Het betreft hier beperkte noodzakelijke inzet. Het eerder gepresenteerde Vitaliteitsonderzoek laat zien dat de opgave in de stad vele malen groter is dan de huidige inzet aankan.
94	DENK		IHP	Via de Integratie Huisvesting Plannen (IHP's) draagt de gemeente zorg voor vervanging of grootschalige renovaties van maatschappelijke panden, die niet meer aan de gebruikers- en duurzaamheidseisen voldoen. Vraag: betekent dit dat historische panden in het bezit van de gemeente (vooroorlogs en uit de wederopbouwperiode) gesloopt of afgestoten worden als het blijkt dat deze niet 'toekomstbestendig' zijn, bijv. als verduurzamen een (te) grote opgave blijkt te zijn?	Veelal hebben historische panden een beeldbepalend karakter en/of een monumentale status. Dan worden ze ongeacht de plannen niet gesloopt. Op steeds meer plekken wordt besloten om bestaand gemeentelijk vastgoed (historische panden) te renoveren en te blijven gebruiken voor maatschappelijke doelstellingen. Dit heeft zeker met duurzaamheid te maken, maar ook met schaarste aan beschikbare locaties voor nieuwbouw. Afstoten kan natuurlijk nog steeds gebeuren, maar wel na zorgvuldige afweging.
95	DENK	Voortgang	Woningbouwproductie	Collegetarget bouw nieuwe woningen. Hier staat: 'de laatste 5% in de prijs categorie is onbekend'. Vraag: waar moeten we aan denken bij deze laatstgenoemde categorie 'onbekend'?	Volgens het definitieboek behorende bij het collegetarget woningbouw, worden woningen enkel toegewezen aan een categorie als die bekend is via een privaatrechtelijke afspraak, of een vastgestelde koop- of huurprijs. Indien deze er niet zijn worden de woningen toegekend aan de categorie 'onbekend'. Dit kan voorkomen omdat huurprijzen, niet bij startbouw, maar vaak pas enkele weken voor oplevering bekend worden gemaakt. En bij bijvoorbeeld kleine transformaties, waar de gemeente enkel de vergunningen verleend, en waarbij de feitelijke prijzen door de gemeente achteraf niet meer te achterhalen zijn. Zodra de prijzen wel/alsnog bekend worden, wordt dit met terugwerkende kracht in cijfers gecorrigeerd.
96	DENK	Hoofdpijnen	Grondbeleid	Bestuurlijke hoofdpijnen 2024-2027 Hier staat: 'De gemeente is op verschillende manieren bij de woonprojecten betrokken. Zo zijn er gebiedsontwikkelingen die de gemeente op eigen grond uitvoert, zoals Parkstad, Rijnhaven en Merwe-Vierhavens. Daarnaast ontwikkelen andere organisaties projecten op grond die niet van de gemeente is. In die gevallen faciliteert de gemeente de bouw en stelt zij kaders om een gewenste ontwikkeling te realiseren. Hierbij is het minder goed mogelijk om te sturen op planning, programma en verschijningsvorm.' Vraag: gaat het hier om het type grondbeleid (actief vs. passief) dat wordt gevoerd?	Ja
97	DENK		Jeugd	Kan inzichtelijk gemaakt worden welke 5 maatregelen de kosten van de GRJR in bedwang gaan houden?	De kosten van de GRJR zijn kosten voor specialistische jeugdhulp. De Regionale Bestuursopdracht Jeugdzorg Kostenbeheersing (RBOK) draagt met een pakket maatregelen (50 stuks), die u van de GRJR heeft ontvangen, bij aan de mutatie zoals deze nu in de Voorjaarsnota is opgenomen.
98	GroenLinks	213	Financiële kengetallen	Het college heeft besloten om met ingang van 2024 geen weerstandscapaciteit meer aan te houden voor de risico's die zich niet laten kwantificeren. Kan gedeeld worden welke risico's dit zijn?	Op p. 224 staan in de tabel de niet-kwantificeerbare risico's vermeld.
99	GroenLinks		Weerstandvermogen/Lachgascilinders	Dat het weerstandvermogen desondank s in 2025 kortstondig daalt tot onder de 1,0, wordt hoofdzakelijk verklaard door het nieuwe risico dat de gemeente financieel aansprakelijk wordt gesteld voor de extra kosten die afvalverwerkers ondervinden als gevolg van lachgascilinders. Hoe hoog zijn de ze extra kosten en hoe groot is het risico van de financiële aansprakelijkheid van deze extra kosten?	De gemeente loopt in 2025 een risico van 50% om tussen de € 8,7 mln en € 60,1 mln aan extra kosten te moeten betalen. Voor de berekening en aannames van deze bedragen wordt verwezen naar het antwoord op vraag 281.
100	GroenLinks	214	Financiering	De pagina Financiering op de voorjaarsnota 2024 website linkt door naar de pagina Financiering van de begroting 2024. Kan de pagina financiering voorjaarsnota 2024 nog gedeeld worden?	De pagina Financiering wordt alleen bij de begroting en de jaarrekening geactualiseerd. De laatste actuele stand van de pagina is van Begroting 2024 en u wordt daarom naar deze pagina doorverwezen.
101	GroenLinks		Taal	Wat zijn de gevolgen van de bezuiniging 'Beleidskader basisvaardigheden' voor de uitvoering? Hoe zal deze bezuiniging gerealiseerd worden?	De bezuinigingen tot 2027 kunnen grotendeels gerealiseerd worden zonder te veel op de trajecten te bezuinigen, namelijk door voornamelijk minder geld te besteden aan communicatie, promotie, onderzoek en ontwikkeling van de 4 thema's. Vanaf 2027 zal een nieuw beleidskader in werking treden. Daarin zal een ambitie moeten worden geformuleerd die realistisch is gezien het budgettaire kader vanaf 2027.

102	GroenLi nks		Samenleven	Wat zijn de gevolgen van de bezuiniging 'Terugdraaien intensivering samenleven' voor de uitvoering? Hoe zal deze bezuiniging gerealiseerd worden?	De intensivering van het beleid samenleven geldt gedurende deze collegeperiode. Het is aan een volgend college om keuzes te maken voor 2027 e.v. Deze keuzes worden ambtelijk voorgelegd als advies aan volgend college. Op dat moment zal ook bepaald moeten worden of contracten van uitvoerende partijen nog verlengd kunnen worden.
103	GroenLi nks		Crisisfonds	Zijn de kosten ten behoeve van het uitvoeren van het Crisisfonds voor 2024, 2025 en 2026 geborgd in deze begroting?	Ja, dit wordt gedekt uit het Armoedefonds.
104	GroenLi nks		Vrijval reserve ASIS	Het programma Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving kent een vrijval reserves van €3.330.000. Hoe is deze vrijval opgebouwd? Kunnen we een uitsplitsing krijgen van de originele bestemmingen van deze voorgenomen vrijval?	De vrijval reserves van €3.330.000 op programma Armoede, Schuldhulpverlening, Inburgering en Samenleving bestaat uit de volgende onderdelen: -€ 830.000 uit de bestemmingsreserve Armoedefonds, dit is conform besluit voorjaarsnota 2023. Betreft een ombuiging. -€ 500.000 uit de bestemmingsreserve Inburgering, betreft een ombuiging. -€ 1,8 mln uit de bestemmingsreserve Gemeentelijk schuldenbeleid. In 2023 is er minder onttrokken aan de bestemmingsreserve. Deze middelen zijn ingezet bij de voorjaarsnota 2024 ter dekking van de onvermijdelijke knelpunten. -€ 200.000 uit de bestemmingsreserve Bijzondere Bijstand studenten. Deze hadden we niet in moeten leveren vanwege de motie 'niet schuiven met centen, steel niet met studenten', om ervoor te zorgen dat toch de volledige 3,2 miljoen beschikbaar blijft voor studenten, zal ik kijken naar de mogelijkheden die er zijn of ontstaan om deze incidentele 2 ton aan te vullen.
105	GroenLi nks		Prettige Leefomgeving (Beheer van de Stad)	Het college heeft als doel om 50 klimaatadaptieve projecten te realiseren. Op dit moment zijn er daarvan 2 gerealiseerd. Is er in de voorjaarsnota voldoende budget gealloceerd voor de uitvoering van de overige 48 projecten binnen 2 jaar?	Budget voor een deel van de projecten is gealloceerd binnen het investeringsbudget Groenagenda. Het investeringsbudget voor 2026 is echter nog niet gealloceerd, dat is onderwerp van gesprek tijdens de collegereetraite begin 2025.
106	GroenLi nks		Dienstverlening buitenruimte	Bij de bezuinigingen lezen we een bezuiniging van uiteindelijk € 1 mln structureel op dienstverlening buitenruimte. In de toelichting wordt als voorbeeld genoemd dat dit effecten kan hebben op de snelheid waarmee meldingen en wensen van bewoners worden behandeld. Welke andere zaken vallen onder dienstverlening buitenruimte en wat is het verwachte effect van deze bezuiniging op die vormen van dienstverlening?	De bezuiniging van dienstverlening op de buitenruimte gaat over de snelheid van afhandelen van meldingen en het vervullen van wensen van bewoners. Alle meldingen worden gebundeld en dan wordt bekeken welke meldingen calamiteiten of spoed betreffen. De overblijvende meldingen zullen vaker worden gebundeld, waardoor het langer duurt voor meldingen zijn afgehandeld. De efficiëntie neemt hierdoor toe. Het minder vervullen van wensen van bewoners gaat over bijvoorbeeld hanging baskets, kleine wijzigingen in de buitenruimte (fietsnietjes), inzet van wijktaimannen op vragen van bewoners. Hiervoor wordt het budget dat vrij inzetbaar is voor dit soort initiatieven afgebouwd. Dit kan de tevredenheid raken van bewoners en wijkraden, maar gezien de geringe besparing tov. het geheel aan uitgaven aan de dienstverlening op de buitenruimte is de verwachting dat het meevalt.
107	GroenLi nks		Beheer en onderhoud	Er wordt flink bezuinigd op beheer en onderhoud, in 2025 en 2026 gaat het om bijna € 7,2 mln. Zijn er specifieke onderhoudsprojecten bekend die als gevolg van deze bezuiniging worden uitgesteld? Zo nee, hoe is dit bedrag tot stand gekomen?	De ingeboekte bezuiniging op beheer en onderhoud is het resultaat van de verdeling van bezuinigingen over de verschillende begrotingsprogramma's. De omhuiging valt binnen de financiële bandbreedte waarmee er tijdelijk op beheer en onderhoud bezuinigd kan worden. In de nog op te stellen jaarplannen zal vervolgens invulling gegeven worden aan deze bezuinigingen. Op hoofdlijnen zullen de omhuigingen langs de volgende sporen worden ingevuld: -We gaan terug naar technisch beheer. Onderhoud dat in dienst staat van de beeldkwaliteit wordt verminderd. Dit kan betekenen dat we stoppen met storingsonderhoud wegen (alleen periodiek onderhoud), we stoppen met harde kanten snijden gras en het schoffelen onkruid. Slijtlagen worden lappendekens. We conserveren minder. De kunst wordt minder vaak gereinigd en graffiti op lastige plekken wordt niet verwijderd. -We stellen onderhoud uit daar waar het de veiligheid niet beïnvloedt. Geen groeiplaatsverbeteringen bomen, inboet beplantingsvakken, geen onderhoud aan markeringen, minder storingsonderhoud aan civiele kunstwerken.
108	GroenLi nks		Groenonderhoud	Is een meer natuurlijke manier van groenonderhoud (minder intensief) onderdeel van de € 7,2 mln bezuinigingen op beheer en onderhoud?	Nee, meer natuurlijk groenonderhoud maakt geen onderdeel uit van de € 7,2 mln bezuinigingen op beheer en onderhoud. De invulling van de bezuinigingen zal binnen het groenbeheer met name worden gezocht in het uitstellen van groot onderhoud daar waar het de veiligheid niet beïnvloedt. Geen groeiplaatsverbeteringen van bomen en inboet beplantingsvakken.
109	GroenLi nks		Erasmusbrug	Het onderhoud van de Erasmusbrug kost € 12 mln meer dan eerder begroot. Wat is de oorzaak van deze hogere raming dan in de begroting die eerder door de raad is goedgekeurd? En wat is de reden dat deze kosten pas nu bekend worden, terwijl de werkzaamheden al zijn gestart?	Het is niet geval dat het onderhoud aan de Erasmusbrug € 12 mln meer kost dan begroot. De werkzaamheden die plaatvinden aan de Erasmusbrug zijn eerder ingeschat als investeringskosten. Uw raad heeft op basis daarvan al in 2020 een investeringskrediet toegekend. Recentelijk zijn, nadat de exacte werkzaamheden bekend werden, de werkzaamheden opnieuw beoordeeld. Toen is vast komen te staan dat dit onderhoud geen investering betreft, maar ten laste van de exploitatie gebracht moet worden. Er was op dat moment geen mogelijkheid meer om dat in te passen in de begroting 2024. Bij een volgend P&C moment zal een voorstel gedaan worden hoe om te gaan met het krediet dat is verleend voor het onderhoud en nu niet ingezet zal worden.
110	GroenLi nks		Beheer en onderhoud	Hoe staat de prijscompensatie beheer en onderhoud (€ 6,8 mln structureel vanaf 2025) tegenover de bezuinigingen (€ 7,2 mln in 2025 en 2026) op dezelfde post? Zijn deze twee uitgesplitst ten behoeve van de transparantie of zijn de twee mutaties niet zo direct vergelijkbaar?	Het klopt dat beide reeksen hetzelfde budget voor beheer en onderhoud raken. Dat de reeksen apart inzichtelijk zijn gemaakt, heeft te maken met de volgorde van de besluitvorming in de collegereetraite en het komt ten goede aan de transparantie. Met de reeks voor prijscompensatie wordt beoogd dat er structureel voldoende middelen beschikbaar zijn voor al het noodzakelijke beheer en onderhoud. Het budget groeit mee met de prijsontwikkeling. Om financiële ruimte te creëren heeft het college vervolgens moeten omhuigen. De keuze is gemaakt om tijdelijk minder budget toe te kennen voor beheer en onderhoud.
111	GroenLi nks		Rioolheffing	In de toelichting over het verbeteren van de kostendekkendheid van de rioolheffing wordt gesteld dat dit in de periode 2021-2025 niet leidt tot een extra verhoging van de rioolheffing. Bij lokale lasten (pagina 218) lezen we een verhoging in 2024 van 10,8%, die al was opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan 2021-2025. Hoe komt het dat er al in 2025 € 5 mln extra wordt opgehaald uit de rioolheffing, terwijl de verhoging al eerder bekend was?	Het kostendekkendheidspercentage (kdh) laat zien welk deel van de toerekenbare kosten betaald wordt met de opbrengsten uit de rioolheffing. Het kdh van de rioolheffing bedroeg 92%, wat betekent dat 8% van de toerekenbare kosten betaald werd uit de algemene middelen. Het college heeft besloten dat zij die bijdrage uit de algemene middelen wil verkleinen, met jaarlijks 5 Mln. Dat betekent niet dat de baten uit de rioolheffing daardoor met 5 Mln extra stijgen. Enkel de tariefsverhoging zoals die in het Gemeentelijk Rioleringsplan 5 is afgesproken, wordt toegepast (6 euro plus CPI). Wel is het zo dat door de verlaging van de bijdrage uit de algemene middelen het totale lastenbudget daalt. Hierdoor daalt de dotatie aan de voorziening voor rioolvervanging. Het gevolg is dat jaarlijks 5 Mln minder aan vervangingsinvesteringen aan het riool kan worden afgeschreven, waardoor de kapitaallasten in de toekomst toenemen.

112	GroenLi nks		Rioolheffing	Kan er een indicatie worden gegeven van de percentuele verhoging van de rioolheffing in de jaren 2026-2028 die noodzakelijk is om de ramingen in die jaren van een plus van € 5 mln te halen?	Indien er € 5 mln meer opbrengst met de rioolheffing gerealiseerd moet worden, dient het tarief met ongeveer € 14,50 extra verhoogd te worden. Hier zijn echter nog volop keuzes te maken. Het is geen noodzaak om de heffing direct met dit bedrag te verhogen. Dit kan gelijdelijk worden gedaan. Ook zijn er mogelijk andere ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de woningbouw die meer heffingseenheden oplevert waardoor deze verhoging niet volledig doorgevoerd hoeft te worden. Voorstellen hiertoe worden uitgewerkt in het volgende Gemeentelijke Rioleringsplan.
113	GroenLi nks		Kapitaallasten Bestaande Stad	De actualisatie van de kapitaallasten valt de komende jaren gunstig uit voor de gemeentefinanciën. In de toelichting wordt verwezen naar de paragraaf investeringen, maar daar is moeilijk eenduidig uit te halen waar de lagere kapitaallasten precies vandaan komen. Wat zijn de belangrijkste oorzaken van de lagere lasten?	Dit jaar is er - meer dan in eerdere jaren - aandacht voor planningsoptimisme. De praktijk laat zien dat investeringsprojecten niet altijd conform oorspronkelijke planning gerealiseerd worden. In het verleden werden de raming, en de daarmee samenhangende kapitaallasten, niet altijd hierop aangepast. Dat is bij 1e herziening 2024 nu wel gedaan. Dit laat vooral bij projecten voor onderwijshuisvesting en kunst en cultuur een daling van de kapitaallasten zien.
114	GroenLi nks		Opkoopbescherming	We lezen dat er in 2024 € 85.000 beschikbaar is gesteld voor het handhaven van de opkoopbescherming. Is hier in 2025 en later budget voor beschikbaar, en zo ja, vanuit welk potje/programma komt dit?	Voor 2025 en 2026 wordt eveneens €85.000 voor handhaving opkoopbescherming beschikbaar gesteld. Dekking wordt gevonden via bezuiniging op middelen ter bekostiging van inzet DCMR.
115	GroenLi nks		Cultuur	Het voorstel is om € 750.000 van het Cultuurplanadvies budget van 2025 naar 2024 te verschuiven voor de advieskosten van het nieuwe cultuurplan. Wat is de totale hoogte van het cultuurplanadvies budget?	Het betreft hier een kasschuif van middelen die voorheen naar de RRC gingen. De voormalige subsidie aan de RRC is structureel geoormd voor Cultuurplanadvies en de Transitie cultuur en bedraagt jaarlijks € 770.000.
116	GroenLi nks		Dienstverlening	Hierdoor zet de gemeente niet meer in op specifieke dienstverlening aan doelgroepen en het laten aansluiten van dienstverlening op emotionele behoeftes, zoals opgenomen in de eerder door de raad vastgestelde opgave 'De Rotterdamse Dienstverlening'. Wat wordt er bedoeld met emotionele behoeftes?	We weten uit onderzoek dat een deel van onze inwoners stress ervaart als ze in onze publiekslocaties zijn, en/of een fysieke afspraak met een ambtenaar hebben. Dat kan komen vanwege de situatie waarin de Rotterdammer zich bevindt (bijvoorbeeld geldzorgen of iemand heeft een bepaalde beperking maar ook kan er tijdelijk verminderde veerkracht zijn vanwege familie omstandigheden als ziekte, overlijden, scheiding, etc.) We waren gestart hier uitvoeriger en gericht onderzoek naar te doen om indien nodig concrete aanpassingen te kunnen doen. We zetten hier niet meer expliciet op in.
117	GroenLi nks		Waterstoftransitie	Het college stelt een aantal ambities bij om financiële ruimte te creëren. Extra ondersteuning op het stimuleren van innovaties op het gebied van waterstof in de haven wordt stopgezet. Hierdoor resteert alleen nog inzet vanuit het Duurzaamheidstransitiebudget. Wat is de totale ondersteuning van de gemeente Rotterdam aan de waterstoftransitie?	Vanuit het Duurzaamheidstransitiebudget investeren we deze collegeperiode 3,5 miljoen in innovatieve waterstofprojecten, en zetten we 100.000 per jaar in voor regionale profilering en communicatie. Dit geld wordt met name rondom de World Hydrogen Summit geïnvesteerd. Daarnaast worden verschillende waterstofprojecten via het Just Transition Fund ondersteund, en verlenen we op verschillende vlakken (o.a. ruimtelijke inpassing, vergunningen, internationale samenwerking, lobby) niet-financiële ondersteuning.
118	GroenLi nks		Energietransitie	In de Voorjaarsnota zijn de bijdragen rijk en medeoverheden aanzienlijk lager begroot dan in de begroting 2024. Voor 2024 gaat de bijdrage van 43.543 naar 25.932 (17.611). In de raming van 2025 gaat de bijdrage van 37.575 naar 16.375 (21.2). In de raming van 2026 daalt de bijdrage een stuk minder, van 36.605 naar 33.775 (2.83). Voor de raming van 2027 neemt het echter weer af van 34.569 naar 13.369 (21.2). Waar is deze verwachte daling van bijdragen op gebaseerd?	De afname van bijdragen Rijk en medeoverheden wordt veroorzaakt door de volgende mutaties: - Correctie van de dekking (van Rijk naar eigen middelen) voor vulling van het DTB voor de jaren 2024 en 2025 (€ 20 mln p jaarschijf), zoals voorgelegd in deze VJN - Correctie van de vulling voor het DTB voor jaarschijf 2027, welke ten onrechte gekopieerd was vanuit 2026 (€ 20 mln) - Actualisatie van de verdeling van de rijksbijdrage voor Energiearmoede over de jaren 2024 en verder (2024 - 4,56 mln / 2025 evj +1,2 mln) - Correctie rijksbijdrage voor mobiliteit van programma Energietransitie naar programma Stedelijke ontwikkeling (2024 € 2,2 mln)
119	GroenLi nks		Energietransitie	Voor welke projecten wordt verwacht dat er geen bijdrage meer plaatsvindt door het Rijk en/of medeoverheden? In 2025 en 2027 daalt de raming van bijdragen rijk en medeoverheden met 21.2 miljoen. In 2026 is het echter maar een daling van 2.83 miljoen.	Voor 2024 en 2025 is de verwachte rijksbijdrage voor de vulling van het DTB omgezet naar vulling vanuit eigen middelen. Voor jaarschijf 2027 is de bijdrage aan het DTB ten onrechte doorgerekopieerd vanuit jaarschijf 2026. Voor 2026 wordt nog steeds uitgegaan van een rijksbijdrage van € 20 mln voor de vulling van het DTB. Hierdoor wijkt de daling in dat jaar af van die van 2025 en 2027.
120	GroenLi nks		Energietransitie	Hoe komt het dat dezelfde daling als in 2025 en 2027 niet in 2026 wordt verwacht?	Voor 2024 en 2025 is de verwachte rijksbijdrage voor de vulling van het DTB omgezet naar vulling vanuit eigen middelen. Voor jaarschijf 2027 is de bijdrage aan het DTB ten onrechte doorgerekopieerd vanuit jaarschijf 2026. Voor 2026 wordt nog steeds uitgegaan van een rijksbijdrage van € 20 mln voor de vulling van het DTB. Hierdoor wijkt de daling in dat jaar af van die van 2025 en 2027.
121	GroenLi nks		DTB	Dat betekent dat het DTB budget tot op heden in totaal gevuld is met € 76,4 mln. Wat is de verdeling van eigen middelen en rijksmiddelen in het huidige DTB budget?	Het DTB-budget is tot op heden gevuld met eigen middelen. Sommige projecten die uit het DTB gefinancierd worden hebben soms ook nog financiering vanuit andere bronnen, zoals andere rijksbijdragen of eigen middelen. Het (resterende) bedrag van te financieren projecten met DTB wordt zoveel als mogelijk geprobeerd naar beneden te brengen door extra externe bijdragen van Rijk of Europa te zoeken (bijvoorbeeld via cofinanciering).

122	GroenLi nks		Onderwijs	Vanaf 2026 wordt er €200.000,- bespaard op informele leerondersteuning. Hoeveel budget blijft er vanaf 2026 over voor informele leerondersteuning? En vanuit welk programma?	Informele leerondersteuning bedraagt in totaal € 400.000. Door de besparing vanuit het programma onderwijs resteert er nog € 200.000 budget die beschikbaar blijft vanuit het programma Zorg welzijn en wijkteams.
123	GroenLi nks		Onderwijs	Er wordt aangegeven dat "de gemeente stopt met de financiële bijdrage aan informele leerondersteuning." Wat houdt deze uitspraak in? Betekent dit dat er vanuit geen enkel programma financiële bijdragen worden geleverd aan informele leerondersteuning?	Informele leerondersteuning bedraagt in totaal € 400.000. Door de besparing vanuit het programma onderwijs resteert er nog € 200.000 budget die beschikbaar blijft vanuit het programma Zorg welzijn en wijkteams. Zie hiervoor ook het antwoord bij vraag 10.
124	GroenLi nks		Onderwijs	Door de middelen van tutores efficiënter en flexibeler in te zetten, wordt een financiële ruimte in de begroting verwacht van €300.000,- in 2025 tot €700.000,- in 2028. Kan worden toegelicht wat deze flexibele en efficiënte manier inhoudt en waarop is gebaseerd dat de bovengenoemde bedragen kunnen worden bespaard?	Momenteel biedt de gemeente scholen ondersteuning aan door middel van tutores. Een externe partij is verantwoordelijk voor de organisatiekosten. We zijn aan het onderzoeken om scholen direct te financieren voor tutoring, wat moet leiden tot een vermindering van de organisatiekosten.
125	GroenLi nks		Onderwijs	Overgangsmomenten: de gemeente stopt met de gemeentelijke bijdragen voor overgangsmomenten. Door betere samenwerking tussen scholen kan het onderwijsveld deze activiteiten nu verder oppakken. Geeft het onderwijsveld zelf aan in staat te zijn dit ook zonder gemeentelijke bijdrage volledig op te kunnen pakken?	De gemeentelijke bijdragen voor activiteiten die zich richten op het verbeteren van overgangsmomenten in het onderwijs worden gestopt. De gemeente heeft op verzoek van schoolbesturen hierin altijd een faciliterende rol vervuld, het eigenaarschap hoort echter bij het scholenveld zelf. Daarom werken we in de komende tijd samen met het scholenveld toe naar borging binnen het onderwijs vanaf 2026. Door de verbeteringen in de samenwerking tussen de scholen, kan het onderwijsveld deze activiteiten vanaf 2026 verder oppakken.
126	GroenLi nks		Onderwijs	Bij de subcommissie BOOR gaf BOOR aan dat de voorgenomen snelle en gehele beëindiging van de functiemix Randstadregio's door het Rijk BOOR 2,2 miljoen euro per jaar gaat kosten. Ook andere schoolbesturen zullen minder inkomsten ontvangen hierdoor. Heeft dit gevolgen voor de begroting van de gemeente? En wat zijn de verwachte gevolgen voor het onderwijs in Rotterdam?	Uit de budgettaire bijlage bij het Hoofdpijnenakkoord blijkt dat de formerende partijen voornemens zijn om de functiemix Randstad VO leraren te beëindigen m.i.v. 1 januari 2025. Het gaat om € 75 mln. Doel was het vergroten van loopbaanmogelijkheden, en meer docenten te laten doorstromen naar een hogere salarisschaal. Door het afschaffen van de subsidie krijgen scholen in de Randstad een gat in hun begroting. Dat geldt niet alleen voor scholen van BOOR, maar voor alle vo scholen in Rotterdam en de randstad. Deze middelen werden naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over vo scholen in ruim 100 gemeenten in de Randstad. De subsidie komt rechtstreeks vanuit het rijk. Binnen de gemeentebegroting is er geen ruimte om dit op te vangen. De oplossing ligt bij scholen en besturen. Zij zullen gezamenlijke afspraken moeten maken over een beloning/inschaling van docenten en elkaar niet beconcurreren. Een uitdaging want door het personeelstekort in het onderwijs zijn (bepaalde) vakdocenten schaars. Via de samenwerking in de onderwijsregio vo-mbo kunnen hierover afspraken gemaakt worden.
127	GroenLi nks		Sport en recreatie	Subsidieregeling Lekker Fit wordt afgeschaft. In het derde kwartaal van 2024 wordt de gemeenteraad geïnformeerd over een nieuwe aanpak. Zijn er financiële middelen gereserveerd voor de nieuwe aanpak en zo ja, hoeveel?	Het college heeft op 5 december 2023 besloten de subsidieregeling 'Rotterdam Lekker Fit! Basisonderwijs 2023-2024' niet te continueren. De Lekker Fit! deelaanpakken 'Jonge Kind 0-4 jaar' en 'Buitenschools beweegmoment' worden wel voortgezet. Voor wat betreft de LF-middelen voor de dagprogrammeringscholen blijven deze voor deze scholen behouden. De resterende/vrijkomende middelen zetten we in op een nieuwe gebiedsgerichte aanpak voor kinderen met overgewicht in de leeftijd van 4-12 jaar. Het gaat om € 2,8 mln per jaar, inclusief Rijksmiddelen.
128	GroenLi nks		Sport en recreatie	Besparingen op de compensatieportefeuille zorgen ervoor dat aanvragen van nieuwe verenigingen voor huurcompensatie worden afgewezen. Hoeveel nieuwe verenigingen vragen gemiddeld per jaar een aanvraag aan voor zo'n subsidie?	Het gaat om verenigingen op het gebied van sport, scouting, speeltuinen, recreatie en groen die direct een gebouw of grond huren van de gemeente (Vastgoed). De compensatie houdt in dat SO Vastgoed een lagere huur doorberekent aan de vereniging en dat de afdeling Sport het resterende deel vergoedt aan Vastgoed. Er is geen regeling waarvoor een aanvraag kan worden gedaan. Bij signalen treden Sport en Vastgoed met elkaar in overleg. Het aantal verenigingen binnen de compensatieportefeuille valt is al jaren vrij constant. In de afgelopen 4 jaar zijn er in totaal 2 verenigingen toegevoegd aan de compensatieportefeuille.
129	GroenLi nks		Natuurstad	Er wordt bezuinigd op de subsidie aan stichting Natuurstad. Natuurstad stopt met het geven van NME-lessen aan basisscholen. Hoeveel wordt er bespaard doordat Natuurstad stopt met het geven van NME-lessen aan basisscholen?	De totale bezuiniging op de NME-lessen van Natuurstad is 900 K (575 K vanuit Voorjaarsnota 2023 en 325 K vanuit Voorjaarsnota 2024). Binnen de subsidie aan Natuurstad is het budget voor de NME-lessen € 1,8 mln. Bij het totaal afbouwen van de NME-lessen van Natuurstad is dus 900 K herinzetbaar voor alternatieven, zoals lespakketten een scholen en andersoortige belevingsgerichte activiteiten. Die alternatieven kunnen pas op termijn worden ingevuld, omdat de afbouw van de lessen (krimp personeelsbestand) enige tijd zal vergen.
130	GroenLi nks		Sport en recreatie	Het college schrapt de compensatie gebruikersdeel OZB voor volkstuinverenigingen. Welke doelgroepen ontvangen nog meer compensatie voor gebruikersdeel OZB?	Andere organisaties die gecompenseerd worden voor het gebruikersdeel van de OZB zijn sportverenigingen en sportstichtingen die spelen op buitensportcomplexen en scoutingverenigingen. Voorwaarden hierbij zijn dat de objecten in eigendom dienen te zijn van de gemeente Rotterdam (SO Vastgoed), dat de verenigingen of stichtingen huurder zijn en dat zij in Rotterdam gevestigd zijn en hier ook hun feitelijke werkzaamheden verrichten.
131	GroenLi nks		Verkeersveiligheid	Het collegetarget voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in 2023 is niet behaald. Zijn er voldoende financiële middelen om de achterstanden van 2023 in te lopen en tegelijkertijd de targetdoelen voor 2024, 2025 en 2026 te halen? Wat zijn deze financiële middelen?	Voor de aanpak van verkeersonveilige locaties in de stad is een structureel budget beschikbaar van 1,8 miljoen per jaar. Dit wordt aangevuld met subsidies van met name de MRDH. Daarnaast worden combinaties gemaakt met budgetten voor fietspaden. De middelen zijn toereikend voor de nu lopende aanpak. Ramingen worden nu opgesteld en subsidies aangevraagd. Wanneer blijkt dat de middelen ontoereikend zijn, komt dit aan bod in de voorjaarsnota 2025.

132	GroenLi nks		Maatwerk parkeerproducten	Voor maatwerk parkeerproducten is in 2024, 1.016.000 beschikbaar en in 2025, 484.000. Hoe is het maatwerk parkeerproducten verwerkt in de raming vanaf 2026?	De genoemde bedragen zijn de benodigde dekkingen vanuit de vrijval gemeentefonds om het maatwerk voor sportverenigingen en religieuze instellingen in 2024 met 75% korting en voor 2025 met 50% korting aan te kunnen bieden. Omdat vanaf 2026 geen korting meer is voorzien is er vanaf 2026 geen aanvullende dekking meer nodig.
133	GroenLi nks		Parkeertarieven Centrum	De parkeertarieven voor centrumparkeergarages worden verhoogd vanaf 2025. Met hoeveel worden de tarieven voor de centrumparkeergarages verhoogd? Hoe staan deze tarieven in verhouding met de tarieven van straatparkeren en parkeergarages van marktpartijen?	Zie bijlage
134	GroenLi nks		Parkeertarieven Rotterdam	Hoe verhouden de Rotterdamse parkeertarieven per uur en per dag, op straat en in de gemeentelijke parkeergarages, zich met de tarieven in de andere grote steden?	Zie bijlage
135	GroenLi nks		Verkeeraso's	Er wordt geïntensiveerd op de aanpak van verkeeraso's en misstanden bij taxichauffeurs. In hoeverre is er zicht op voldoende capaciteit voor deze intensivering?	Capaciteit is binnen elke organisatie een schaars goed en zo ook voor de uitvoering van deze twee aanpakken. Door de prioritering en gezamenlijke inzet met alle betrokken partners, politie, ILT, KMAR voor verkeersregeling is de aangekondigde inzet vooralsnog verzekerd.
136	GroenLi nks		Verkeeraso's	Wat zijn de verwachte resultaten van de intensivering aanpak van verkeeraso's en misstanden bij taxichauffeurs en zijn die meetbaar en tijdsgebonden?	De resultaten van de verkeeraso-acties zijn afhankelijk van veel omstandigheden waaronder het weer en de frequentie en intensiteit van het gedrag op verschillende locaties. De inzet is meetbaar en tijdsgebonden, de resultaten kunnen dat gezien de aard van de overlast niet zijn. Wij hebben u onlangs geïnformeerd over de geplande inzet omtrent de aso aanpak. Hierin zit een flexibel deel als het gaat om het inspringen op nieuwe locaties of veranderende overlast. Tevens worden handhavers getraind om ook in hun regulier werk op geluidsoverlast op te treden. De Rotterdamse Taxi aanpak staat los van onze verkeeraso-aanpak, maar kent dezelfde afhankelijkheden. De gezamenlijke controles met ILT, verkeerspolitie, belastingdienst en koninklijke marechaussee worden georganiseerd en gestimuleerd zodat meer mistanden aangepakt worden in de taximarkt van Rotterdam. Om de effectiviteit en het succes van de taxiaanpak (RTA) te meten, voeren we evaluaties uit door middel van een doorlopend mystery guest onderzoek. Om de effecten van de RTA te analyseren, gebruiken we vier kritieke prestatie-indicatoren (KPI's). Dat zijn: - het gebruik van de officiële meter door taxichauffeurs; - de betaalde ritprijs in vergelijking met de ingeschatte ritprijs volgens het maximumtarief; - monitoren en beoordelen van het aantal binnengekomen klachten per TTO op kwaliteit en snelheid van afhandeling; - het aantal bezoekers van de gemeentelijke informatiepagina. Het doel is om in 2024 de eerste effecten van de voorgestelde maatregelen terug te zien in deze KPI's. Dat wil zeggen dat het gebruik van de meter in de nacht minstens 70% moet zijn en de betaalde ritprijs in de nacht maximaal 20% meer dan de inschatting mag zijn.
137	GroenLi nks		Milieu-opgaves	Er wordt bezuinigd op de inzet van uren op milieu-opgaves. Is de verwachting dat deze bezuiniging op het programma stedelijke ontwikkeling leidt tot hogere apparaatskosten bij de projecten zelf? Zo ja, wordt dat meegenomen in de ramingen daarvoor?	Het gaat niet om een bezuiniging op de inzet van uren op milieuopgaves maar om een andere wijze van bekostigen. Een deel van de (toekomstige) werkzaamheden op het gebied van geluid worden in opdracht van een andere afdelingen uitgevoerd. Het gaat om bijvoorbeeld nestgeluidonderzoek voor een project of de beoordeling van geluidsonderzoeken t.b.v. omgevingsplannen. In het kader van het werkpakket SO zijn hierover afspraken gemaakt, waardoor op de reguliere B&W-middelen bezuinigd kan worden.
138	GroenLi nks		Stedelijke Ontwikkeling	In de toelichting lezen we dat er 10% minder planologische verkenningen worden gedaan, ook wordt er bezuinigd op goede groei en gebiedsontwikkeling. Wat betekenen deze bezuinigingen op termijn voor de planvorming en de haalbaarheid van de ambities op het gebied van bouw, bereikbaarheid en groene buitenruimte? Zijn er specifieke gebiedsontwikkelingen in beeld die worden uitgesteld of helemaal geen doorgang kunnen vinden?	Planologische verkenningen zijn een verzamelaar voor verschillende activiteiten op uiteenlopende schaal- en abstractieniveaus. Vaak gaat het om het schakelen tussen de belangen van verschillende sectorale overheidslagen en mogelijke toekomstige financieringscombinaties. Dit vindt plaats in de fase voorafgaand aan de projectfase, waarin scoping en coalitievorming een belangrijke plek heeft. Er is hierbij tevens aandacht voor de timing van ontwikkelingen. Een gecoördineerde planning en fasering van initiatieven is nodig om de langjarig de bouwstroom op peil te houden en te voldoen aan de doelstellingen voor 'goede groei'. Het gaat hierbij onder meer om: - De uitwerking van de twee NOVEX-gebieden: Haven en de zuidelijke Randstad. Dit zijn op nationaal niveau benoemde gebieden die van grote importantie zijn voor Nederland. Het is van belang dat het Rotterdamse belang goed wordt ingebracht en geborgd in deze Rijkstrajecten, omdat deze kaderstellend worden (i.h.k.v. de Omgevingswet) voor latere initiatieven. - Het vertalen van nationaal en provinciaal beleid naar Rotterdamse consequenties en keuzes. - de doorwerking van de gebiedsuitwerkingen Oostflank, Zuid en Binnenstad naar concrete gebieden en projecten, zoals de nieuwe Oeververbinding (MIRT-verkenning met het Rijk, provincie en MRDH) en gebiedsontwikkeling Stadionpark i.c.m. het station (MIRT-verkenning Oude lijn) -de toedeling en integratie van verschillend sectoraal ruimtelijk beleid op het Rotterdamse grondgebied naar realistische programmatische doelstellingen in gebieden of programma's. (bv. woningbouw, bedrijfsruimte, groen) Deze worden vervolgens in de vorm van gebiedsambitiedocumenten aan de Raad voorgelegd. -Het vinden van geschikte locaties voor te verplaatsen of toe te voegen gemeentelijke functies, voorzover dit niet in de eigen portefeuilles op te lossen is. ('functie zoekt plek') -het verkennen van toekomstige programmatische ruimteclaims met impact op de stedelijke schaal. Deze ruimteclaims kunnen een gevolg zijn van nieuwe behoeften (meer groen, meer water) of nieuwe regelgeving (bijv. de aanscherping van de waterkwaliteitseisen, die als gevolg heeft dat er in de toekomst moet worden geïnvesteerd in een nieuwe, grote afvalwaterzuivering. Of de nieuwe luchtkwaliteitseisen die het soms onmogelijk zullen maken op plekken om extra woningen toe te voegen.) - analyseren van de resterende ruimte op de stedelijke vitale systemen en in hoeverre en op welke plekken dit van invloed is op de mogelijkheden voor de groei van de stad. Vooral de planning van de verschillende voorgenomen bouwontwikkelingen in relatie tot de capaciteit op de stedelijke vitale systemen is van belang, dit is ook waar de netwerkpartners (bv. Stedin, Evides, RET, NS, Tennet, etc.) behoefte aan hebben.
139	GroenLi nks		Coöperatieve woonvormen	Er wordt 20% bezuinigd op coöperatieve woonvormen. Wat zijn concreet de gevolgen van deze bezuiniging tot de lopende projecten op dit gebied?	Er zijn op dit moment nog geen lopende projecten op dit gebied.

140	GroenLi nks		GGD	"Verlaging van de Rotterdamse bijdrage buiten de Gemeenschappelijke Regeling op beleidsadvisering voor een gezonde leefomgeving en ontwikkeling toezicht kinderopvang (TKO). Het gevolg van deze besparing is dat de ruimte voor extra inzet bij calamiteiten vanuit de bovenwettelijke innovatiecapaciteit voor toezicht kinderopvang komt te vervallen." De gevolgen van deze besparing op beleidsadvisering voor een gezonde leefomgeving worden niet aangegeven. Wat zijn deze verwachte gevolgen?	Gevolgen van de bezuiniging zijn dat de GGD / team gezondheid en milieu zich niet meer kan inzetten voor Rotterdamse projecten op het gebied van duurzaamheid en actieve gezondheidspreventie. De bezuiniging betekent ook, dat na het aflopen van de externe Rijks gelden in juni 2025, de inzet ten aanzien van hittepreventie niet voortgezet kan worden vanuit reguliere Rotterdamse middelen.
141	GroenLi nks		GGD	De plustaat 'Wijkophoging Gezondheidsmonitor' stopt. Wat waren de jaarlijkse kosten van deze plustaat? En wat zijn hiervan de verwachte gevolgen voor wetenschappelijk onderzoek naar gezondheid op wijkniveau in Rotterdam?	Als er geen wijkophoging meer wordt uitgevoerd kunnen er in principe geen uitspraken meer op wijk en buurtniveau worden gedaan. De gevolgen kunnen echter beperkt worden omdat er op basis van de landelijke dataset voor alle buurten in Nederland schattingen gemaakt worden van de uitkomsten. Er blijven dus wel buurtcijfers beschikbaar zij het dat dit dan schattingen zijn en niet direct volgen uit een steekproef en dat daardoor wellicht niet over alle onderwerpen gedetailleerde informatie beschikbaar is. De besparing is 200.000 euro in vier jaar wat dus 50.000 euro per jaar is.
142	GroenLi nks		GGD	Wat is het verliesmakende deel van de reizigerszorg?	Het verliesmakende deel van de reizigerszorg bedraagt €100.000 per jaar. Uit de kostprijsanalyse voor de reizigerszorg dienstverlening uit 2023 is gebleken dat deze taak met moeite kostendekkend is te krijgen. De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn: 1. Hoge loonkosten met name door een hoge overhead; 2. Bestegen vaccin prijzen; 3. Contract met een grote zorgverzekeraar. Door een overeenkomst met deze zorgverzekeraar kunnen de kosten voor cliënten die hierbij verzekerd zijn rechtstreeks worden ingediend. De vergoeding van deze verzekeraar is echter niet kostendekkend.
143	GroenLi nks		Welzijn	Wat zijn de gevolgen van de bezuiniging 'Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) preventiebudget? Hoe zal deze gerealiseerd worden?	Met het subsidiekader "Goed voor elkaar met minder zorgen" worden de volgende projecten bekostigd: de Herstelacademies, Wijkpreventie Welschen, Buurtbedrijf Schiebroek, Sociale Benadering Dementie IJsselmonde, Het Preventie Collectief, het Voel je Thuis Huis en Sport & Bewegen in de Nachtopvang, Ontmoeting netwerken en Slimmer Thuis. De Herstelacademies worden vanaf 2025-2026 met IZA Spuk middelen bekostigd. De overige projecten zijn of worden gemonitord op effectiviteit. Voor beloftevolle projecten wordt onderzocht of deze opgevangen kunnen worden met alternatieve middelen zoals fondsen, het lokaal budget, GALA etc
144	GroenLi nks		Rotterdam Inclusief	Welke concrete aanpassingen in de werkwijze van Rotterdam Inclusief zal worden geïmplementeerd om tot een omzetstijging van €700.000 per jaar te komen?	Bij het aannemen van nieuwe opdrachten wordt een meer marktconforme prijs bedongen, daarnaast worden verschillende werksorten tegen het licht gehouden om te kijken welke meer rendabel zijn en waarvan de ontwikkelwaarde hoog is. Het doel is om minder rendabele werksorten (met een lagere ontwikkelwaarde) af te schalen en meer rendabele werksorten (met een goede ontwikkelwaarde) op te schalen. Hiervoor worden verschillende facetten van de werksort tegen elkaar afgewogen (financiën, ontwikkelwaarde, passend bij werknemers).
145	GroenLi nks		Prestatie010	Wat zijn de gevolgen van de bezuiniging 'Verminderen capaciteit Prestatie010' voor de uitvoering? Hoe zal deze bezuiniging gerealiseerd worden?	In 2025 zal het aantal medewerkers afnemen met 20 fte en in 2026 met ongeveer 10 fte. Dit doen wij uiteraard met de grootste zorgvuldigheid. We houden hierbij rekening met natuurlijk verloop en persoonlijke ambities. Doordat er minder fte beschikbaar is, neemt de groep werknemers die reactieve dienstverlening ontvang toe. Deze bezuiniging moet ook in het licht van de herijking van de dienstverlening gezien worden, zoals toegelicht in de raadsbrief behorende bij de tertaalmonitor eerste tertaal 2024.
146	GroenLi nks		Trajecten jongeren	Wat zijn de gevolgen van de bezuiniging 'versoberen trajecten jongeren' voor de uitvoering? Hoe zal deze bezuiniging gerealiseerd worden?	Jongerenconsulenten zullen nog zorgvuldiger moeten afwegen of een jongere voor een plaatsing op een traject in aanmerking komt. Dat kan betekenen dat jongeren met een uitkering voorgaan op jongeren zonder uitkering. Deze bezuiniging moet ook in het licht van de herijking van de dienstverlening gezien worden, zoals toegelicht in de raadsbrief behorende bij de tertaalmonitor W&I eerste tertaal 2024.
147	GroenLi nks		Bijstandsuitkeringen	Kan er een uitsplitsing worden gemaakt van alle kosten die meerjarig worden begroot ten behoeve van het controleren van de rechtmatigheid van de verstrekking van bijstandsuitkeringen?	De apparaatslasten voor het uitvoeren van heronderzoeken bedragen jaarlijks circa € 2 mln en voor fraudeonderzoeken circa € 3,5 mln per jaar.
148	GroenLi nks		ZWW	In het kader van de regionale bestuursopdracht jeugdzorg kostenbeheersing wordt er een financiële meevaller van €54 miljoen ingeboekt voor 2027 naast de Rotterdamse plus op Regionale Bestuursopdracht Jeugdzorg Kostenbeheersing van €26 miljoen in hetzelfde jaar. De GRJR geeft in haar stukken aan dat de uitgaven met deze regionale bestuursopdracht jeugdzorg in 2028 een structurele besparing van circa €32 miljoen kan opleveren. Hoe is het ingeboekte besparingsbedrag opgebouwd en heeft u een verklaring voor het verschil tussen de gemeentelijke projectie en die van de GRJR?	Dit betreft een andere wijze van presenteren van begrotingsmutaties door de GRJR. De 32 mln uit de brief van de GRJR betreft, niet de cumulatieve mutatie ten opzichte van 2024, maar enkel de mutatie ten opzichte van 2027. Indien de mutatie ten opzicht van het jaar 2024 wordt gehandeld betreft het een mutatie van structureel 78 mln op regionaal niveau. Het aandeel voor Rotterdam hierin is 54 miljoen. De mutatie is een verwachte besparing op basis van de 50 maatregelen die u bij de brief van de GRJR heeft ontvangen.
149	GroenLi nks		Wijkteams	Er wordt aangegeven dat er gestopt wordt met de uitvoering van SiSa-Sluis. Eerder werd gekeken of SiSa-Sluis op een andere manier nog doorgang kon vinden na aannemen van motie schrappen verwijzingsindex. Welke opties zijn er verkend en hoe is tot deze conclusie gekomen?	Met het stoppen van SISA/Sluis sorteren we voor op het schrappen van de Verwijsindex Risicojongeren (VIR) uit de Jeugdwet. Bij het schrappen van deze verplichting vervalt ook de grondslag voor het delen van gegevens van een jeugdige ten behoeve van matching van professionals op lokaal of regionaal niveau, zoals SISA in de regio Rijnmond. Het wetswijzigingstraject zal naar verwachting (medio) 2026 afgerond zijn. Voor volwassenen (Sluis) was deze wettelijke grondslag er al niet en zullen we hier eerder mee stoppen. Er zijn geen alternatieven voor SISA en Sluis verkend.

150	GroenLinks		Zorg	Wat zijn de gevolgen voor de bezuinigingen op Stevige Start? Hoeveel ouders kunnen er naar verwachting minder ondersteund worden als gevolg hiervan?	Ongeveer 1200 ouders nemen per jaar deel aan de interventies gericht op de doelgroep van stevige start bij zwangerschap en opvoeding van jonge kinderen. Stevige Start blijft ondersteuning organiseren voor zwangeren en ouders met jonge kinderen die dat nodig hebben om kinderen in de eerste levensfase een zo goed mogelijke start te geven. In 2025 kunnen wel minder (a.s.) ouders ondersteund worden: tussen de 20 (voor een intensieve interventie) of 150 (voor een lichte interventie). In 2026 kan dat aantal wel grotendeels opgehoogd worden doordat we dan andere inzet kunnen verminderen.
151	GroenLinks		Welzijn	Wat zijn de verwachte gevolgen voor unie van vrijwilligers, NL Cares en Stichting Present van het afbouwen van de subsidies?	Present heeft cofinanciering uit Armoede en fondsen. Dus de organisatie kan voortbestaan maar wellicht sommige activiteiten niet meer. NL Cares betreft relatief kleinere subsidie en heeft cofinanciering uit bedrijven en fondsen. De organisatie zal dus blijven, activiteiten in Rotterdam wellicht niet meer. UVV verdwijnt in deze vorm inclusief hun jongerentak Rotterdamse Helden i.v.m. stopzetten rijks-MDT-gelden (zie voorlopig hoofdlijnenakkoord). De genoemde organisaties moeten gaan nadenken over een plan voor warme overdracht van hun bestaande vrijwilligers en relaties naar andere organisaties. Met als doel zo veel mogelijk kennis en vrijwilligers proberen te behouden voor Rotterdam.
152	GroenLinks		Vastgoed transitie jeugdhulp	Met welke reden is de €3,4 miljoen ten behoeve van 'vastgoed transitie jeugdhulp' in 2023 niet besteed?	Dit betreft Rijksmiddelen voor een specifieke opdracht, namelijk de vastgoedtransitie van 3 milieuvoorzieningen en separeerruimtes, waarvoor Rotterdam jeugdzorgaanbieders stimuleert plannen te maken en uit te voeren. Voor alle activiteiten zijn bij Rotterdam plannen ingediend, maar die zijn niet altijd compleet of worden nog herzien door de aanbieder waardoor de middelen nog niet uitgekeerd zijn. Gezien de specifieke opdracht van het Rijk worden de middelen dan met saldo nul doorgeschoven, als een soort kassiersfunctie.
153	PvdD		Bijstellingen in exploitatie programma's	Bijstellingen in de exploitatie van programma's zijn lastig op waarde te schatten, omdat niet duidelijk is wat de mutatie voorstelt. Het onderliggende budget is namelijk niet zichtbaar. Het is voor de gebruiker van de voorjaarsnota dus niet na te gaan of, zeg, een bijstelling van €400.000 voor opgave X gelijk einde verhaal is van de opgave of dat het slechts een paar procenten is. Wat doet u eraan om het ongemak van mutatiebegrotingen (en voorjaarsnota's) weg te nemen, waar het lees- en informatiewaarde betreft?	In de COR van 6 maart jl. is gesproken over nadere toelichting op financiële consequenties. Daarbij is aan de orde gekomen dat het budgetrecht van de raad op het niveau van de begrotingsprogramma's is. Bijstellingen worden op dat niveau ook aan de raad voorgelegd. In die COR is een voorstel besproken ten aanzien van het verbeteren van financiële toelichtingen bij raadsvoorstellen om het inzicht voor de raad te vergroten. Hiervoor is een intern format ontwikkeld, waarbij vragen aan de orde zijn als: - Wat zijn de financiële consequenties van het voorstel in euro's? - Wat is de dekking is van de financiële consequenties van het voorstel? In de meeste gevallen zal het gaan om in het betreffende programma gereserveerde middelen voor het betreffende onderwerp/doel. - Op welk begrotingsprogramma (of begrotingsprogramma's) hebben de financiële consequenties en dekking betrekking? Financiële gevolgen zullen als zij het gevolg zijn van een bijstelling zijn verwerkt in een P&C-product. Hierbij wordt aangegeven bij welk P&C product de begrotingsbijstelling heeft plaatsgevonden en de naam van de begrotingsbijstelling.
154	PvdD		Bijstellingen benamingen	Hoe komt de opsteller van de voorjaarsnota tot de benaming van bijstellingen? Wordt consistent een benaming gebruikt die doorwerkt in opvolgende P&C-producten? Het is niet altijd duidelijk of een bijstelling verband houdt met eerdere mutaties in het budget dat is gereserveerd voor een bepaalde opgave, vandaar de vraag.	De benaming sluit aan bij de inhoud van de bijstelling. In de opvolgende P&C producten wordt zoveel mogelijk een consistente benaming gebruikt, maar dat lukt niet altijd.
155	PvdD		Jeugdzorg	Er wordt geschermd met 'huidige inzichten' die ertoe leiden dat de prognoses ten aanzien van kostenbeheersing in de jeugdhulp kloppen. Zie hiervoor bijvoorbeeld bladzijde 6 van de digitale voorjaarsnota. Mogen we deze huidige inzichten ontvangen?	Op basis van de vastgestelde RBOK heeft de GRJR uitgerekend dat dit de inzichten zijn. U heeft de brief van de GRJR ontvangen waarop de prognoses voor Rotterdam zijn gebaseerd.
156	PvdD		Lobbyreeks Wmo	In de voorjaarsnota (blz.6, digitale versie) staat: "Omdat er nog een onderzoek loopt van het Rijk in samenwerking met de VNG waarvan eind 2024 de resultaten worden verwacht, blijven de ingeboekte baten voor 2025 en verder vooralsnog gehandhaafd." Is bij de toezichthouder van onze P&C-producten nagegaan of het inboeken van onzekere baten toegestaan is?	De lobbyreeks is opgenomen in het coalitieakkoord en in de begroting 2023 meerjarig verwerkt als incidentele baat. Bij de begroting 2023 is de toezichthouder (provincie Zuid-Holland) toentertijd akkoord gegaan met het opnemen van deze reeks. Het gesprek met de toezichthouder over het handhaven van deze reeks vanaf 2025 moet nog gevoerd worden. Bij de berekening van de weerstandratio rekening is het risico meegenomen dat de lobbyreeks niet (tijdig of geheel) wordt gerealiseerd.
157	PvdD		Energiekosten	De energiekosten zijn opnieuw geraamd. Welke firma's leveren energie aan de gemeente Rotterdam? En hoe wordt de energie opgewekt, is er inzicht in de bronnenmix?	Greenchoice en Eneco zijn de energieleveranciers van de gemeente Rotterdam. De elektriciteit is voor 100% afkomstig uit hernieuwbare bronnen, zon en wind, geproduceerd in Nederland. Windenergie is afkomstig uit windpark landtong Rozenburg en windpark Exloërmond. De energie uit zon is afkomstig van zonnepanelen op daken van gemeentelijke panden.
158	PvdD		Algemene middelen	De investeringsruimte voor nieuwe investeringen wordt gereserveerd door een derde (1/3) van de verwachte groei van algemene dekkingsmiddelen apart te zetten. Wat is de verwachte groei van de algemene dekkingsmiddelen voor de jaren 2024 t/m 2028?	In de VJN 2024 is geen actualisatie uitgevoerd op de berekening van de groeimiddelen. De laatste stand staat opgenomen in de Begroting 2024 waar staat vermeldt dat de groei van de algemene dekkingsmiddelen fors afneemt en zo minimaal is.

159	PvdD		Vervangingsinvesteringen	Uitgangspunt van de Nota Investerings Rotterdam 2020 luidt als volgt: "De budgetten voor kapitaallasten van vervangingsinvesteringen, renovaties en restauraties worden geleidelijk op peil gebracht en door indexering op peil gehouden." Dit is de vertaling van het raadsvoorstel over de borging investeringsruimte voor vervangingsinvesteringen, renovaties en restauraties (21bb9472). Welke indexatie wordt toegepast? Welk bedrag wordt voor de jaren 2024 t/m 2028 toegevoegd aan de cilinder van de RIM die dekking biedt voor de kapitaallasten (rente en afschrijving) als gevolg van vervanging, renovatie en restauratie (de 'basis-op-orde' investeringsruimte) als we het goed hebben? Waar kunnen we deze dotaties in de voorjaarsnota terugvinden?	Conform de Beleidsnota Investerings Rotterdam wordt de indexatie gebaseerd op de index voor bruto overheidsinvesteringen (iboi). Periodiek - tenminste vierjaarlijks - wordt herberekend hoeveel middelen in cilinder 5 van de RIM moeten worden gestort om het gemeentelijke bezit tijdig te kunnen vervangen, renoveren of restaureren. Er wordt dan uitgegaan van de actuele indexcijfers, die worden gepubliceerd door het Centraal Planbureau. In de recente herberekening (2024) is gerekend met de volgende indexcijfers: 2022 (6,3%), 2023 (4,1%), 2024 (3,0%), 2025 e.v. (1,9%). De volgende bedragen worden voor de jaren 2024 t/m 2028 aan cilinder 5 van de RIM toegevoegd: 2024 (9,1 mln), 2025 (16,6 mln), 2026 (24 mln), 2027 (31,3 mln) en 2028 (39,6 mln). De toevoegingen voor de jaren 2024 en 2025 zijn terug te vinden in de Voorjaarsnota 2021 (zie pag. 7). De toevoeging voor het jaar 2025 (16,6 mln) was structureel van aard en gold dus ook voor de jaren daarna. Bij Coalitieakkoord, dat is verwerkt in de Begroting 2023, is het bedrag voor 2026 opgehoogd met 7,4 mln. Bij Voorjaarsnota 2023 is het bedrag voor 2027 opgehoogd met 7,3 mln (zie pag. 7). Bij Voorjaarsnota 2024 wordt voorgesteld om het bedrag voor 2028 op te hogen met 8,3 mln (zie pag. 7).
160	PvdD		Enecomiddelen	In het kader (20bb16753) van de gemeenteraad voor de aanwending van Enecomiddelen staat het volgende uitgangspunt: "De verkoopopbrengst wordt niet gebruikt voor het oplossen van begrotingskelpunten". Hoe valt dit uitgangspunt te rijmen met de keuze die wordt voorgesteld om €85 miljoen van de verkoopopbrengst "in te zetten om de financiële knelpunten te dekken" (citaat blz.6 digitale versie)?	Deze vraag is niet technisch van aard.
161	PvdD		Enecomiddelen	Is de Adviescommissie aanwending Enecomiddelen om een advies gevraagd bij het voorstel van het college om €85 miljoen te lenen van de verkoopopbrengst?	Nee. Er is geen sprake van een onomkeerbare aanwending, maar van een tijdelijke onttrekking, die in 2027 en 2028 weer ongedaan wordt gemaakt. De investeringsruimte van het volgende college wordt niet wezenlijk aangetast en er wordt voldaan aan het fundamentele uitgangspunt dat de verkoopopbrengst Eneco in stand wordt gehouden, zodat ook toekomstige generaties hiervan kunnen profiteren.
162	PvdD		Bijzondere erfpachtbaten	In het kader (22bb006017) van de gemeenteraad voor het aanwenden van de bijzondere erfpachtbaten geldt het bezit-voor-bezitprincipe. Wordt dit principe toegepast bij het tijdelijk lenen van €15,4 miljoen?	Nee, maar er is geen sprake van een onomkeerbare aanwending, maar van een tijdelijke onttrekking, die in 2027 en 2028 weer ongedaan wordt gemaakt. Het volgende college kan de 15,4 mln alsnog aanwenden voor investeringen (i.c. het verwerven van bezit).
163	PvdD		Toevoeging algemene reserve	Aan de algemene reserve (programma Algemene middelen) wordt €55 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve. Is dit bedrag euro voor euro terug te leiden naar de lening van €100,4 miljoen uit de RIM? Zo nee, welk deel van het geleende geld wordt weggezet om het weerstandsvermogen op te vijzelen en welk deel wordt aangewend voor programmaexploitatie? En leiden deze uitgaven tot kapitaallasten?	De mutatie van de algemene reserve wordt bepaald door alle begrotingsmutaties tezamen. De onttrekking aan de RIM is er daar een van. De onttrekking wordt in zijn geheel gebruikt om de algemene reserve en daarmee het weerstandsvermogen "op te vijzelen". Zouden we dit voorstel niet hebben gedaan, dan zou de algemene reserve eind 2024 negatief en het weerstandsvermogen heel laag zijn uitgevallen. Dat wilden wij voorkomen.
164	PvdD		RIM-lening	Komt de lening uit de RIM als vordering op de balans te staan?	Nee, vorderingen hebben altijd betrekking op andere partijen dan de gemeente Rotterdam. Er wordt vermogen overgeheveld van de balanspost 'bestemmingsreserves' naar de balanspost 'algemene reserve'. In de meerjarenramingen 2027 en 2028 wordt nu al vastgelegd dat in die jaren het vermogen weer wordt overgeheveld van de balanspost 'algemene reserve' naar de balanspost 'bestemmingsreserves'.
165	PvdD		Bestemmingsreserve SO	Kunt u in begrijpelijke taal het doel van de bestemmingsreserve 'Verevening kostenverhaal' – toebehorend aan programma Stedelijke ontwikkeling – uitleggen? De bestemmingsreserve is ingesteld bij Begroting 2023, toen was er nog geen doel geformuleerd. De huidige formulering is onduidelijk. Ook graag uitleg op welke bestuursopdracht er wordt gedoeld.	Het gaat hier om de bestuursopdracht Financiële Sturing Stadsontwikkeling. Tijdens de voorjaarsretraite 2021 heeft het toenmalige college de concerndirecteur Stadsontwikkeling en de concerncontroller deze opdracht gegeven. Onderdeel van de bestuursopdracht was het voorstellen van oplossingen voor de terugloop in algemene middelen vanaf 2024 voor de structurele bouw-, duurzaamheids- en economische opgaven. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de Begroting 2023. Onderdeel van de dekking voor de bouwopgave is het meer verhalen van kosten op marktpartijen, met een inschatting van € 5 mln per jaar. In 2023 was er door de aangedragen oplossingen sprake van een overschot. Dit overschot is in de genoemde reserve gestopt. Deze reserve is bedoeld om onzekerheden in de inschatting van het kostenverhaal op de markt op te kunnen vangen.
166	PvdD		Doorbouwfonds	Voor de jaren 2024 t/m 2028 is de eindstand van de bestemmingsreserve Doorbouwfonds – toebehorend aan programma Stedelijke Ontwikkeling – gezet op €54,9 miljoen euro. Er zijn geen onttrekkingen voorzien ná 2024. Begrijpen we goed dat er geen gebruik gemaakt wordt van het Doorbouwfonds?	Zoals u op 10 april 2024 heeft kunnen lezen in de brief aan uw raad 24BB002061 zijn de middelen van het doorbouwfonds (volledig) verdeeld. Per bestedingsdoel worden momenteel gedetailleerde uitwerkingen gemaakt met betalingsschema's. Vanuit het doorbouwfonds dekken we verschillende onrendabele investeringen. Onrendabele kosten in grondexploitaties worden hiermee bijvoorbeeld afgedicht om voldoende betaalbare woningen te kunnen bouwen. Betalingen vanuit de SBR regeling vinden plaats bij startbouw. De daadwerkelijk uitgaven zijn, in de P&C-producten, terug te zien op het moment dat de prestatie wordt geleverd namelijk oplevering van de (middel dure huur-)woningen. Er wordt dus zeker wel aanspraak gemaakt op, en gebruik gemaakt van, het doorbouwfonds. De uitputtingsprognose wordt op dit moment verwerkt en zal in de volgende begroting zichtbaar zijn.

167	PvdD		Grondexploitaties	Hoe worden onrendabele grondexploitaties in de jaren 2024 t/m 2028 gedekt als er geen gebruik wordt gemaakt van het Doorbouwfonds? Met onrendabel bedoelen we: de waardering van grondexploitaties leidt tot een verliesvoorziening dat aan het einde van het jaar moet worden getroffen. Komt dit ten laste van de begroting van het programma Stedelijke ontwikkeling of komt het ten laste van de algemene reserve (programma Algemene middelen)?	Nieuwe grondexploitaties kunnen alleen financieel gedekt naar uitvoering worden gebracht. De grondexploitatie kan op zichzelf financieel dekkend zijn, maar veelal is een aanvullende bijdrage nodig om de grondexploitatie financieel dekkend te maken. Het doorbouwfonds is daar een voorbeeld van. Het financieel saldo van een reeds vastgestelde grondexploitaties kan door autonome ontwikkelingen of projectspecifieke ontwikkelingen stijgen of dalen. Indien het plansaldo negatief of negatiever wordt dient een (aanvullende) verliesvoorziening voor dit negatieve saldo te worden getroffen waarvan dekking komt ten lasten van algemene middelen. Als plansaldo verbeterd en minder negatief wordt komt het weer ten gunste van algemene middelen
168	PvdD		Studentenkamers	In dit jaar worden er nog 806 studentenkamers gerealiseerd, blijkt uit de voorjaarsnota, blijkt uit de prestatieindicator toebehorend aan het doel 'Integraal ontwikkelen van de stad' binnen het programma Stedelijke ontwikkeling. Welk budget heeft u gereserveerd voor realisering van de opgave?	Er is in het doorbouwfonds 2.2 miljoen euro gereserveerd ter ondersteuning van de realisatie van studentenhuysvesting.
169	PvdD		ZWW	Welk budget heeft u in het programma Zorg, welzijn en wijkteams gereserveerd voor het realiseren van kennels of andere voorzieningen waarmee gebruikers van de nachtopvang een gezelschapsdier kunnen meenemen? Graag een uitsplitsing over de jaren die in de voorjaarsnota in overweging worden genomen?	Dit jaar starten we de pilot dieren in de opvang waarbij twee dakloze personen met een hond opgevangen kunnen worden. Hiervoor is EUR 225.000 gereserveerd. De opening wordt verwacht in de zomer 2024. Op basis van de uitkomsten van de pilot besluiten we of een uitbreiding gewenst is. Voor nu is er nog geen budget gereserveerd voor de periode na afloop van de pilot.
170	PvdD		Bijstandsfraude	Wat zijn de lasten van de 634 rechtmatigheidsonderzoeken voor het opsporen van bijstandsfraude in het programma Werk & Inkomen die voor 2024 nog op de rol staan. Wat zijn de lasten voor de 850 onderzoeken die voor 2025 staan ingeboekt? Zijn deze lasten voor ons of voor de SVB?	Het jaarlijkse budget in 2024 en 2025 voor het uitvoeren van fraudeonderzoeken bedraagt circa € 3,5 mln. Deze lasten worden gedekt binnen de eigen gemeentelijke begroting.
171	PvdD		Armoede en Schulden	Als bijstelling in het programma 'Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving' staat: "De begroting Afvalstoffenheffing is in overeenstemming gebracht met de meest actuele inzichten. Daarnaast is het kwijscheldingsbudget bijgesteld (€ 572.000 in 2024)." Welke inzichten zijn dat, is er sprake van minder verzoeken tot kwijschelding? Hoe zou dat komen, ook indachtig verruiming van de vermogensnorm waartoe het college heeft besloten en dat per 2023 is ingegaan? Of begrijpen we dat de €572.000 nu wordt gedekt uit de opbrengsten afvalstoffenheffing, in plaats van het armoedebudget?	De toelichting wordt anders bedoeld. Vorig jaar is ten onrechte budget voor 2024 overgeheveld vanuit het programma Beheer van de Stad naar het programma Armoede, Schuldhulpverlening, Inburgering en Samenleving ten behoeve van het kwijscheldingsbudget ASH. Middels deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd. De kwijscheldingslasten voor de ASH worden (sinds 2018) conform de verordening niet meegerekend in het tarief van de afvalstoffenheffing, maar worden (nog steeds) vanuit het programma Armoede, Schuldhulpverlening, Inburgering en Samenleving bekostigd. Het betreft dus een technische correctie en heeft geen inhoudelijke argumentatie in zich.
172	PvdD		Beheer en onderhoud	Er is tijdelijk minder budget voor beheer en onderhoud (programma Beheer van de Stad). Heeft de ondernemingsraad van het cluster Stadsbeheer mogen adviseren op deze taakstelling, zoals dat ook gebeurde bij de bezuiniging zoals voorgesteld in de voorjaarsnota in 2019?	We hebben dit niet voorgelegd aan de OR van Stadsbeheer. We gaan tijdelijk minder werk uitvoeren, dat heeft geen personele consequenties. We zetten minder werk uit op de markt en we kopen minder in. We bespreken dit uiteraard wel met de OR.
173	PvdA		Dividendinkomsten	Graag ontvangen wij een onderbouwing voor het ophogen van de dividendinkomsten met €11,5mln voor de jaren 2026, 2027 en 2028. Hoe valt dit de rijmen met het feit dat onder andere Stedin de komende jaren alle middelen nodig heeft om te investeren in de verzorging van het net?	De dividendopbrengsten van Stedin voorzien in inkomsten die nodig zijn voor de dekking van de begroting van deelnemende gemeentes. Uitkering van dividend is echter wel versoberd sinds het toetreden van de Staat. Dit door middel van een staffel. Daarbij bestaat er een relatief hoge mate van zekerheid over het minimaal te ontvangen dividendbedrag, terwijl er bij hogere resultaten relatief hoge toevoeging aan de reserves/ buffers kan plaatsvinden. De begrote dividendinkomsten voor Rotterdam zijn de komende jaren hoger door dat deze in het verleden sterk conservatief werden benaderd. De komende jaren hanteren wij alsnog een - minder sterke - conservatieve benadering.

174	PvdA		Taal	Binnen de portefeuille Taal volwassenen wordt de subsidieregeling Basisvaardigheden Rotterdam structureel verlaagd. a. Hoeveel organisaties maakten er gebruik van deze subsidieregeling sinds deze is ingevoerd? b. Hoeveel Rotterdammers hebben zij bereikt sinds deze subsidieregeling is ingevoerd? c. Hoeveel Rotterdammers verwacht het college dat door de bezuiniging minder een taalcursus kunnen volgen?	a. De subsidieregeling is in 2023 in werking getreden. Tot juni 2024 zijn aan 10 organisaties subsidies toegekend. Een aantal organisaties hebben meerdere subsidie aanvragen ingediend en toegekend gekregen. b. Tot begin juni dit jaar 558 deelnemers. c. Dit is geheel afhankelijk van het aantal subsidieaanvragen en de realisatie binnen de aanbestedingen. Een indicatief antwoord is: een bezuiniging van 150.000 (vanaf 2025) betekent ca. 200 trajecten minder.
175	PvdA		Armoede en Schulden	Actualisatie afvalstoffenheffing a. Op pagina 32 wordt gesteld dat de actualisatie van de afvalstoffenheffing 572.000 euro bedraagt, terwijl op pagina 43 wordt gesteld dat de actualisatie 574.000 euro bedraagt. Wat is het daadwerkelijke bedrag? b. In de voorjaarsnota van 2023 staat geschreven dat om bewoners tegemoet te komen, is besloten om het tekort van toen op de afvalstoffenheffing in twee jaar in te lopen. Hierdoor zou de ASH stijgen met 13,9%. Voor dit programma zou extra budget beschikbaar komen voor kwijtschelding afvalstoffenheffing. In de voorjaarsnota van 2024 wordt gezegd dat het kwijtscheldingsbudget wordt bijgesteld met 572.000 euro. Betekent dit dat de voorgenomen ophoging van het kwijtscheldingsbudget wordt teruggedraaid? c. Met de voorgenomen actualisatie van de afvalstoffenheffing stelt het college voor om 574.000 euro minder aan afvalstoffenheffing kwijt te schelden voor Rotterdammers met een kleine beurs, dit terwijl het percentage dat kwijtgescholden gelijk blijft. Betekent dit er minder Rotterdammers kwijtschelding kunnen aanvragen? d. De begroting Afvalstoffenheffing is in	a. Het daadwerkelijke bedrag is 572.000 b. Nee, het budget wat in 2024 extra is toegekend vanwege de stijging van het tarief van de ASH en de bijstelling van 572.000 euro zijn twee verschillende dingen. Als onderdeel van de inkomensondersteunende maatregelen is er inderdaad geld toekend vanwege de stijging van de ASH. In 2023 is er ten onrechte budget overgeheveld vanuit het programma Beheer van de Stad naar het programma Armoede, Schuldhulpverlening, Inburgering en Samenleving. Dit budget had echter niet vanuit het programma Beheer van de Stad moeten komen, maar vanuit de Algemene Middelen. Door het budget nu weer over te hevelen naar Beheer van de Stad en het budget vanuit de Algemene Middelen te ontvangen, hebben we deze foutieve boeking uit 2023 gecorrigeerd en rechtgezet. c. Zoals hierboven uitgelegd betekent dit niet dat er minder budget beschikbaar is voor de Rotterdammers. d. De budgetoverheveling van programma Beheer van de Stad naar programma ASIS was onterecht. Het benodigde budget hoort niet ten laste van programma Beheer van de Stad te gaan, maar ten laste van de Algemene Middelen. Dat is hierbij gecorrigeerd. "
176	PvdA		Armoede en Schulden	Op pagina 32 wordt enerzijds gesteld dat het kwijtscheldingsbudget wordt bijgesteld, anderzijds wordt er gesteld dat er extra geld is voor inkomensondersteunende maatregelen. Dat geld is bedoeld voor dekking van het stijgende gebruik van de studietoelage, hogere uitvoeringskosten voor de individuele bijzondere bijstand en voor de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Kunt u aangeven hoe deze twee zaken met elkaar rijmen?	De toelichting op deze twee zaken is uitgelegd in de beantwoording van vraag 175. Enerzijds zetten we een onterechte budgetoverheveling van programma Beheer van de Stad naar programma ASIS recht. Anderszijds corrigeren we dit door het benodigde budget te ontvangen vanuit de Algemene Middelen (onderdeel van het extra geld voor inkomensondersteunende maatregelen).
177	PvdA		Armoede en Schulden	In de jaarstukken van 2023 wordt gesteld dat de bestemmingsreserve Bijzondere bijstand studenten een € 3,2 mln. lagere onttrekking had. Ook wordt er gesteld dat volgens de motie 'Niet gaan schuiven met centen, steel niet van studenten' is afgesproken dat deze middelen worden ingezet voor de doelgroep studenten en dat een plan hiervoor wordt uitgewerkt. Bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten om een deel van de bestemmingsreserve Bijzondere bijstand, studenten vrij te laten vallen. Het gaat om € 200.000 in 2024. Gaat dit bedrag ten goede komen aan studenten?	Ja, zie antwoord op vraag 104.

178	PvdA		Armoede en Schulden	Bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten om een deel van de bestemmingsreserve Gemeentelijke schuldenbeleid te laten vrijvallen. Het gaat om € 1,8 mln. in 2024. Bij de voorjaarsnota van 2023 was ook al een kleine €3,3 miljoen uit deze bestemmingsreserve vrijgevallen. Bij elkaar een bedrag van ruim 5 miljoen euro. Hoeveel euro zit er nog in deze bestemmingsreserve en in hoeverre is hierbij rekening gehouden met eventuele tegenvallers in de toekomst?	In 2023 is er minder onttrokken aan de bestemmingsreserve door meevallers. Dit bedrag (€ 1,8 mln) is bij de Voorjaarsnota 2024 ingezet ter dekking van onvermijdelijke knelpunten. Het klopt echter niet dat bij de Voorjaarsnota 2023 geld is vrijgevallen uit deze bestemmingsreserve. Op dit moment zit er nog € 1,2 mln in deze bestemmingsreserve.
179	PvdA		Armoede en Schulden	Bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten om een deel van de bestemmingsreserve Armoedebeleid in te zetten voor mobiliteit van ouderen in de wijk. Het gaat om € 300.000 in 2025 en 2026. Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft het college 3.284.000 euro vrijgemaakt uit deze bestemmingsreserve. Bij elkaar is dat ruim 3,5 miljoen euro. Hoeveel euro zit er nog in deze bestemmingsreserve en in hoeverre is hierbij rekening gehouden met eventuele tegenvallers in de toekomst?	Op dit moment zit er nog € 1,5 mln in de bestemmingsreserve Armoedebeleid. Hiervan wordt inderdaad onder andere nog 2x € 300.000 uit bestosigd. Bij de voorjaarsnota 2023 is hieruit €1 mln vrijgemaakt, dit betreft een ombuiging. Daarnaast is € 2,3 mln euro onttrokken en ingezet voor Armoede en Schulden.
180	PvdA		Samenleven	Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zal incidenteel € 500.000 vrijvallen vanuit de bestemmingsreserve Inburgering. Kunt u specifiek uitleggen wat er wordt bedoeld met krapte op de arbeidsmarkt in dit specifieke geval?	Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt is het werven van extra personeel lastiger gebleken. De vraag naar arbeid is hoger gebleken dan het aanbod op de arbeidsmarkt. Specifieke profiel wat wordt gezocht voor deze taak is tevens beperkt te vinden op de arbeidsmarkt. Personeel wat zeer uitvoerig ingewerkt moet worden zorgt ook voor een belasting op het bestaande team en het moment waarop voldoende productiviteit behaald wordt staat niet in verhouding tot duur van de arbeidsovereenkomst aangezien het tijdelijke middelen betreft.
181	PvdA		Schuldenketen	Meer inzet op de schuldenketen a. Het college trekt in 2024 een bedrag van 564.000 euro en in 2025 en 2026 een bedrag van 1.128.000 euro extra uit voor het meer inzetten van de schuldenketen om onwenselijke wachtlijsten te voorkomen. Kunt u aangeven aan wat voor soort organisaties dit geld ten goede komt? b. Hoe groot zijn de wachtlijsten op dit moment?	a. Dit geldt komt ten goede aan de gemeentelijke afdeling Grip op Geldzaken. b. Grip op Geldzaken heeft momenteel een gemiddelde wachttijd van twee weken. Dit betekent dat na aanmelding binnen twee weken contact wordt opgenomen om een intake in te plannen. Voor jongeren geldt een wachttijd van vier weken. Dit omdat het aantal aanmeldingen van jongeren groter is dan de capaciteit bij de trajectbegeleiders.'
182	PvdA		Fraudebestrijding	Graag zouden wij een specificatie ontvangen van de financiële inzet op fraudebestrijding (bijstand & zorg) voor de jaren 2018 t/m 2028 en de (verwachte) opbrengsten van deze inzet (in financiële termen).	Zorg: Vanaf 2018 tot heden is het Meldpunt Zorgsignalen en Fraude langzaam uitgebreid. We zijn destijds gestart met 4 personen (1 coördinator, 2 toezichthouders en 1 administratief medewerker). Het Meldpunt heeft momenteel 14,31 Fte inzet op rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet. Echter is de aanpak van Zorgfraude is een concern brede taak waarin verschillende afdelingen een rol en verantwoordelijkheid hebben. Denk hierbij aan (binnen MO) de uitvoering (o.a. WMO adviseurs, PGB specialisten) en beleid met o.a. juridisch beleidsadviseurs en contractmanagers. Maar ook andere afdelingen zoals de financiële administratie, klachten en kwaliteit bij de GGD). De opbrengst is niet exact aan te geven. In preventie is voornamelijk veel te halen. We kunnen gemakkelijker fraude voorkomen dan achteraf bestrijden. Vandaar dat we hier ook op inzetten vanuit de BOZ maatregelen. Wij hebben geen zicht op de gehele omvang. We hebben alleen zicht op wat is onderzocht (middels onderzoeken en met inzet vanuit preventie). Hierdoor weten we dat we in 2023 door interventie voor een bedrag van ongeveer €520.769 hebben voorkomen dat zorggeld onterecht werd verstrekt. Tot slot is landelijke politieke aandacht en wijziging in wetgeving nodig om zorgfraude aan te pakken. Echter geeft het ministerie van VWS ook aan dat het een 'dilemma en terugkerende politieke afweging is tussen laagdrempelige en toegankelijke zorg voor iedereen die dat nodig heeft, lage administratieve lasten voor zorgverleners en meer fraudebestendige zorg'. https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/06/13/kamerbrief-over-kabinetsreactie-zorgfraude https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/fouten-en-fraude-in-de-zorg/aanpak-fraude-in-de-zorg-door-uitwisselen-informatie Bijstand: Vanwege de gewijzigde organisatie-inrichting en een andere invulling van de aanpak op bijstandsfraude is het lastig om de precieze inzet en opbrengsten (in financiële termen) vanaf 2018 aan te geven. De kosten voor het uitvoeren van heronderzoeken bedroeg in de periode 2018 t/m 2022 om en nabij € 2,5 mln en is vanaf 2023 gedaald tot circa € 2 mln. De kosten voor de uitvoering van fraudeonderzoeken gedurende 2018 t/m 2023 schommelen jaarlijks tussen € 2,7 en € 3,3 mln. Vanaf 2024 bedragen de apparaatslasten voor het uitvoeren van heronderzoeken circa € 2 mln en voor fraudeonderzoeken circa € 3,5 mln per jaar. Om verkeerde prikkels te voorkomen wordt er alleen een doelstelling gesteld op het aantal afgeronde fraude- en heronderzoeken en niet op het resultaat hier van. In de tertaalmonitor W&I rapporteren we over het aantal afgeronde fraude- en heronderzoeken op dat moment en de uitkomsten hiervan. In 2023 (zie ook 3e tertaalmonitor 2023 W&I; 24bo003208) is € 751.689 teruggevorderd vanuit afgeronde fraudeonderzoeken en € 136.596 vanuit heronderzoeken. Daarnaast zijn in 2023 141 uitkeringen beëindigd a.g.v. afgeronde fraudeonderzoeken en 42 uitkeringen vanuit heronderzoeken.

183	PvdA		Armoede en Schulden	In het kader van 'Samen Sterk tegen Armoede en Schulden' gaat de gemeente bewoners steunen die zich inzetten voor hun wijk en de armere bewoners daarvan. De eerste cheque van 250 euro is al uitgedeeld door de armoedewethouder en ze hoopt er snel nog meer uit te kunnen delen. Dit lezen wij in het AD, < https://www.ad.nl/rotterdam/wethouder-beloont-wijkinitiatieven-tegen-armoede-en-schulden-met-leuke-cheque-verborgen-parels-a8411bfe/ >. Onder welke post vallen deze uitgaven en hoeveel is hiervoor begroot voor elk jaar?	Deze uitgaven worden bekostigd uit het reguliere armoede budget. Het is een nieuw project, in eerste instantie wordt elk kwartaal een cheque uitgereikt. Hier is in 2024 €2.500 voor gereserveerd. In de loop van dit jaar wordt dit project geëvalueerd en besloten of dit wordt voortgezet.
184	PvdA		Armoede en Schulden	De gemeente is een samenwerking aangegaan met stichting Nieuw Vaarwater. Tot eind 2026 loopt het project voor het versneld saneren van schulden van gezinnen met kinderen. Welke middelen zijn hiervoor begroot voor elk jaar?	Voor de samenwerking met Nieuw Vaarwater zijn geen middelen begroot. De uitvoering wordt gedaan binnen de regulier beschikbare middelen en met bestaande capaciteit.
185	PvdA		Armoede en Schulden	Als een gezin geholpen wordt met het saneren van hun schulden bij stichting Nieuw Vaarwater, tellen deze dan mee in de collegetarget 'gestarte schuldsaneringen'?	Ja, deze tellen mee in de collegetarget 'gestarte schuldsaneringen' als de aanmelding via de gemeente verloopt. KBR start namelijk een reguliere aanvraag voor schuldsanering (in de vorm van een saneringskrediet). Het krediet wordt na akkoord en uitbetaling vervolgens afgelost door Nieuw Vaarwater. De inzet van de gemeente is namelijk identiek als bij andere schuldsanering alleen de aflossing gaat op een andere wijze.
186	PvdA		Armoede en Schulden	Het collegetarget "gestarte schuldsaneringen" is voor 2023 niet gehaald, wat betekent dat bovenop het 2024-target van 2800 nog eens 771 van het jaar ingehaald moet worden. Het blijft onduidelijk hoe het college enerzijds deze achterstand wil inhalen en anderzijds hoe zij het target van 2024 wel gaat halen. Nu blijkt uit de voorjaarsnota dat het college ook voor 2024 achterloopt op dit target en deze waarschijnlijk niet gaat halen. Zijn er technische redenen waarom het college achterloopt op dit target?	Er zijn geen technische redenen te benoemen.
187	PvdA		Armoede en Schulden	Voor de jaren 2024-2026 zien we een intensivering "meer inzet schuldenketen". Waar vinden wij meer informatie over deze intensivering, de beleidskeuzes die hieraan ten grondslag liggen en de beoogde effecten ervan?	De intensivering komt ten goede aan Grip op Geldzaken en is gericht op uitbreiding van uitvoeringscapaciteit. Deze uitbreiding moet een hogere instroom richting ETF (en uiteindelijk ook naar KBR) als gevolg hebben. Hierover wordt de raad periodiek geïnformeerd via o.a. de P&C stukken en de jaarlijkse voortgangsrapportage Armoede en Schulden.
188	PvdA		Samenleven	Er is sprake van het terugdraaien van de intensivering in de jaren 2027 en 2028. Het actieplan samenleven, zoals vastgesteld in oktober 2023, wordt uitgevoerd zoals in het plan is vastgelegd. Welke beleidsinhoudelijke keuzes liggen ten grondslag om ervoor te kiezen het actieplan niet door te zetten na 2026?	De intensivering van het beleid samenleven geldt gedurende deze collegeperiode. Het is aan een volgend college om keuzes te maken voor 2027 e.v. Deze keuzes worden ambtelijk voorgelegd als advies aan een volgend college. Op dat moment zal ook bepaald moeten worden of contracten van uitvoerende partijen nog verlengd kunnen worden.
189	PvdA		Beheer en onderhoud	Kunt u een onderbouwing geven voor de besparing op 'beheer en onderhoud'? In totaal telt de post 'Tijdelijk minder budget voor beheer en onderhoud' op tot bijna 21 miljoen euro over de jaren 2024 t/m 2027. Terwijl u op pagina 36 aangeeft dat het onderhoud 'onverminderd' door gaat. a. Kunt u aangeven hoe deze besparingen worden gerealiseerd? b. Kunt u aangeven welke objecten er de komende jaren niet onderhouden zullen worden? c. Het is algemeen bekend dat langer wachten met het onderhouden van objecten ervoor kan zorgen dat het herstel op de lange termijn duurder is. In hoeverre is hier rekening mee gehouden bij deze bezuiniging?	a) De ombuiging valt binnen de financiële bandbreedte waarmee er tijdelijk op beheer en onderhoud bezuinigd kan worden. In de nog op te stellen jaarplannen zal vervolgens invulling gegeven worden aan deze bezuinigingen. Op hoofdlijnen zullen de ombuigingen langs de volgende sporen worden ingevuld: -We gaan terug naar technisch beheer. Onderhoud dat in dienst staat van de beeldkwaliteit wordt verminderd. Dit kan betekenen dat we stoppen met storingsonderhoud wegen (alleen periodiek onderhoud), we stoppen met harde kanten snijden gras en het schoffelen onkruid. Slijtlagen worden lappendekens. We conserveren minder. De kunst wordt minder vaak gereinigd en graffiti op lastige plekken wordt niet verwijderd. -We stellen onderhoud uit daar waar het de veiligheid niet beïnvloedt. Geen groeiplaatsverbeteringen bomen, inboet beplantingsvakken, geen onderhoud aan markeringen, minder storingsonderhoud aan civiele kunstwerken b) In het jaarplan wordt concreet uitgewerkt hoe de ombuigingen ingevuld gaan worden. c) Het is bekend dat uit- of afstel van onderhoud uiteindelijk tot een hogere rekening leidt of eerder dwingt tot vervanging of renovatie. Dit is ook nadrukkelijk meegenomen in het voorstel om hierop te bezuinigen. Zoals bij sub a is aangegeven, dient de ombuiging nog concreet te worden ingevuld bij het opstellen van het jaarplan. De eventuele extra toekomstige extra kosten als gevolg van uit- of afstel van onderhoud zal hierbij als criterium worden meegenomen.

190	PvdA		Dienstverlening in de buitenruimte	Dienstverlening in de buitenruimte a. Het college is voornemens om te bezuinigen op de dienstverlening in de buitenruimte aangaande meldingen die door bewoners worden gedaan, over welke meldingen heeft het college het hier, moeten we dan denken aan de MeldR-app, telefonische meldingen of meldingen fysiek gedaan bij de wijkmanagers en wijknetwerkers, of een combinatie van het bovenstaand? b. Wat is momenteel de gemiddelde afhandeltime van een melding? En hoe lang verwacht u dat de gemiddelde afhandeltime van een melding zal worden? c. Wat houdt de bezuiniging op dienstverlening concreet in? Gaat er bijvoorbeeld bezuinigd worden op personeel? Wordt er minder grofvuil opgehaald? Of zijn er andere concrete zaken waar wij aan moeten denken? d. Op pagina 207 wordt gesteld dat door kanaalsturing bij dienstverlening nog efficiënter wordt ingericht waardoor vragen, meldingen en klachten van Rotterdammers nog beter en sneller afgehandeld worden. Op pagina 43 wordt echter aangegeven dat de gemeente meldingen vaker zal bundelen, waardoor het langer duurt voor meldingen zijn afgehandeld, maar het wel efficiënter gebeurt. Kunt u deze discrepantie verklaren?	a. De manier waarop meldingen binnenkomen bij de gemeente (via welk kanaal) is niet relevant. Alle meldingen worden gebundeld en dan wordt bekeken welke meldingen calamiteiten of spoed betreffen. De overblijvende meldingen zullen vaker worden gebundeld, waardoor het langer duurt voor meldingen zijn afgehandeld. De efficiëntie neemt hierdoor toe. b. Momenteel hanteren wij een service norm van 3 dagen. Deze norm is afhankelijk van het aantal taken en disciplines die nodig zijn om de gehele melding af te handelen. (zie rotterdam.nl/meldingen) De meldingen die door betrokken burgers worden gedaan zijn erg divers van aard en vragen vaak om een multidisciplinaire aanpak. Variërend van graffiti tot een defecte lichtmast en overlast. Door de variërende aard varieert ook de aanpak en de daarbij benodigde partners in de keten. Meldingen met een relatief korte keten zoals grofvuil hebben een gemiddelde afhandeltime van 1 a 2 kalenderdagen. Meldingen met een langere keten met (externe) partners zoals asfaltgerelateerde zaken kunnen daarentegen langer open staan. c. Het gaat hier om het minder vervullen van wensen van bewoners, zoals hanging baskets, kleine wijzigingen in de buitenruimte (fietsnietjes), inzet van wijktafelmannen op vragen van bewoners. Hiervoor wordt het budget dat vrij inzetbaar is voor dit soort initiatieven afgebouwd. Dit kan de tevredenheid raken bewoners & wijktafelmannen. Deze bezuiniging gaat niet over grofvuil of andere producten van Inzameling en Reiniging. d. We werken niet alleen aan een efficiënte dienstverlening maar streven ook naar meer effectiviteit in de afhandeling van meldingen. Dit doen we door de meldingen slimmer te beoordelen en niet altijd als incident op te pakken en waar mogelijk te bundelen. Hiermee sluiten we sterker aan op het reguliere onderhoud van de buitenruimte
191	PvdA		Kwijtscheldingsbudget Beheer van de Stad	Wat betekent het bijstellen van het kwijtscheldingsbudget concreet voor de Rotterdammers? Dat wil zeggen, hoe moeten we het voor ons zien, voor hoeveel Rotterdammers verandert hierdoor de huidige situatie en wat is de insteek met betrekking tot de inkomensgroepen en hoe wordt dit vormgegeven?	Niets. Vorig jaar is ten onrechte voor 2024 budget overgeheveld vanuit het programma Beheer van de Stad naar het programma Armoede, Schuldhulpverlening, Inburgering en Samenleving ten behoeve van het kwijtscheldingsbudget ASH. Middels deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd. De kwijtscheldingslasten voor de ASH worden (sinds 2018) conform de verordening niet meegerekend in het tarief van de afvalstoffenheffing, maar worden vanuit het programma Armoede, Schuldhulpverlening, Inburgering en Samenleving bekostigd.
192	PvdA		Reinigen stad	Kunt u aangeven wat de kosten voor het reinigen van de stad na oud en nieuw waren voordat het vuurwerkverbod en nadat het vuurwerkverbod in werking was getreden?	Elk jaar wordt op 1 januari een vuurwerkveegactie gehouden (ook nu het vuurwerkverbod van kracht is). Hiervoor worden bewoners opgeroepen de gemeente te helpen bij het reinigen van de stad (bijv. samen met burens de eigen straat schoonmaken). Dit is de enige extra inzet die gepleegd wordt. Het vuurwerkafval dat na deze actie blijft liggen op straat wordt tijdens reguliere veegwerkzaamheden meegenomen.
193	PvdA		Reinigen stad	Kunt u aangeven wat de kosten voor het reinigen van de stad waren voordat het nationale vuurwerk werd georganiseerd?	De kosten voor het reinigen van de stad zijn voor en na de invoering van het nationale vuurwerk gelijk gebleven en beperken zich tot de eenmalige vuurwerkveegactie op 1 januari.
194	PvdA		Goed Huren en Verhuren	Bezuinigingen programma Bestaande Stad: Het gaat om een herverdeling van eerdere bezuinigingen (€ 738.000 in 2024 tot € 710.000 in 2028) (voor de verdeling van taakstellingen). Samen met eerdere taakstellingen is de totale bezuinigingsopgave € 2,1 mln. Onderdeel hiervan is een besparing van € 915.000 op het budget Goed Huren en Verhuren: a. In hoeverre komen hiervoor de uitvoering van de taken die horen bij de landelijke wetgeving omtrent goed huren en verhuren in gevaar? b. Heeft de aanpassing en het nauwer maken van de periode effect op de handhavingsmogelijkheden van de gemeente? Dus gaat het proces m.b.t. het controleren of bedrijven voldoen aan energielabel C sneller, langzamer of blijft de gelijke snelheid? c. Wat is het verwachte effect van het korten van Goed Huren en Verhuren voor de capaciteit, effectiviteit en daadkrachtig optreden van dit informatiepunt en programma?	B) Het handhaven van energielabel C valt niet binnen de bezuinigingen op handhaving zoals besproken in de taakstellingen. De handhaving van energielabel C is uitbesteed, samen met het geld daarvoor, aan de DCMR die steekproefgewijs deze handhaving zal uitvoeren. Deze steekproeven worden afgestemd met de gemeente Rotterdam evenals de uitkomsten van de steekproeven.

195	PvdA		Tarieven volkstuinten	Het college is voornemens om de tarieven te verhogen voor de volkstuinten. Is al bekend wanneer dat exact doorgevoerd gaat worden?	De kostprijs dekkende huur wordt in drie stappen, in de jaren 2024, 2025 en 2026 ingevoerd. Zodat er per 2027 een kostprijs dekkende huur wordt gerekend. Met terugwerkende kracht wordt per 1 januari 2024 het tarief voor de nuts en verblijfstuinten verhoogd.
196	PvdA		Cultuur	Kunt u aangeven welke beleidsmatige keuzes er liggen onder de bezuinigingen op: a. De New Deal b. De impulsregeling c. Het stoppen van Pitcher Perfect	Gelet op de omvang van de bezuinigingen is ook een bijdrage van Cultuur noodzakelijk. Bezuinigen doet per definitie pijn. We hebben geprobeerd de impact op het gehele cultuurbeleid zo veel mogelijk te beperken. Zie tevens antwoord vraag 55
197	PvdA		Evenementen	Vanaf 2025 wordt er 1,9 miljoen euro per jaar bezuinigd op het budget voor evenementen. Dit zijn onder andere het vuurwerk, de wereldhavendagen en taptoe. Kunt u aangeven hoeveel subsidie de gemeente per evenement normaal gesproken verstrekke voor de respectievelijke evenementen?	De bezuinigingen op evenementen hebben, naast de verlaging van het evenementenfonds (€600.000), specifiek betrekking op de Havendagen (€ 250.000), de Taptoe (€ 250.000), het Nationale Vuurwerk (€ 825.000).
198	PvdA		Cultuur	Er komt minder geld beschikbaar voor programmering door culturele instellingen in niet centrale wijken in Rotterdam. Welke wijken behoren tot de 'centrale wijken' volgens het college?	Door uw vraag zijn wij tot de constatering gekomen dat de financiële toelichting in de voorjaarsnota niet correct is. Deze zal hersteld worden. Bij de voorjaarsnota 2023 is juist extra geld vrijgemaakt voor Lokale Culturele Programmering (LCP). Deze extra gelden zijn behouden in 2024. Bij de regeling LCP wordt gewerkt met 'wijkopgaven', dit zijn wijken waar weinig cultuurparticipatie is en veel 'lichte gebruikers'. In deze wijken wordt extra geïnvesteerd met programmering.
199	PvdA		Cultuur	In de concept voorjaarsnota wordt voorgesteld om te stoppen met de New Deals. In het advies over de New Deal werd voorgesteld om de noodsteun te continueren zo lang dat nodig is. Kan daarom geconcludeerd worden dat culturele instellingen in Rotterdam gezond zijn en geen noodsteun meer nodig hebben? Of bestaat het risico dat culturele instellingen om gaan vallen?	De New Deals zijn niet gestopt. De eerder genoemde bijdrage van € 2,3 miljoen euro voor de initiatieven die voortkomen uit de Werkconferentie New Deals Cultuur van oktober 2022 is ongewijzigd. De ontwikkelde plannen zijn in uitvoering. De bezuiging New Deals in de concept voorjaarsnota betreft vrijval van een balanspost en staat los van de concrete New Deals. De New Deals worden gefinancierd uit de nog aanwezige middelen uit de bestemmingsreserve noodsteun Corona. De New Deals zijn zelf zijn geen noodsteun. Mede door de eind vorig jaar gegeven noodsteun inflatie zijn er geen instellingen zijn omgevallen. Er zijn op dit moment ook geen signalen dat instellingen in grote financiële problemen verkeren.
200	PvdA		Wijkbudgetten	Gedeeltelijk inleveren wijkbudgetten: Het college stelt een aantal ambities bij om financiële ruimte te creëren. Het gevolg voor het programmabudget van de wijken is een neerwaartse bijstelling van het budget met € 443.000 in 2025, 2027 en 2028 en € 456.000 in 2026; a. Wat betekent deze aanpassing van het programmabudget voor de wijkkkoorden, het JAP en de bewonersinitiatieven? Worden deze bovengenoemde vanuit het programmabudget betaald? b. Heeft dit effect op de beoogde doelstellingen? c. Valt de bemensing van wijkhubs niet onder reguliere verplaatsing van fte's. Waarom kost het meer geld voor 2025 en 2026 als het een verplaatsing van bestaande en al werkende medewerkers betreft?	a. De neerwaartse bijstelling is van toepassing op het budget voor participatie, representatie en bewonersinitiatieven van de wijken. De ervaring van meerdere jaren leert ons dat er een structurele onderbesteding is op deze budgetten. De verwachting is daarom niet dat dit effect zal hebben op de activiteiten die vanuit deze budgetten bekostigd worden. Deze bijstelling heeft geen effect op de uitvoering van de wijkkkoorden en jaaractieplannen. De budgetten hiervan zijn belegd bij de desbetreffende clusters. b. Met deze neerwaartse bijstelling voorzien wij geen effect op de (beoogde doelstellingen van) bewonersinitiatieven gezien de jaarlijkse onderbesteding. c. Het betreft financiering van de callcenter agents van 14010 die in de wijkhubs zitten. Door de medewerkers van 14010 aan de teams in de wijkhubs toe te voegen krijgen burgers in feite "live" antwoorden. Ze hoeven niet naar 14010 te bellen en door een keuzemenu heen te werken maar ze kunnen binnen komen en direct antwoord krijgen. Dat is een vorm van service die we graag verlenen. De keerzijde van deze manier van beantwoorden van vragen is wel dat het arbeidsintensiever is dan wanneer een medewerker uitsluitend aan de telefoon zit. Een contact in de wijkhub vraagt meer tijd en vaak komen mensen niet alleen voor een vraag maar ook voor een praatje of vragen van een heel andere orde en aard. Dat doet iets met de productiviteit van de medewerkers, die iets lager is dan wanneer men uitsluitend aan de telefoon of de chat werkt. Om dat te compenseren (de reguliere telefonische dienstverlening moet immers ook op orde blijven) is uitgerekend wat het productiviteitsverlies ongeveer zal kosten en met deze financiële ondersteuning kan 14010 extra mensen inzetten om zo te zorgen dat alle dienstverlening op het niveau blijft dat burgers van de gemeente Rotterdam verwachten.

201	PvdA		Dienstverlening	De gemeente stopt met het inzetten op specifieke dienstverlening aan doelgroepen en het laten aansluiten van dienstverlening op emotionele behoeftes. Daarnaast zet de gemeente minder in op projecten ter verbetering van de menselijke maat en het onderdeel vliegende brigade. Tot slot wordt de nog vrij besteedbare ruimte binnen het programma Menselijke maat ingeleverd. a. Hoeveel Rotterdammers maken er jaarlijks gebruik van de vliegende brigade? b. Hoeveel Rotterdammers verwacht het college dat er minder van de vliegende brigade gebruik kunnen maken? c. Kunt u een concreet voorbeeld geven van dienstverlening die aansluit op emotionele behoeftes? d. Hoeveel Rotterdammers maken er jaarlijks gebruik van specifieke dienstverlening?	a. Dit verschilt per jaar. In 2023 zijn er 714 huisbezoeken gedaan, exclusief 1e vestiging Oekraïners en migratie (hervestiging) in de penitentiaire inrichtingen. In 2024 t/m 17 juni 839, exclusief 1e vestiging Oekraïners en migratie (hervestiging) in de penitentiaire inrichtingen. b. Er kunnen nog evenveel Rotterdammers gebruik maken van de vliegende brigade. Er wordt vooral gekeken naar het stroomlijnen en efficiënter inrichten van processen binnen de vliegende brigade. c. We weten uit onderzoek dat een deel van onze inwoners stress ervaart als ze in onze publiekslocaties zijn, en/of een fysieke afspraak met een ambtenaar hebben. Dat kan komen vanwege de situatie waarin de Rotterdammer zich bevindt (bijvoorbeeld geldzorgen of iemand heeft een bepaalde beperking maar ook kan er tijdelijk verminderde veerkracht zijn vanwege familie omstandigheden als ziekte, overlijden, scheiding, etc) We waren gestart hier uitvoeriger en gericht onderzoek naar te doen om indien nodig concrete aanpassingen te kunnen doen. We zetten hier niet meer expliciet op in. d. Het gaat hier om specifieke dienstverlening aan doelgroepen. Want dat is ook wat in de opgave stond; we zouden specifieke doelgroepen als jongeren, kwetsbare inwoners (zoals nu de EU arbeidsmigrant), mensen die moeite hebben met taal en die moeite hebben met digitaal, extra onder de aandacht brengen en de dienstverlening op basis van hun behoeften ontwerpen. Deze groepen pakken we nu vanuit opgave de Rotterdamse Dienstverlening niet specifiek aan maar andere delen van onze organisatie waar we met deze specifieke doelgroepen te maken hebben, doen dat wel: Rotterdam Onbeperkt, programma Digitale inclusie, programma EU arbeidsmigranten, Duidelijke taal, etc., daar sluiten we zoveel als mogelijk is op aan. Hoeveel iedere doelgroep gebruik maakt van onze dienstverlening is moeilijk te zeggen vanwege de AVG. Uit onderzoek weten we wel dat 30% van de inwoners kampt met laaggeletterdheid bijvoorbeeld.
202	PvdA		Energietransitie	De voorjaarsnota geeft aan dat het programma multifunctionele daken wordt afgeschaald waardoor er 230.000 per jaar bezuinigd gaat worden. Kan het college verduidelijken waarom ervoor gekozen is om juist dit project af te schalen en wat voor budget er voor multifunctionele daken over blijft de komende jaren? a. Is het bezuinigen op multifunctionele daken wel te passen met het beleid om in 2025 ongeveer 2 km2 aan panelen op daken te hebben?	De opgave voor zonopwek wordt primair gefinancierd vanuit het programma zon. Dit staat niet onder druk met deze bezuiniging. Het programma stimuleert vooral multifunctioneel gebruik van daken. Met deze bezuiniging hebben we als gemeente minder regie en activatie hierop. Vanaf 2025 werken we aan daken als integraal onderdeel van ruimtelijke ordening (denk aan: wonen en recreatie én verduurzaming) in plaats van een opgave vanuit uitsluitend verduurzaming (biodiversiteit; zon; groen).
203	PvdA		Energietransitie	De gemeente wil zich aan bestaande afspraken houden om vijf windparken te realiseren op Rotterdams grondgebied. Kan het college aangeven of er al plannen zijn waar deze parken komen en hoeveel MW-windenergie ze met deze parken verwachten te realiseren?	In het Stadsregioconvenant is afgesproken dat 50 MW wordt opgewekt op Rotterdams grondgebied. Hier worden ook de vijf zoekgebieden en te verwachten hoeveelheid MW-windenergie benoemd. Via het KAR wordt gerapporteerd over de voortgang van de projecten.
204	PvdA		Energietransitie	Eén van de doelstellingen in de voorjaarsnota is om in 2025 3,2km2 zonnepanelen in Rotterdam te realiseren. Kan het college aangeven wat hiervoor de doelstellingen zijn voor 2024 en 2025?	De doelstelling die benoemd wordt in de voorjaarsnota is 3,2km2 zonnepanelen in 2026. We verwachten dat de groei van zonne-energie op daken lineair verloopt. Dit betekent dat er elk jaar een kwart (0,45km2) van de doelstelling moet bijkomen. De overige groei komt uit projecten (o.a. zon langs infra en op land) en wordt gemonitord aan de hand van projectplanningen.
205	PvdA		Energietransitie	De voorjaarsnota geeft aan dat de gemeente praktische, gratis hulp aan Rotterdammers aanbiedt om hun woningen energiezuiniger te maken. a. Hoeveel Rotterdammers hebben gebruikgemaakt van deze hulp? b. Aan welke criteria moet iemand voldoen voordat ze in aanmerking komen voor deze hulp?	a. In de eerste fase zijn er ruim 12.000 huishoudens bezocht door een energiekusser. In de nieuwe fase, die op 14 februari begonnen is, zijn er ruim 3.400 aanvragen binnengekomen, waarvan er nu al bijna duizend huishoudens zijn afgerond. b. Alle Rotterdammers kunnen zichzelf inschrijven voor een energiekusser. De dienst is bedoeld voor Rotterdammers met een minimum inkomen, maar dit is geen uitsluitingscriterium. De energiekusser beoordeelt of en welke maatregelen de Rotterdammer en diens huishouden nodig hebben. Indien de kusser van oordeel is dat het huis energetisch genoeg is, geeft de kusser wel altijd advies over het energiezuiniger maken van de woningen en het verlagen van de energierekening.
206	PvdA		Energietransitie	Er wordt aangegeven dat de gemeente nieuwe gebiedsaanpakken zal beginnen als er voldoende extern geld beschikbaar is en ze een betaalbaar aanbod aan gebouweigenaren kunnen doen a. Hoeveel extern geld heeft de gemeente nodig voordat ze een nieuw gebiedsaanpak kunnen beginnen? b. Wat verstaat het college onder een betaalbaar aanbod?	a. Hoeveel geld er nodig is, is afhankelijk van de omvang onrendabele top van de businesscase, landelijke subsidies (oa WIS, ISDE) en de eigen bijdrage van gebouw eigenaren. De onrendabele top per woning is ongeveer 15.000 - 20.000 euro. Er is landelijk ongeveer 6.000 - 9.000 euro subsidie per woning mogelijk. Om eigenaren een betaalbaar aanbod te bieden is dan 6.500 - 11.500 euro aan extra subsidie nodig b. Er wordt gewerkt aan een landelijke definitie van betaalbaarheid. Tot die tijd gaan we in lopende gebiedsaanpakken uit van een eigen bijdrage van 1500 tot 2500 euro voor eigenaar-bewoners. Ook de hoogte van de energierekening speelt een rol bij de betaalbaarheid van het aanbod. We vinden het belangrijk dat bewoners er gemiddeld niet op achteruit gaan bij een overstap op stadsverwarming.

207	PvdA		Energietransitie	De gemeente trekt samen op met woningcorporaties. Omdat 70% van de Rotterdammers met energiearmoede bij één van deze corporaties een woning huurt. a. Om hoeveel Rotterdammers gaat dit? b. Wat zijn de concrete stappen die het college samen met de woningcorporaties gaat zetten om dit probleem op te lossen?	a. In totaal 54.800 huishoudens met mogelijke energiearmoede in Rotterdam 38.360 huishoudens (70%) wonen in een sociale huurwoning. b. Concrete stappen die corporaties, huurdersorganisaties en gemeente in de prestatieafspraken 2024-2025 vastlegden om energiearmoede te verminderen: • Dat corporaties uiterlijk in 2028 vrijwel alle woningen met E,F, G label hebben aangepakt. Dat betekent dat er 12.000 woningen worden aangepakt, waarvan 3.600 in 2024-2025 • De gemeente biedt tot en met 2025 in samenwerking met de corporaties energiekussers en energiecoaching aan voor huurders. Zij richten zich op kleine energiebesparende maatregelen als tochtstrips en radiatorfolie, en gedragtips om het energieverbruik te verlagen. • Corporaties voeren projecten uit met behulp van de 'Rijksmiddelen voor Energiearmoede', die impact hebben op het verlagen van de te hoge energielasten van huurders. De woningcorporaties hebben voor € 12,5 miljoen aan projecten voorgedragen. Een deel hiervan wordt al uitgevoerd, en voor een deel loopt de subsidieaanvraag nog. Hierbij gaat het om grote maatregelen, zoals het plaatsen van zonnepanelen, dakisolatie en vervangen van enkel glas. Eis hierbij is dat het projecten zijn die extra of versneld uitgevoerd worden, en dat de huur hierdoor niet stijgt. Met de extra en versnelde projecten daalt het energieverbruik van ongeveer 7.000 huishoudens. • De gemeente zet daarnaast in op verminderen energiearmoede met witgoedfonds, crisisfonds en de VvE subsidie die ook beschikbaar is voor gemengde VvE's. Daar hebben de huurders van corporaties eveneens baat bij.
208	PvdA		Energietransitie	In de voorjaarsnota staat dat de gemeente innovatie wil ondersteunen in het varen op elektriciteit voor de binnenvaart, en het gebruik van waterstof en groene brandstoffen. Maar bij de financiën van economische ontwikkelingen staat dat er juist wordt bezuinigd op ondersteuning op het stimuleren van innovaties op het gebied van waterstof in de haven. Hoe passen deze twee beleidskeuzes bij elkaar?	Er vindt inderdaad een kleine bezuiniging plaats op het stimuleren van waterstofinnovaties, maar er staat nog altijd een significant budget (3,5 miljoen deze collegeperiode) klaar voor waterstofprojecten. Daarnaast hebben we samen met de provincie Zuid-Holland recent een budget van 7,5 miljoen vanuit het Just Transition Fund beschikbaar gemaakt voor waterstof- en elektrificatieprojecten. We denken hiermee onze beleidsambities op dit vlak goed te kunnen uitvoeren. Verder werken we samen met het Havenbedrijf aan een plan om de binnenvaart verder te verschonen (naast elektrificatie) zoals de inzet om het gebruik van walstroom te verhogen, differentiatie van de haventarieven en het inkoop- en aanbestedingsbeleid.
209	PvdA		Onderwijs	In de financiën voor onderwijs staat dat er wordt bezuinigd op de leerondersteuning, wat zal leiden tot een bezuiniging van 200.000 per jaar vanaf 2026. Kan het college hun verwachting aangeven hoeveel kinderen hierdoor minder tot geen informele leerondersteuning kunnen krijgen?	Momenteel wordt gewerkt aan de nieuwe regeling die schooljaar 24/25 in zal gaan. Momenteel loopt de subsidietender nog en kunnen er geen aantallen kinderen worden aangegeven. Vooralsnog kan worden gesteld dat een bezuiniging van de helft van het beschikbare subsidie bedrag zal resulteren dat om en nabij de helft van de kinder niet meer kan worden ondersteund. Begin Q3, na afronding van de subsidietender.
210	PvdA		Onderwijs	Bij de bezuiniging op het onderwijsbeleid wordt er beweerd dat de financiering voor de onderwijskwaliteit wordt geoptimaliseerd. Door de middelen voor tutores efficiënter en flexibeler in te zetten binnen het onderwijs. Welke maatregelen gaat het college hier concreet voor nemen?	Momenteel biedt de gemeente scholen ondersteuning aan door middel van tutores. Een externe partij is verantwoordelijk voor de organisatiekosten en inzet van de tutores. We zijn aan het onderzoeken om scholen direct te financieren voor tutoring, wat moet leiden tot een vermindering van de organisatiekosten.
211	PvdA		Onderwijs	De voorjaarsnota geeft aan dat het college subsidie beschikbaar gaat maken aan scholen om het onderwijs op specifieke thema's te verbeteren. Kan het college aangeven welke thema's dit zijn en hoe deze subsidie tussen deze thema's onderverdeeld zal worden?	De subsidie Kwaliteit is specifiek bedoeld om de onderwijsresultaten te verbeteren op het gebied van taal, lezen en rekenen. De onderverdeling tussen taal, lezen en rekenen is op dit moment nog niet in beeld omdat de subsidieaanvragen voor schooljaar 2024-2025 nog niet definitief zijn. De onderverdeling op thema wordt opgenomen in de voortgangsrapportage NROB die begin volgend jaar wordt aangeboden.
212	PvdA		Onderwijs	Om voorschoolse educatie toegankelijker te maken voor peuters in gezinnen met beperkte inkomens komt er in NPRZ-gebied een pilot met gratis voorschoolse educatie voor gezinnen met een inkomensgrens tot 130% van het wettelijk sociaal minimum. Dit wordt bekostigd door middelen die het Rijk hiervoor toekent: a. Hoeveel middelen krijgt de gemeente Rotterdam van het Rijk hiervoor? b. Voor hoelang zal deze pilot lopen? En hoeveel mensen denkt het college hiermee te bereiken? c. Als de pilot succesvol is ziet het college de mogelijkheid om gratis voorschoolse educatie uit te breiden naar meer groepen in Rotterdam?	We ontvangen het volgende vanuit het Rijk voor de periode 2023-2025 hiervoor: €8.608.000,-. De regeling loopt in ieder geval tot eind 2025. We gaan met het Rijk in overleg of we de middelen uit 2023 en begin 2024 kunnen doorschuiven, zodat de regeling langer kan doorlopen. In NPRZ zijn er ongeveer 1000 kinderen met een indicatie Extra spelen en leren die onder de 130% regeling kunnen vallen. Als de regeling inderdaad een succes is en de financiële situatie van de gemeente laat het toe, dan wil het college zeker de mogelijkheid onderzoeken om gratis VE ook voor andere groepen mogelijk te maken.
213	PvdA		Onderwijs	Voor het bevorderen van zij-instromers in het onderwijs wordt er subsidie beschikbaar gemaakt aan onderwijsinstellingen voor onder meer voortichtingsbijeenkomsten. Kan het college een lijst geven van de onderwijsinstellingen die hieraan mee doen en hoeveel ze per instelling aan subsidie krijgen?	De gemeente organiseert samen met de Rotterdamse schoolbesturen en opleiders (de pabo's) voortichtingsbijeenkomsten voor potentiële zij-instromers. De bijdrage betaald een deel van de kosten van de marketing en organisatie van de bijeenkomsten. De aanwezige schoolbesturen en opleiders ontvangen geen subsidie om bij deze bijeenkomsten aanwezig te zijn. Rotterdamse schoolbesturen kunnen wel subsidie aanvragen via het NROB voor het in dienst nemen en opleiden van zij-instromers. Bijna alle Rotterdamse schoolbesturen voor primair onderwijs maken hiervan gebruik. De gemeentelijke subsidie is een plus op de bijdrage die de besturen van het rijk ontvangen.

214	PvdA		Onderwijs	De gemeentelijke bijdrage voor activiteiten die zich richten op het verbeteren van overgangsmomenten in het onderwijs worden gestopt. Door de verbeteringen in de samenwerking tussen de scholen, kan het onderwijsveld deze activiteiten nu zelf verder oppakken. Waaruit blijkt dat?	De gemeentelijke bijdragen voor activiteiten die zich richten op het verbeteren van overgangsmomenten in het onderwijs worden gestopt. De gemeente heeft op verzoek van schoolbesturen hierin altijd een faciliterende rol vervuld, het eigenaarschap hoort echter bij het scholenveld zelf. Daarom werken we in de komende tijd samen met het scholenveld toe naar borging binnen het onderwijs vanaf 2026. Door de verbeteringen in de samenwerking tussen de scholen, kan het onderwijsveld deze activiteiten vanaf 2026 verder oppakken.
215	PvdA		Onderwijs	De voorjaarsnota heeft als doel om het aantal beschikbare huurwoningen voor onderwijsprofessionals te verbeteren. Kan het college aangeven hoeveel van deze woningen het wil realiseren? a. Kan hierbij ook worden vermeld hoe hoog de verwachte gemiddelde huurprijs van deze woningen zal zijn?	De Gemeente Rotterdam maakt afspraken met woningbouwcorporaties over sociale huurwoningen. Onderdeel van deze afspraken is bijvoorbeeld dat er voorrang verleend wordt aan maatschappelijke doelgroepen: dat zijn professionals in het onderwijs maar ook in de zorg of bij politie. Afhankelijk van het inkomen van een professional komen zij in aanmerking voor een sociale huurwoning. Ik verken met mijn collega wethouder welke mogelijkheden er zijn om nieuwe afspraken te maken. Zo maakt de inkomensgrens het voor leraren al snel niet meer mogelijk om onder de sociale huurgrens te huren. Woningen in het zogenaamde middenhuur segment zouden beter aansluiten op het gemiddelde inkomen van een leraar. Helaas kunnen we geen onderscheid maken tussen leraren en de andere beroeps groepen. In de eerste drie kwartalen van 2023 zijn er 76 sociale huurwoningen geadverteerd in Rotterdam waar artikel 9 van toepassing was. In de eerste drie kwartalen van 2022 was dit er een vergelijkbaar aantal: 80. In de eerste drie kwartalen van 2023 hebben er 66 sociale verhueringen plaatsgevonden in Rotterdam van woningen waarop artikel 9 van toepassing was. In de eerste drie kwartalen van 2022 waren dit er een vergelijkbaar aantal 64. De verschillen in het aantal advertenties en verhueringen wordt voor het meest verklaard door de intrekking van advertenties: de genoemde aantallen betreffen weliswaar advertenties die live hebben gestaan, maar een deel hiervan is weer ingetrokken. De meest voorkomende redenen waarom deze advertenties zijn ingetrokken waren: geen geschikte kandidaten en foutieve advertentiegegevens. Van de verhueringen van sociale woningen in Rotterdam waarop artikel 9 van toepassing was ging in 2022 en 2023 zo'n 95% naar een passende kandidaat.
216	PvdA		Overhead	Op pagina 207 valt te lezen dat de bedrijfsvoering groot is in verhouding tot de rest van de organisatie. Daarom vindt er krimp in de bedrijfsvoering plaats van 420 formatieplaatsen (fte) van 2025 tot 2027. Dat is de grootste opgave uit het programma Kiezen voor Rotterdam. a. Kunt u voorbeelden geven van functies in de bedrijfsvoering? b. Hoeveel fte werken er momenteel binnen bedrijfsvoering? c. Hoeveel contracten lopen er af binnen 'bedrijfsvoering' in de periode 2025 tot 2027? d. Hoeveel mensen gaan er met pensioen in dezelfde periode? e. Kunt u een uitsplitsing geven hoeveel banen er per salarisschaal moeten verdwijnen?	a. Onder bedrijfsvoeringsfuncties worden de klassieke 'piofiach' functies gevat. Te weten personeel, ict, organisatie, financiën, inkoop, aanbestedingen, communicatie, concernondersteuning, huisvesting, juridisch. b. In totaal wordt circa 3.300 fte als bedrijfsvoering geïdentificeerd in de gehele organisatie. Daarvan bevindt zich circa 900 fte decentraal (in de primair proces clusters) en circa 2.400 fte centraal (bij BCO). N.b. voor beantwoording deelvragen b. en c.: Door de opbouw van ons functiehuis is het niet mogelijk om een uitsplitsing te maken naar bedrijfsvoeringsfuncties in de clusters omdat dit vaak gedeeltelijke rollen of taken. De uitsplitsing naar aflopende contracten en medewerkers die de AOW gerechtigde leeftijd bereiken is daarom gedaan binnen de domeinen HRO, Communicatie, Financiën, Inkoop, Juridisch, Concernthuisvesting, Informatievoorziening en ICT van het cluster BCO. c. Van 198 fte lopen de contracten af tot 2027. d. Tot 2027 bereiken 117 fte medewerkers de pensioengerechtigde leeftijd. e. Er heeft nog geen definitieve besluitvorming plaatsgevonden over op welke functies en salarisschalen er formatieruimte verdwijnt. Op hoofdlijnen betreft dit 420 fte in Spoor 1 (Kiezen voor Rotterdam spoor 1) verdeeld over 2025 en 2026, Dit betreffen functieschalen vanaf fsk 8.
217	PvdA		Overhead	Op pagina 207 valt te lezen dat de organisatie van dienstverlening en werken in de wijk slimmer, beter en efficiënter kan. Het zou mogelijk moeten zijn dit te realiseren met 100 fte minder medewerkers: 50 binnen de dienstverlening en 50 bij wijkgericht werken. a. Kunt u voorbeelden geven van functies binnen dienstverlening en werken in de wijk? b. Hoeveel fte werken er momenteel binnen dienstverlening en werken in de wijk? c. Hoeveel contracten lopen er af binnen dienstverlening en werken in de wijk in de periode 2025 tot 2027? d. Hoeveel mensen gaan er met pensioen in dezelfde periode? e. Kunt u een uitsplitsing geven hoeveel banen er bij zowel werken in de wijk als dienstverlening per salarisschaal moeten verdwijnen?	a. Voorbeelden van functies die vallen onder gemeentelijke dienstverlening zijn functies in de hele dienstverleningsketen van vakspecialisten, 2de lijns klantcontactfuncties met specialistische kennis tot aan 1e lijns publieksfuncties die algemene klantvragen behandelen. Voorbeelden van functies t.a.v. wijkgericht werken zijn functies met regie en/of coördinerende taken, community building achtige activiteiten en collectieve dienstverlening vanuit projecten en programma's, functies die ondersteunend, faciliterend of opdracht gevend zijn voor de wijk en wijkwerkers (op straat en in de wijk). b. Door de opbouw van ons functiehuis is het onmogelijk om een uitsplitsing te maken naar uitvoerende functies op grond van gemeentelijke dienstverlening en wijkgericht werken. De gevraagde informatie over het aantal fte's met deze uitsplitsing kunnen we daarom niet geven. Het werk voor dienstverlening aan Rotterdammers en wijkgericht werken is onderdeel van veel verschillende functies, rollen en taken. c. zie antwoord b. d. zie antwoord b. e. Functies op gebied van gemeentelijke dienstverlening variëren van salarisschalen 5 tot 9. Voor wijkgericht werken variëren de salarisschalen van 7 tot en met 11. Er heeft nog geen definitieve besluitvorming plaatsgevonden over op welke functies en salarisschalen er formatie verdwijnt.
218	PvdA		Overhead	Er is slechts een frictiebudget van 2 mln. voor een formatiereductie van honderden fte's. Waar is dit bedrag op gebaseerd?	Op dit moment is het totale bedrag dat benodigd is aan frictiekosten nog niet bekend. Dit komt omdat de (definitieve) invulling van de opgave en de wijze waarop uitstroom gaat plaatsvinden nog niet volledig is uitgewerkt. De 2 mln die nu beschikbaar is, is bestemd voor de programmakosten Kiezen voor Rotterdam en om direct acties in 2024 in gang te zetten. Dit budget zit nu in een reserve, gevormd vanuit de overmaat van de ombuigingen 2024. Mogelijk is meer nodig dan de € 2 mln. Hiervoor moet dan aanvullend een budget worden vrijgemaakt.
219	PvdA		Overhead	Worden er gedwongen ontslagen verwacht bij Kiezen voor Rotterdam?	Nee, er worden geen gedwongen ontslagen verwacht op grond van de organisatieontwikkelopgave Kiezen voor Rotterdam. Wel kan van collega's gevraagd worden ergens anders in de organisatie aan de slag te gaan.

220	PvdA		Overhead	Is het sociaal statuut van de gemeente van toepassing op Kiezen voor Rotterdam?	Dit kan voorkomen. Dat is afhankelijk van de besluitvorming, de daarna te maken keuzes en de gevolgen daarvan in het kader van Kiezen voor Rotterdam.
221	PvdA		Sport en recreatie	Compensatieportefeuille: Vanaf 2024 is er een bezuiniging op het budget van 300.000 euro per jaar, waaruit een deel van de huur wordt bekostigd voor organisaties sport, natuur en recreatie die niet in staat zijn de volledige kostendekkende huur te betalen. Deze besparing heeft tot gevolg dat nieuwe aanvragen van verenigingen moeten worden afgewezen. a. Heeft het college in beeld hoeveel organisaties er niet in staat zijn om de volledige kostendekkende huur te betalen en nog geen compensatie ontvangen? b. Welke verenigingen ontvangen momenteel subsidie? Wij hoeven geen namen, maar graag een uitsplitsing naar soort en welke wijk? c. Wat zijn de gevolgen voor organisaties die in de financiële problemen dreigen te komen als de bezuiniging wordt doorgevoerd? Betekent dit dat zij failliet gaan? Of zijn er andere financiële mogelijkheden die deze organisaties kunnen helpen?	a. Op dit moment zijn er geen organisaties die een dergelijk signaal hebben afgegeven. Indien een organisatie niet in staat is de kostendekkende huur te betalen wordt met deze organisatie in overleg getreden. b. Er is geen sprake van een subsidie, maar van een compensatie binnen de gemeente, waardoor de verenigingen een lagere huur dan de kostendekkende huur betalen. Er zitten nu 137 verenigingen in de compensatieportefeuille: 51 speeltuinen, 31 scouting 23 watersport, 32 recreatie/groen/divers. Deze zijn verdeeld over de hele stad. c. De bezuiniging heeft geen gevolg voor de verenigingen die nu al compensatie ontvangen, die blijft doorlopen. Het grootste deel van de verenigingen sport, speeltuinen, scouting en groen/recreatie die huren van de gemeente zitten al in de compensatieportefeuille. De nieuwe instroom daarbinnen is zeer beperkt. Voor organisaties op het gebied van sport en scouting is vitaliteitsondersteuning van Sportsupport. Speeltuinenverenigingen ontvangen dergelijke ondersteuning via de BSW.
222	PvdA		Sport en recreatie	Investeringssubsidie verenigingen: Het budget voor de regeling investeringssubsidies accommodaties verenigingen wordt gehalveerd. Deze regeling is bestemd voor sport-, scouting- en speeltuinverenigingen voor uitbreidingsinvesteringen, bouwkosten, renovaties en fysieke duurzaamheidsmaatregelen. a. Heeft u in beeld hoeveel accommodaties in Rotterdam toe zijn aan uitbreiding, renovatie of verduurzaming? b. Hoeveel verenigingen kunnen er straks nog gebruik maken van de investeringssubsidie?	a. Dit najaar ligt het herijkte IHP Sport en Recreatie ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. Het IHP Sport wordt hiermee uitgebreid met speeltuinen, scouting, kinderboerderijen, NME en tennisbanen. Circa 30 objecten staan concreet op de planning om te worden gerenoveerd dan wel vervangen. Daarnaast zijn met de vaststelling van dit plan de accenten duurzaamheid, toegankelijkheid en parkeren goed geborgd waarbij per object deze thema's zo goed mogelijk worden geïmplementeerd. Daarnaast kunnen verenigingen met een eigen accommodatie een beroep blijven doen op de investeringssubsidie om te investeren in een uitbreiding, renovatie of verduurzaming. b. Bij de VJN wordt voorgesteld om voor 3 jaar 500 K per jaar in te zetten voor LED-verlichting bij verenigingen. Waarmee dus 500 K voor de investeringssubsidies beschikbaar is en 500 K voor LED. Deze regelingen zullen we aan elkaar verbinden. Naar verwachting kunnen we hiermee de subsidieaanvragen voor de komende jaren geheel of grotendeels opvangen. Zowel in 2022 als in 2023 betrof dit 19 verenigingen.
223	PvdA		Coöperatieve woonvormen	Het college stelt een aantal ambities bij om financiële ruimte te creëren. Er wordt 20 procent minder ingezet op coöperatieve woonvormen; a) Wat betekent de 20% aan vermindering voor coöperatieve woonvormen concreet, hoe moeten we dat voor ons zien en op welk onderdeel van het programma wordt er nu daadwerkelijk bezuinigd?	Aangezien er nog geen lopende projecten zijn, betekent het nog niks voor coöperatieve (collectieve) woonvormen. wat een consequentie kan zijn op de lange termijn, is dat er minder collectieve woningen kunnen worden gerealiseerd, omdat er minder initiatieven kunnen worden gesteund.
224	PvdA		Planologische verkenningen	Op de inzet Planologische verkenningen wordt structureel bespaard. Er worden 10 procent minder planologische verkenningen gedaan. a. Hoeveel planologische onderzoeken doet de gemeente per jaar? b. Hoeveel planologische onderzoeken worden jaarlijks daadwerkelijk omgezet naar concrete projecten?	Planologische verkenningen zijn een verzamelaar van verschillende activiteiten op uiteenlopende schaal- en abstractieniveaus. Vaak gaat het om het schakelen tussen de belangen van verschillende sectorale overheidslagen en mogelijke toekomstige financieringscombinaties. Dit vindt plaats in de fase voorafgaand aan de projectfase, waarin scoping en coalitievorming een belangrijke plek heeft. Er is hierbij tevens aandacht voor de timing van ontwikkelingen. Een gecoördineerde planning en fasering van initiatieven is nodig om de langjarig de bouwstroom op peil te houden en te voldoen aan de doelstellingen voor 'goede groei'. Het gaat hierbij onder meer om: - De uitwerking van de twee NOVEX-gebieden: Haven en de zuidelijke Randstad. Dit zijn op nationaal niveau benoemde gebieden die van grote importantie zijn voor Nederland. Het is van belang dat het Rotterdamse belang goed wordt ingebracht en geborgd in deze Rijkstrajecten, omdat deze kaderstellend worden (i.h.k.v. de Omgevingswet) voor latere initiatieven. - Het vertalen van nationaal en provinciaal beleid naar Rotterdamse consequenties en keuzes. - de doorwerking van de gebiedsuitwerkingen Oostflank, Zuid en Binnenstad naar concrete gebieden en projecten, zoals de nieuwe Oeververbinding (MIRT-verkenning met het Rijk, provincie en MRDH) en gebiedsontwikkeling Stadionpark i.c.m. het station (MIRT-verkenning Oude IJn) - de toedeling en integratie van verschillend sectoraal ruimtelijk beleid op het Rotterdams grondgebied naar realistische programmatische doelstellingen in gebieden of programma's. (bv. woningbouw, bedrijfsruimte, groen) Deze worden vervolgens in de vorm van gebiedsambitiedocumenten aan de Raad voorgelegd. -Het vinden van geschikte locaties voor te verplaatsen of toe te voegen gemeentelijke functies, voorzover dit niet in de eigen portefeuilles op te lossen is. ('functie zoekt plek') -het verkennen van toekomstige programmatische ruimteclaims met impact op de stedelijke schaal. Deze ruimteclaims kunnen een gevolg zijn van nieuwe behoeften (meer groen, meer water) of nieuwe regelgeving (bijv. de aanscherping van de waterkwaliteitseisen, die als gevolg heeft dat er in de toekomst moet worden geïnvesteerd in een nieuwe, grote afvalwaterzuivering. Of de nieuwe luchtkwaliteitseisen die het soms onmogelijk zullen maken op plekken om extra woningen toe te voegen.) - analyseren van de resterende ruimte op de stedelijke vitale systemen en in hoeverre en op welke plekken dit van invloed is op de mogelijkheden voor de groei van de stad. Vooral de planning van de verschillende voorgenomen bouwontwikkelingen in relatie tot de capaciteit op de stedelijke vitale systemen is van belang, dit is ook waar de netwerkpartners (bv. Stedin, Evides, RET, NS, Tennet, etc.) behoefte aan hebben.

225	PvdA		Gebiedsontwikkeling en	Vanwege prioritering en temporisering van lopende en geplande gebiedsontwikkelingen zullen minder projecten tot uitvoering komen. a. Kunt u aangeven welke lopende en geplande gebiedsontwikkelingen prioriteit krijgen? b. Kunt u aangeven hoeveel woningen er dankzij deze projecten gebouwd zullen worden? Graag een uitsplitsing per segment. c. Kunt u aangeven hoeveel minder projecten er tot uitvoering zullen komen?	De focus ligt voor de korte termijn vooral op projecten die reeds in voorbereiding en uitvoering zijn en minder op (nieuwe) verkenningen. In principe zetten we alle kansrijke projecten voor de korte termijn door. Concreet zijn daarvoor, vanuit het doorbouwakkoord, stresstesten met marktpartijen uitgevoerd en zijn onhaalbare projecten stilgelegd, zo zijn de ontwikkeling van Glashaven 16 en de Coolsingel 75 omgezet naar een commercieel programma, en zijn onhaalbare plannen zoals The One aan de Blaak en de Coolhaven Campus on hold gezet. Hierin worden scherpe keuzes gemaakt met en richting de ontwikkelende partijen om de ambtelijke capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten binnen die gemaakte afspraken. Een ander goed voorbeeld is het besluit om in het Centrum geen nieuwe hoogbouwinitiatieven meer in behandeling te nemen Doorbouw-Maatregelen-Rotterdam-2023-2026.pdf (woneninrotterdam.nl) (pagina 16). Actueel overzicht van alle projecten die in Rotterdam worden voorbereid is te vinden op de website Bouwenaanrotterdam.nl Tot slot verwijzen wij u graag naar de brief van 10 april 2024 (Stand van zaken doorbouwmaatregelen en afdoeningsvoorstel toezegging over Doorbouwakkoord) 24B8002062, waarin de volledige actuele planvoorraad en de indeling in categorieën is toegezonden. Document Rotterdam Raad - [24bb002062] Stand van zaken doorbouwmaatregelen en afdoeningsvoorstel toezegging over Doorbouwakkoord - iBabs Publiekspitaal (bestuurlijkeinformatie.nl) Voor de lange termijn wordt gefocust op (het afmaken van) de gebiedsontwikkelingen op de strategische locaties waar de gemeente zelf aan het roer zit. Dit zijn onder andere M4H, en de Oostflank locaties zoals Feyenoord City, Hart van zuid, Alexanderknoop en Brainpark Wij verwachten dat het actueel houden en prioriteren van de inzet op projecten de komende jaren een blijvend actueel onderwerp zal zijn. De wijze van prioriteren zal in de komende periode daarom verder worden uitgewerkt. Daarbij kan ook worden gewezen op aankomende uitvoeringsstrategie van de omgevingsvisie uitgewerkt waarin de prioriteiten voor de lange termijn worden bepaald. Tot slot fluctueert de uitvoering altijd, onder andere door marktomstandigheden. Daarom betekent temporiseren in de praktijk vaak uitstel en geen afstel en vinden hierdoor vooral verschuivingen in de planvoorraad plaats. Voorbeelden van projecten en ontwikkelingen die zijn en worden getemporeerd zijn: -Bij uitwerking van de Oostflank is gekozen eerst deelgebieden de Esch en Feyenoord City uit te werken, de andere 7 deelgebieden vooralsnog niet. -Kleinere voorbeelden zijn de verkenningen voor Centrumplan IJsselmonde en Zuidpunt Beverwaard die niet verder worden opgepakt. -Maar er zijn ook een hoop marktinitiatieven, bijvoorbeeld in Prins Alexander, die nu niet worden opgepakt, dit varieert van kleine projecten van een paar woningen tot grotere initiatieven (bijvoorbeeld: Capelse brug).
226	PvdA		Grondexploitaties	Het college wil het aantal op te stellen monitor Grondexploitaties verlagen van 2 naar 1 maal per jaar. Dit levert een besparing van 16.000 euro per jaar. Kan hiermee geconcludeerd worden dat het moeilijker wordt om te sturen op de resultaten van de GREX-en?	Bij vaststelling van een grondexploitatie worden de kaders vastgesteld. In de monitor worden ontwikkelingen per grondexploitatie toegelicht. Dit zal dus voortaan eenmalig plaatsvinden bij de jaarrekening en niet meer bij de begroting. Sturing op de resultaten vindt continu plaats, u krijgt op portefeuilleniveau bij de begroting/Ze herziening en bij de jaarstukken een stand van zaken en doorkijk op verwacht resultaat op de grexportefeuille.
227	PvdA		Parkeren	Is het technisch mogelijk om reizigers van Rotterdam The Hague Airport te laten betalen voor het parkeren in de wijk als zij een vlucht nemen van het vliegveld? Zo ja, wat zou dit de gemeente opleveren?	Ja, door de invoering van betaald parkeren, echter dit zal leiden tot een ander reis-/parkeergedrag waardoor de reizigers niet meer in de wijk parkeren. De enige reden om in de wijk te parkeren is het feit dat dit gratis is en dus fors goedkoper dan parkeren op de parkeervoorzieningen van de luchthaven.
228	PvdA		Parkeren	Wat zouden de financiële consequenties zijn van het terugdraaien van betaald parkeren op Rotterdam Zuid?	De financiële impact van de invoering van betaald parkeren op Zuid was in oorsprong (begroting 2022) per saldo structureel € 18,0 mln (€ 24,0 mln baten en € 6,0 mln lasten). Bij het terugdraaien verdwijnen de baten volledig, maar de lasten voor een belangrijk deel pas op termijn i.v.m. investeringen in materiaal (parkeerautomaten, bebording, scanapparatuur e.d.) en aangesteld personeel. In verband met de jaarlijkse indexeringen neemt het saldo in de tijd toe en bedraagt in 2024 € 20,8 mln.
229	PvdA		Parkeren	Wat zouden de financiële consequenties zijn van het uniformeren van het tijdsvenster parkeren in de hele gemeente Rotterdam, met uitzondering van het centrumgebied, van 09:00 uur tot 18:00 uur?	De financiële impact is meerledig. Enerzijds vervalt het ingeboekte saldo van de maatregel uitbreiding betaaltijden tot 23.00 uur uit het coalitieakkoord (saldo € 11,2 mln). Daarnaast vervallen gedeeltelijk ook baten uit de uitbreiding betaald parkeren binnen de ring. Deze uitbreidingen zijn immers met betaaltijden tot 23.00 uur. Daarnaast vervallen baten uit eerdere invoeringen tot 23.00 uur waartoe door vorige colleges is besloten. Tenslotte zullen er baten uit het Centrumparkeren wegvallen, omdat centrumbezoekers het betaald parkeren in de avonduren zullen mijden door in de naastgelegen wijken gratis te parkeren. Zo is bijvoorbeeld in Middelland (Delfshaven) op verzoek van bewoners het betaald parkeren tot 23.00 uur uitgebreid in verband met de ondervonden parkeeroverlast door centrumbezoekers. In totaal wordt de financiële impact geraamd op tussen € 20 mln en € 25 mln structureel.
230	PvdA		Veilig	Welke maatregelen worden er genomen met het budget voor 'Nachtelijke impuls voor een veilig openbaar vervoer'? Graag zo specifiek mogelijk over de beoogde effecten en inzet van mensen. a. Waarom staat het budget in de jaren 2027 en 2028 op 0?	Het budget voor de jaren 2027 en 2028 staat op 0 omdat er sprake is van een niet structurele impuls op basis van een motie (Coenradi). De maatregelen die worden genomen is een extra inzet van toezichthouders, uitgaande van het beschikbaar gesteld bedrag kan er sprake zijn van de extra inzet van ca. 5 fte. Late diensten lopen van: 16:00 – 00:45 uur en 17:00 – 02:00 uur.OV-Surveillanten zijn in RET-uniform gekleed en als zodanig goed zichtbaar voor de reizigers. Zij hebben als opdracht om reizigers die de huisregels van de RET overtreden aan te spreken en te corrigeren. Het effect van de inzet is het verminderen/voorkomen van overlast en het mede daardoor het veiligheidsgevoel bij reizigers te verbeteren.
231	PvdA		Veilig	Hoe verhoudt de bezuinigingen op Veilig van bijna 6 miljoen in 2024 (bijna 23 miljoen t/m 2028) zich met de intensivering van 500.000 euro (in totaal 1,5 miljoen) voor nachtelijk OV? Raken de andere bezuinigingen niet aan inzet voor het OV?	Over het gehele programma Veilig is er sprake van ombuigingen ad € 6mln. De bezuinigingen van € 6 mln vinden plaats op andere onderdelen en raken de RET niet.
232	PvdA		Veilig	Wat is de onderbouwing voor de ombuiging van bijna 4 miljoen per jaar op de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond? Wat zijn de verwachte gevolgen voor de Veiligheidsregio?	Het college heeft ervoor gekozen om de VRR een taakstelling ter grootte van 3,5mln in 2024 en 3,9mln in de daaropvolgende jaren mee te geven. De onderbouwing is gelegen in een halvering van de toegekende indexaties (regulier en inhaal) en een vertraging in de ontwikkelagenda. Hiermee kiest het college ervoor om de VRR een soortgelijke taakstelling te geven als deze ook voor de begrotingsprogramma's van de gemeentelijke organisatie gelden, te weten een ombuiging van ongeveer 5% van het totale budget. Het is aan de VRR om de gevolgen hiervan in kaart te brengen. De VRR is gevraagd deze uit te werken.

233	PvdA		Welzijn	Onder het Wmo - preventiebudget valt het programma "Goed voor elkaar met minder zorgen". Het hiervoor beschikbare bedrag van € 2,2 mln. per jaar vervalt. Welke Wmo activiteiten komen hierdoor te vervallen?	Met het subsidiekader "Goed voor elkaar met minder zorgen" worden de volgende projecten bekostigd: de Herstelacademies, Wijkpreventie Welschen, Buurtbedrijf Schiebroek, Sociale Benadering Dementie IJsselmonde, Het Preventie Collectief, het Voel je Thuis Huis en Sport & Bewegen in de Nachtopvang, Ontmoeting netwerken en Slimmer Thuis. De Herstelacademies worden vanaf 2025-2026 met IZA Spuk middelen bekostigd. De overige projecten zijn of worden gemonitord op effectiviteit. Voor beloftevolle projecten wordt onderzocht of deze opgevangen kunnen worden met alternatieve middelen zoals fondsen, het lokaal budget, GALA etc. Er komen geen Wmo activiteiten te vervallen.
234	PvdA		RAP-budget	Van het RAP budget wordt volgens de voorjaarsnota nu 125.000 bezuinigd per jaar, hoeveel minder bedrijven verwacht het college dat door deze bezuinigingen aanspraak kunnen maken op het budget?	Het aantal bedrijven dat aanspraak kan maken op het RAP budget is afhankelijk van de hoogte van het budget dat per aanvrager wordt aangevraagd c.q. goedgekeurd. Bij de eerste twee openstellingen zaten de goedgekeurde aanvragen in een range van € 40k - € 400k en bedroeg het gemiddelde bedrag per aanvraag ca. € 300K.
235	PvdA		Leerwerktrajecten voor statushouders	De gemeente zet de leerwerktrajecten voor statushouders bij de gemeente en partners vanaf 2025 voort, maar zonder de extra financiële prikkel van € 1,5 mln. Het uitgangspunt is dat het volledig vergoeden van de salariskosten tijdens het eerste jaar niet nodig is, omdat de vraag naar arbeidskrachten onverminderd groot blijft. Wat wordt bedoeld met extra financiële prikkel?	De extra financiële prikkel was een interne prikkel. Het gaat hierbij om de afgesproken maatregel in het coalitieakkoord waarbij 25 statushouders per jaar bij de gemeente in dienst komen. De financiële prikkel betreft de vergoeding van de salariskosten in het eerste 0,5 - 1 jaar dat een statushouder in de dienst wordt genomen op een leerwerkplek binnen de gemeente. Na deze periode stroomt de betreffende statushouder door naar een reguliere functie binnen of buiten de gemeente.
236	PvdA		Trajecten jongeren	Het college heeft de keuze gemaakt om dienstverlening in de vorm van trajecten in de begeleiding van jongeren naar werk of scholing te versoberen. a. Hoeveel jongeren zijn er de afgelopen jaren naar werk geholpen via dit traject? b. Hoeveel jongeren kunnen er minder naar werk worden geholpen als deze bezuinigingen worden doorgevoerd?	Met alle jongeren wordt een plan van aanpak opgesteld. Afhankelijk van de ondersteuningsvraag van een jongere kan een extern traject worden ingezet. Het Jongerenloket beschikt over onder meer diagnosetrajecten, empowermenttrajecten, leer-werktrajecten en mentortrajecten. A. Trajecten worden met verschillende doelen ingezet en meestal als een jongere nog niet in staat is de stap naar (gesubsidieerd) werk te maken. De inzet van een traject leidt dus niet altijd één op één naar werk, waardoor we geen aantallen hierover kunnen delen. In 2024 beschikt het Jongerenloket over ongeveer 1500 trajectplaatsen. B. In 2025 wordt het programmabudget van het Jongerenloket met ongeveer 15% verlaagd. Dit betekent dat in 2025 minder trajectplaatsen beschikbaar zijn. Het jongerenloket zal aan de voorkant goed onderscheid moeten maken in welke jongere zij kan helpen middels deze trajecten. Deze bezuiniging moet ook in het licht van de herijking van de dienstverlening gezien worden, zoals toegelicht in de raadsbrief behorende bij de tertaalmonitor W&I eerste tertaal 2024.
237	PvdA		Prestatie010	Het college kiest voor het verminderen van de capaciteit die niet gericht is op uitstroom naar de arbeidsmarkt bij Prestatie010. a. Hoeveel mensen werken er momenteel bij Prestatie010 waarbij het traject niet gericht is op doorstromen naar de arbeidsmarkt? b. Hoeveel arbeidsplaatsen die niet gericht zijn op uitstroom naar de arbeidsmarkt verwacht het college minder te kunnen bieden?	A. Op dit moment begeleiden ruim 30 fte aan activeringscoaches Rotterdammers bij hun ondersteuning gericht op mensontwikkeling. Daarnaast zijn er ongeveer 25 fte aan activeringscoaches die Rotterdammers begeleiden bij het ontwikkelen van vaardigheden gericht op werk. B. Dat is op dit moment nog niet te zeggen. De gevolgen van de Voorjaarsnota en welke personele consequenties dit heeft, worden meegenomen in de verdere uitwerking van de herijking dienstverlening Participatiewet. Zie hiervoor ook de raadsbrief behorende bij de tertaalmonitor Werk&Inkomen eerste tertaal 2024.
238	PvdA		Ondersteuning aanvragen bijstandsuitkering	Het college gaat de ondersteuning aanvragen bijstandsuitkering versoberen. a. Blijft het mogelijk een bijstandsuitkering aan te vragen op publieklocaties? b. Hoeveel Rotterdammers vragen jaarlijks een bijstandsuitkering aan op publieklocaties?	A. Ja, bij de publieklocaties blijven wij mensen helpen met onder meer het aanvragen van een bijstandsuitkering. Door de balies van Werk en Inkomen anders te organiseren kunnen we met minder inzet de Rotterdammer blijven helpen. Wij onderzoeken nog hoe dit er precies uit komt te zien. B. We helpen jaarlijks ongeveer 3000 mensen met een aanvraag.
239	PvdA		BUIG	De gemeente verwacht op het BUIG een financiële tegenvaller van 34,9 mln in 2024 en een tegenvaller van 12,2 mln in 2025. Heeft het college een beeld van hoe de financiën van het BUIG zich voor Rotterdam zich na deze jaren zullen ontwikkelen?	Op 3 momenten in het jaar worden de budgetten door SZW bekend gemaakt voor een begrotingsjaar (voorlopig budget in oktober jaar t-1, nader voorlopig budget in april jaar t en het definitief budget in oktober jaar t). Voor gemeenten is het daarmee onbekend hoe de financiën (het BUIG-saldo) zich meerjarig gaat ontwikkelen. Naast het BUIG-budget is dit ook afhankelijk van de ontwikkeling van het bijstandsvolume. In de huidige begrotingssystematiek van Rotterdam wordt - vanwege de grote onvoorspelbaarheid van de ontwikkeling van het BUIG-budget en het bijstandsvolume - de meerjarenbegroting alleen voor het lopende (t) en volgende begrotingsjaar (t+1) bijgesteld. Voor de jaren daarna (t+2 e.v.j.) worden de verwachte rijksbaten gelijkgesteld aan de verwachte lasten (BUIG-saldo is daarmee nul). Gezien de verwachte tekorten in 2024 en 2025 wordt in de de risico-analyse van het weerstandsvermogen vanaf 2026 uitgegaan van een verhoogd risico voor mogelijke BUIG-tekorten (namelijk 40% in 2026, 30% in 2027 en 25% in 2028).
240	PvdA		LKS	De voorjaarsnota geeft aan dat er extra capaciteiten worden ingezet om de ambitie van 1800 Rotterdammers met een LKS aan het werk te halen. Deze extra capaciteit gaat zich vooral richten op bemiddeling. Kan het college uit elkaar zetten hoe deze extra capaciteit eruit gaat zien? Worden er meer mensen aangenomen bijvoorbeeld?	Op dit moment ervaren we een knelpunt in de laatste fase van het proces n.l. het bemiddelen en plaatsen van werkzoekenden op een baan met LKS. We investeren door de capaciteit tijdelijk uit te breiden door middel van het inhuren van extra mensen. Dit bekostigen we uit de extra middelen die in de begroting 2023 beschikbaar zijn gesteld voor intensivering loonkostensubsidie (3,2 mln).
241	PvdA		LKS	Hoeveel werkgevers hebben nu werknemers in dienst die gebruik maken van LKS? Is er een streefdoel van het college hoeveel werkgevers hier gebruik van moeten maken?	Er is geen streefdoel met betrekking tot het aantal werkgevers die met werknemers die in aanmerking komen voor LKS aan de slag willen. Wel zetten we blijvend in op onze werkgeversbenadering, om zodoende meer werkgevers over de streep te trekken en meer banen met LKS te creëren. Zie ook de raadsbrief behorende bij de tertaalmonitor W&I eerste tertaal 2024. Op dit moment hebben we 435 werkgevers in de regio die een LKS vergoeding voor Rotterdammers ontvangen.

242	PvdA		Welzijn	Er wordt de komende jaren ruim een miljoen bezuinigd op het aanvullend preventief pakket van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), gericht op de inzet Frontoffice en Service en Contact CJG. Kunt u aangeven wat dit concreet betekent? Zou het kunnen zijn dat Rotterdammers die contact opnemen met het CJG hierdoor minder goed geholpen worden aan de voorkant met bijvoorbeeld vragen?	Ja, we verwachten dat de bezuiniging op het aanvullend preventief pakket van het CJG effect heeft op de dienstverlening. De frontoffice en Service en contact zijn de eerstelijnsingangen voor de dienstverlening van het CJG. De bezuiniging op de frontoffice moet nog nader worden uitgewerkt, maar waarschijnlijk zal een fors deel van de 11 balies die er nu zijn, moeten sluiten of beperkt bemenst zijn. Ook kan het zo zijn dat de telefonische bereikbaarheid in uren wordt beperkt. Hierdoor kan het zo zijn dat het CJG minder goed bereikbaar wordt voor ouders/verzorgers die afspraken willen verzetten of eenvoudige opvoedvragen willen stellen. Er vindt inzet plaats om de negatieve effecten van de bezuiniging op de dienstverlening aan Rotterdammers zo veel mogelijk te beperken. Vanaf de oprichting van het CJG tot heden heeft Rotterdam de kosten van deze functie voor zijn rekening genomen ook voor de regiogemeenten. Gezien het huidige financiële klimaat is het wenselijk dat de regiogemeenten hierop ook een bijdrage leveren. Hierover is de gemeente in overleg. Dit kan betekenen dat er middelen voor Rotterdam vrijkomen waardoor de Service en contactfunctie van het CJG voor een groot deel of geheel behouden blijft. Daarnaast wordt samen met het CJG gekeken naar eventuele alternatieve mogelijkheden tot kostenreductie binnen het aanvullend preventief pakket.
243	PvdA		NPRZ / Welzijn / Onderwijs	Vanwege een bezuiniging op de dagprogrammering NPRZ wordt het aantal uur voor leertijduitbreiding en activiteiten op school minder. Kunt u aangeven hoeveel uren jongeren op Rotterdam Zuid nu minder gebruik kunnen maken van leertijduitbreiding en activiteiten op school? En vanaf welk schooljaar geldt dit precies?	Uitstelbericht ivm afstemmen tussen college en bestuur NPRZ. Aan de invulling wordt nog gevolg gegeven.
244	PvdA		Welzijn	De gemeente financiert Opzoomer Mee voor de afhandeling van de subsidies aan bewonersinitiatieven. Deze ombuiging leidt tot een verlaging in de ondersteuning in het afhandelen van de subsidies van bewonersinitiatieven aan Opzoomer Mee. Wat zijn de gevolgen hiervan? Gaat het hierdoor langer duren voordat bewonersinitiatieven worden afgehandeld?	Er volgt nog een gesprek tussen Opzoomer Mee en de gemeente hoe de bezuiniging op Opzoomer Mee precies opgevangen gaat worden. Opties voor de bezuiniging bestaan bijvoorbeeld uit het verlagen van het budget voor de campagnes, het budget voor capaciteit of voor initiatieven in de buurt.
245	PvdA		Gemeentepolis Rotterdam	Gemeentepolis Rotterdam a. In de Voorjaarsnota valt te lezen dat er in 2024 sprake is van een onderbesteding. Betekent dit dat er minder Rotterdammers gebruik hebben gemaakt van de gemeentepolis dan oorspronkelijk was gedacht? Zo ja, kunt u aangeven waar de onderbesteding door komt? b. Hoeveel Rotterdammers maken er op dit moment gebruik van de Gemeentepolis Rotterdam? c. Wat gebeurt er met het budget als er meer Rotterdammers zich aanmelden voor de Gemeentepolis? Betekent dit dat de premiebijdrage voor verzekerden verder wordt verlaagd? d. Moedigt de gemeente Rotterdammers die aanspraak maken op de Rotterdampolis proactief aan om gebruik te maken van de polis?	a. Omdat verzekerden zichzelf aanmelden bij de zorgverzekeraar voor het VGZ Rotterdampakket is het lastig vooraf in te schatten hoeveel nieuwe verzekerden zich zullen inschrijven. Hoewel het totaal aantal verzekerden de afgelopen jaren min of meer stabiel is geweest, is er een afname te zien van het aantal bijstandsgerechtigden met het VGZ Rotterdampakket. De oorzaak hiervan is een algehele daling van het aantal bijstandsgerechtigden in Rotterdam. Hierdoor is het aantal verzekerden dat premiebijdrage ontvangt geleidelijk gedaald. b. In de Raadsinformatiebrief van 28 mei 2024 (M2405-717 – 24bb005095) is vermeld dat het totaal aantal verzekerden 60.018 is. Van dit totaal zijn er ongeveer 41.000 betalende verzekerden, de rest zijn verzekerden jonger dan 18 jaar. Van de betalende verzekerden ontvangen ongeveer 36.000 verzekerden premiebijdrage. c. De premiebijdrage is een vorm van categoriale bijzondere bijstand en is een openeinderegeling. Dit houdt in dat de aangemelde verzekerden recht hebben op de vastgestelde premiebijdrage. Als er meer dan 36.000 verzekerden zich aanmelden voor premiebijdrage ontstaat er een overbesteding op het budget premiebijdrage. Zoals in het antwoord op vraag a is het aantal verzekerden per jaar lastig te voorspellen maar lijkt een verlaging op de premiebijdrage niet noodzakelijk door de dalende aantallen verzekerden die premiebijdrage ontvangen. d. Vanwege AVG wet- en regelgeving beschikken wij niet over verzekerdenbestanden en kunnen wij niet rechtstreeks verzekerden benaderen. Wel zijn Vraagwijzers geïnformeerd over het VGZ Rotterdampakket zodat zij verzekerden kunnen wijzen op vergoedingen en voorwaarden van het Rotterdampakket. Ook is met VGZ afgesproken dat er op de gemeentelocaties Stadhuis en Maashaven OZ (Feijenoord) een VGZ balie bereikbaar is voor Rotterdammers om fysiek een afspraak te maken met vragen over het Rotterdampakket. Op de onlinepagina van de gemeente over het VGZ Rotterdampakket is ook algemene informatie te vinden over het Rotterdampakket, de zorgtoeslag en links met informatie (VGZ Rotterdampakket Rotterdam.nl) en (Geldzorgen Rotterdam.nl).
246	PvdA		Welzijn	Mentoringsubsidies a. De bijdrage voor mentoringsubsidies gaat omlaag. Hoeveel Rotterdamse kinderen/jongeren maken op dit moment gebruik van mentoring? b. Hoeveel kinderen/jongeren kunnen er nog gebruik van maken als de bezuiniging is doorgevoerd?	a. De projecten, waarvan de subsidies worden beëindigd, matchen ongeveer 230 kinderen. Mogelijk zijn er meer projecten, die buiten onze subsidies vallen. b. De gesubsidieerde projecten kennen vaak een cofinanciering, dus mogelijk wordt een deel voortgezet of gezocht naar andere financiering.
247	PvdA		Stevige Start	Stevige Start a. Er wordt de komende jaren 350.000 euro per jaar bezuinigd op het programma Stevige Start. Hoeveel zwangere personen en pasgeboren kinderen zijn sinds de start van het programma in 2016 geholpen met een stevige start? b. In hoeveel van het totale budget wordt er door de bezuiniging van 350.000 euro gesneden? c. In hoeverre is deze bezuiniging in samenspraak met de aangesloten organisaties van Stevige Start besloten? d. Wat betekent deze bezuiniging voor de partners die zijn aangesloten bij Stevige Start?	"A Sinds de start van het programma zijn a.s. ouders en ouders met jonge kinderen op allerlei manieren geïnformeerd en ondersteund in de zwangerschap en het ouderschap. Dit is gebeurd d.m.v. uiteenlopende activiteiten zoals bijv. het bevorderen van een gezonde leefstijl, ontmoetingsactiviteiten voor ouders in de wijken, aandacht voor vaderbetrokkenheid, steun bij de ouder-kindrelatie en hulp bij het geven van borstvoeding. Daarnaast is sinds de start van het programma ingezet op extra steun voor ouders in kwetsbare omstandigheden. Hiervoor zijn, naast de reguliere beschikbare hulp, specifieke interventies aangeboden voor hulp tijdens de zwangerschap en bij de opvoeding. Het bereik met alle acties vanuit het programma is dus breed en niet in te schatten. Wel is een inschatting te geven van het bereik sinds 2016 met de specifieke interventies vanuit het programma stevige start voor a.s. ouders in kwetsbare omstandigheden die starten in de zwangerschap (en vaak doorlopen na de geboorte van het kind). Hiermee zijn zo'n 3.500 a.s. ouders bereikt. Het programma zal zich blijven richten op het bieden van steun aan zwangeren en ouders met jonge kinderen. B Wanneer we de rijksmiddelen voor de uitvoering van Stevige Start bij de gemeentelijke begroting optellen is het een bezuiniging van 23% op het totale budget dat beschikbaar is. C Het programma wordt uitgevoerd samen met een coalitie van betrokken partners. Het betreft een ombuiging op gemeentelijk budget. De betrokken partijen zijn hierover gelijk met de gemeenteraad geïnformeerd. D. de signalering van de problematiek gaat steeds beter bij de aangesloten partijen. We stellen de ambities voor de programma in samenspraak met de bestuurtijke coalitie bij, hierover gaan we komende periode met hen in gesprek."

248	PvdA		Welzijn	Jongerenwerk010 a. Deze bezuiniging gaat over het niet inzetten van het Samenwerkingsbudget voor Stedelijke entiteit Jongerenwerk010. Betekent dit dat Jongerenwerk010 hierdoor gaat stoppen?	Nee Jongerenwerk010 zal niet stoppen, dit gaat over een budget voor onderzoek en kennisontwikkeling dat nog niet in gang was gezet. Impact is gering omdat we de samenwerking tussen preventief jongerenwerk (welzijnsaanbieders) en grenzenstellend jongerenwerker (JOZ) op een andere manier aan het organiseren zijn.
249	PvdA		Lobbyreeks Wmo	Omdat er nog een onderzoek loopt van het Rijk en de VNG waarvan eind 2024 de resultaten worden verwacht, blijven de ingeboekte baten voor 2025 en verder vooralsnog gehandhaafd. Welke signalen heeft het college dat er voor 2025 wel geld binnenkomt?	Alle gemeenten kampen met stijgende zorgkosten, vanwege de stijgende vraag naar zorg die ons voor een grote uitdaging stelt. Tegelijkertijd zijn de budgetten vanuit het Rijk de afgelopen jaren niet voldoende meegegroeid met de vraag naar zorg. Wij vinden het noodzakelijk dat ook het Rijk haar verantwoordelijkheid neemt en (extra) bijdraagt aan de financiële tekorten binnen de zorg. Daarom maken we deze noodzaak ook zichtbaar in onze begroting, door het opnemen van de lobbyreeks. Indien wij deze niet opnemen en als gemeente de problematiek geheel zelf oplossen, zonder extra bijdrage van het Rijk, dan wordt de druk op de lopende uitgaven nog groter en moeten er nog verdergaande maatregelen genomen worden. Wij zien echter nog kansen voor extra bijdragen vanuit het Rijk: - Het CPB doet in opdracht van het Rijk en de VNG-onderzoek naar de houdbaarheid van de Wmo en de groeiraming van uitgaven aan jeugdzorg. Hiermee willen zij inzicht krijgen in hoe het beroep op de Wmo 2015 en de Jeugdwet zich op middellange termijn ontwikkelt. De resultaten van de raming CPB zijn zoals het er nu uitziet in maart 2025 beschikbaar. Op termijn zouden deze uitkomsten (net als bij HAJ) kunnen leiden tot compensatie door het Rijk. - Bij de VNG staat de problematiek goed op het netvlies en wordt er een stevige lobby gevoerd. Steden als Utrecht en Den Haag kampen ook met grote tekorten binnen de zorg. De VNG heeft onlangs een historische schets Wmo naar de Kamer gestuurd. Momenteel wordt er ook gewerkt aan de midterm review van IZA, waarin niet alleen gemeenten, maar ook andere partijen aandacht vragen voor de overbelasting van het sociaal domein. - Een lange periode was er een demissionair kabinet: een kabinet wat geen (financiële) beslissingen voor de lange termijn nam. De vorming van het kabinet maakt het mogelijk om weer gericht lobby te kunnen voeren in Den Haag.
250	PvdA		Goud voor Oud	Goud voor Oud a. Er wordt een bezuiniging ingeboekt op de actieagenda Goud voor Oud. Namelijk 720.000 euro in 2025 en meer dan een miljoen in 2026, 2027 en 2028. Daarbij wordt aangegeven dat de collegeprioriteiten zoals de wijkrestaurants, huismeesters en Thuisplusflats onverminderd doorgaan in deze collegeperiode. Kunt u aangeven welke acties er uit het programma niet meer, of in mindere mate, worden uitgevoerd door de bezuinigingen? b. Hoe groot is het totale budget van Goud voor Oud nog als de bezuiniging wordt doorgevoerd?	a. In 2025 kan de inzet vanuit de actieagenda Goud voor Oud door een verschuiving van middelen onverminderd doorgaan. Voor 2026 wordt nog naar middelen gezocht. Zo kijken we ook of we vanuit aanvullende rijksmiddelen onderdelen kunnen dekken. In 2026 gaat in ieder geval de inzet op Sociale Huismeesters (200.000 vanuit coalitieakkoord + extra inzet vanuit GALA), Zorg- en wijkrestaurants (530.000) en de uitbreiding van de Thuisplusflats (560.000 voor intensivering) door. Ook zijn er vanuit GALA middelen voor valpreventie. b. Na 2025 is er nog zo'n 1.290.000 voor de Sociale Huismeesters, zorg- en wijkrestaurants en intensivering uitbreiding Thuisplusflats over.
251	PvdA		Jeugdzorg	Graag zouden wij een specificatie ontvangen van de verwachte totale kosten voor de jeugdzorg (autonome ontwikkeling voor de bestuursopdracht) met daaronder een lijst van de maatregelen uit de Regionale Bestuursopdracht en Rotterdamse Plus op de Regionale Bestuursopdracht. Gelieve per maatregel de financiële gevolgen per jaar te laten zien, voor de jaren 2024 t/m 2028. a. Hierbij de totale verwachte kosten voor de Jeugdzorg af te zetten tegen de eerste ontwerpbegroting van de GRJR. b. Kunt u een uitsplitsing geven van de GRJR begroting naar BBV taakvelden en aangeven hoe deze terug te vinden zijn in de Voorjaarsnota? Het lijkt erop dat niet alle BBV taakvelden uit de GRJR begroting terug te vinden zijn in de voorjaarsnota, terwijl er wel kosten worden toegewezen aan Rotterdam op die taakvelden. Zie bijlage bij vraag 251 in tweede tabblad (bron: https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Agenda/Document/45acbd20-040b-4430-a377-b99a5661420f?documentId=82aac048-1dfe-477a-a11f-a88f499eff80&agendaItemId=cf77bd3a-2acb-4bd4-905c-cc17be9dbe25).	a. U hebt de lijst met maatregelen voor de Regionale Bestuursopdracht Kostenbeheersing ontvangen. Deze maatregelen zijn niet afzonderlijk voorzien van financiële gevolgen. De maatregelen voor de Rotterdamse plus worden momenteel verder uitgewerkt, dus daar kan ik u op een later moment over informeren. Binnen de GRJR begroting worden fors hogere uitgaven verwacht. Het effect hiervan op het begrotingsprogramma is meerjarig verwerkt. Deze mutatiereeksen op de staande begroting staan vermeld op pagina 201 van de Voorjaarsnota. b. De begroting van de gemeente Rotterdam is opgedeeld in 18 begrotingsprogramma's. Het budgetrecht van de raad ligt op het programmaniveau. Sturing en verantwoording vindt dan ook plaats op het niveau van de begrotingsprogramma's. Aanvullend wordt er informatie gegeven over het saldo van baten en lasten op het niveau van de Rotterdamse taakvelden. In het sociaal domein zijn de taakvelden onlangs uitgebreid. De vertaling naar de Rotterdamse taakvelden heeft nog niet plaatsgevonden.
252	PvdA		Ophogen Bestuursopdracht Zorg	Graag ontvangen wij een specificatie van de maatregel uit 'Ophogen Bestuursopdracht Zorg' en de financiële impact ervan voor de jaren 2024 t/m 2028 en hoe deze zich verhouden tot de maatregelen uit de eerder vastgestelde Bestuursopdracht Zorg (begin 2024).	Ondanks de inspanningen is in de nieuwe meerjarenprognose een groot extra tekort te zien op de zorguitgaven. Bij de Wmo stijgen de lasten vooral door nieuwe (hogere) inkooptarieven. De BOZ reeks is daarom in de komende jaren bijgesteld: er is een extra opgave bijgekomen van € 3 mln in 2025 en € 15 mln in 2026 en verder. Deze reeks komt dus bovenop de al eerder vastgestelde reeks van de BOZ (die oliep naar € 62 mln). Inmiddels zijn er maatregelen voorgesteld binnen het zorgdomein om invulling te geven aan deze oorspronkelijke reeks. U bent hierover per brief geïnformeerd (o.a. 25 april 2024, 24bb002787). Om invulling te geven aan deze extra opgave zien wij met name kansen om ingrepen te doen buiten het zorgdomein, op het gebied van werk en wonen, die leiden tot het afremmen van de groei in de zorgkosten.

253	PvdA		Welzijn	Kunt u een onderbouwing geven voor de bezuiniging van 2,2 miljoen per jaar (armoede 8,8 miljoen 2025 t/m 2028) Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) preventiebudget?	Vanaf 2022 is 1% van het Wmo budget gereserveerd voor preventieve activiteiten waarmee een beroep op Wmo maatwerkvoorzieningen wordt voorkomen, uitgesteld of verkort. Met de komst van IZA en GALA akkoorden zijn er vanaf 2023 echter extra middelen beschikbaar gekomen voor preventie/gezondheid. In verband met de bezuinigingsopgave is gekozen om het 1% Wmo Preventiebudget op te voeren als bezuiniging omdat de meeste activiteiten elders opgevangen kunnen worden. De projecten die in 2024 zijn gesubsidieerd of worden gemonitord op effectiviteit. Voor beloftevolle projecten wordt onderzocht of deze opgevangen kunnen worden met alternatieve middelen zoals fondsen, het lokaal budget, IZA, GALA etc. Zo worden de Herstelacademies vanaf 2025 bijvoorbeeld gefinancierd met IZA SPUK-middelen.
254	PvdA		ZWW	Wij zouden graag een specificatie zien van Programma en Rotterdamse Taakvelden voor Zorg, welzijn en wijkteams. Terwijl in de vorige begroting nog categorieën te vinden waren zoals "geëscaleerde zorg 18- en 18+" ontbreken die nu compleet en start de tabel met een bedrag zonder label er voor (lijkt een fout): https://www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl/apps/voorjaarsnota2024/programmas/zorg-welzijn2/7-financien/	De presentatiefout in de tabel is inmiddels hersteld. De BBV heeft landelijk een nieuwe taakveldindeling voorgeschreven. De tabel is opgesteld conform de nieuwe indeling.
255	Volt		Armoede en Schulden	Er worden huisbezoeken afgelegd bij betalingsachterstanden. Vanaf welk bedrag wordt dit gedaan?	De keuze voor een deurbezoek is (niet) enkel afhankelijk van de hoogte van het bedrag. Deze kan ook plaatsvinden naar aanleiding van een combinatie van signalen. Er wordt standaard een deurbezoek afgelegd als er een signaal binnenkomt van een achterstand van tenminste €1.000,- én waar volgens de BRP minderjarige kinderen en/of 65+-ers staan geregistreerd. Er wordt ook een deurbezoek afgelegd als er een melding binnenkomt van waterleveranciers waaruit het BRP blijkt dat er minderjarige kinderen en/of 65+-ers staan ingeschreven.
256	Volt		Armoede en Schulden	Waar kunnen we de specifieke acties vinden om de individuele inkomensloes, wat nu een bereik heeft van 36%, te verhogen naar 80%? Zijn deze acties hetzelfde of anders dan de doelstelling AOW-tegoed (bereik verhogen van 72% naar 80%) waarbij succesvol ingezet wordt op o.a. promoties?	De inzet om het bereik te vergroten leest u in de voortgangsrapportage van het beleidskader armoede en schulden. Om bekendheid te geven aan het AOW-tegoed worden algemene communicatiemiddelen ingezet (o.a. advertenties) die zich richten op ouderen. Extra aandacht besteden we hierbij aan wijken waar relatief minder gebruik gemaakt wordt van het AOW-tegoed. Daarnaast blijven we inzetten op promoties. De IIT kent een minder duidelijk af te bakenen doelgroep die ook verschilt van de doelgroep van het AOW-tegoed. We bereiden daarom nu een specifieke aanpak voor die gericht is op de IIT. Deze zomer worden hiervoor de eerste acties in gang gezet. U wordt hierover op de hoogte gehouden in de jaarlijkse voortgangsrapportage. Daarnaast dient ook benadrukt te worden dat de cijfers van de IIT niet representatief zijn voor de daadwerkelijke doelgroep die in aanmerking komt voor deze regeling. We zijn aan het onderzoeken hoe we een betere inschatting van de doelgroep kunnen maken.
257	Volt		Armoede en Schulden	Een vereiste voor IIT is "geen uitzicht op inkomensverbetering". Hoe wordt dit gedefinieerd, wat zijn de eisen hiervoor?	Mensen die uitzicht hebben op inkomensverbetering hebben geen recht op de individuele inkomensloes (artikel 36 Pw). Dit houdt in dat er in de afgelopen 12 maanden een inkomen lager dan 130% WML is geweest en de aanvrager geen studie (zoals hieronder benoemd) gedaan heeft. Om te beoordelen of sprake is van inkomensverbetering is in alle gevallen een individuele beoordeling nodig. In de volgende situaties nemen wij aan dat er wel uitzicht is op inkomensverbetering: 1. Aanvrager of diens eventuele partner volgt op de aanvraagdatum een opleiding (art. 3, eerste lid van de Verordening. Een studie vanaf het niveau havo, vwo en mbo-2 of hoger leidt (in beginsel) tot uitzicht op inkomensverbetering. Let op: een studie op het niveau vmbo/ mavo of lager en mbo-1 levert geen startkwalificatie op voor de aanvrager. Wanneer de verzoeker zo'n studie volgt of heeft gevolgd nemen we daarom aan dat er geen uitzicht is op inkomensverbetering. Deze studies zijn daarom niet relevant voor het recht op IIT. 2. Aanvrager of diens eventuele partner heeft in de 12 maanden voorafgaande aan de aanvraagdatum een opleiding als bedoeld onder a afgerond (art. 3, 2e lid Verordening). 3. Aanvrager of diens eventuele partner heeft in de 12 maanden voorafgaande aan de aanvraagdatum de verplichtingen gericht op de arbeidsinschakeling geschonden. Denk bijvoorbeeld aan het niet meewerken aan een re-integratietraject of het onvoldoende solliciteren op betaald werk. In alle overige gevallen gaan wij er van uit dat er géén uitzicht bestaat op inkomensverbetering.
258	Volt		Armoede en Schulden	Hoe hoog is het ingestelde crisisfonds om Rotterdammers in acute nood te helpen? Op hoeveel kan een Rotterdammer in één keer aanspraak doen?	In 2024 heeft de gemeente Rotterdam €500.000 aan het Crisisfonds geschonken. Aangesloten informele organisaties kunnen hier een aanvraag voor indienen. Per aanvraag is het maximumbedrag €10.000. Een Rotterdammer kan niet rechtstreeks bij het Crisisfonds aanvragen. De Rotterdammer wordt door informele organisaties geholpen. Hoe deze hulp eruit ziet verschilt per organisatie, maar gaat altijd over eerste levensbehoeften (zoals voedsel/hygiëneproducten/warmte).
259	Volt		Samenleven	Er is rijksbudget beschikbaar voor LHBTI-beleid. Waarom staat dit in het financiële overzicht aangegeven als negatieve taakmutatie? (een minteken voor de 50). Hoe moet dit gelezen worden?	Ontvangen middelen vanuit het Rijk via een taakmutatie worden initieel geboekt bij de Algemene Middelen. Om het beschikbare budget over te hevelen naar het juiste begrotingsprogramma wordt een mutatie doorgevoerd. Een negatief bedrag in deze tabel reflecteert in feite een mutatie en dus een onttrekking vanuit de algemene middelen en zorgt voor een ophoging van het budget om uit te geven.
260	Volt		Samenleven	Waar gaan de rijksbudgetten lokaal LHBTI-beleid aan uitgegeven worden? Welke acties worden er mee gerealiseerd?	De middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld in het kader van het Regenboogstedenprogramma voor lokaal LHBTI-beleid (2023 t/m 2026) zijn toegevoegd aan het budget voor het actieplan Samenleven. Vanuit dat budget worden diverse acties ingezet die direct gericht zijn op het verbeteren van sociale veiligheid, acceptatie en emancipatie van de lhbtq+ gemeenschap. Daaronder vallen onder andere subsidies en inkoopopdrachten voor activiteiten die specifiek gericht zijn op deze gemeenschap. Het bedrag dat wij vanuit het Regenboogstedenprogramma ontvangen is slechts een fractie van het budget dat hiervoor wordt ingezet. Binnen de subsidieregeling 'Samenleven in één stad' is er bijvoorbeeld jaarlijks een bedrag van 575.000 euro beschikbaar voor initiatieven die zich inzetten voor genderemancipatie en seksuele- en genderdiversiteit. Voor 2024 en verder hanteren we dezelfde systematiek.
261	Volt		Armoede en Schulden	De bestemmingsreserve Bijzondere bijstand, studenten zal vrijvallen. Waar gaat de beoogde €200.000,- heen?	Zie antwoord vraag 104
262	Volt		Beheer van de Stad	Hoe ver zijn de gesprekken met kennisinstituut CROW om de beeldkwaliteit ambities te verenigen?	Als gemeente werken we samen met het kennisplatform CROW om biodiversiteit te integreren in de landelijke beeldmeetmethodiek. We zijn momenteel bezig met het opstellen van een projectplan, wat nog enige tijd kan duren. Ondertussen kunnen we, volgens het vastgestelde biodiversiteitskader, niet wachten op de landelijke tool. Daarom werken we binnen het nieuwe groenbestek (aanbesteding) aan onze gemeentelijke biodiversiteitsambities. Deze ambities omvatten onder andere aangepaste (on)kruidbeheersing, snoeimethoden en de verwerking van snoeimateriaal.

263	Volt		Stedelijke Ontwikkeling	Er wordt 20% minder ingezet op coöperatieve woonvormen. Klopt het dat dit een eenjarige besparing is?	Het is een eenmalige besparing, het is namelijk een eenmalig bedrag.
264	Volt		Stedelijke Ontwikkeling	Welke gebiedsontwikkelingen zijn getemporeerd en zullen niet meer tot uitvoering komen?	De focus ligt voor de korte termijn vooral op projecten die reeds in voorbereiding en uitvoering zijn en minder op (nieuwe) verkenningen. In principe zetten we alle kansrijke projecten voor de korte termijn door. Concreet zijn daarvoor, vanuit het doorbouwakkoord, stresstesten met marktpartijen uitgevoerd en zijn onhaalbare projecten stilgelegd, zo zijn de ontwikkeling van Glashaven 16 en de Coolsingel 75 omgezet naar een commercieel programma, en zijn onhaalbare plannen zoals The One aan de Blaak en de Coolhaven Campus on hold gezet. Hierin worden scherpe keuzes gemaakt met en richting de ontwikkelende partijen om de ambtelijke capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten binnen die gemaakte afspraken. Een ander goed voorbeeld is het besluit om in het Centrum geen nieuwe hoogbouwinitiatieven meer in behandeling te nemen Doorbouw-Maatregelen-Rotterdam-2023-2026.pdf (woneninrotterdam.nl) (pagina 16). Actueel overzicht van alle projecten die in Rotterdam worden voorbereid is te vinden op de website Bouwenaanrotterdam.nl Tot slot verwijzen wij u graag naar de brief van 10 april 2024 (Stand van zaken doorbouwmaatregelen en afdoeningsvoorstel toezegging over Doorbouwakkoord) 24BB002062, waarin de volledige actuele planvoorraad en de indeling in categorieën is toegezonden. Document RotterdamRaad - [24bb002062] Stand van zaken doorbouwmaatregelen en afdoeningsvoorstel toezegging over Doorbouwakkoord - iBabs Publieksporaal (bestuurlijkeinformatie.nl) Voor de lange termijn wordt gefocust op (het afmaken van) de gebiedsontwikkelingen op de strategische locaties waar de gemeente zelf aan het roer zit. Dit zijn onder andere M4H, en de Oostflank locaties zoals Feyenoord City, Hart van zuid, Alexanderknoop en Brainpark Wij verwachten dat het actueel houden en prioriteren van de inzet op projecten de komende jaren een blijvend actueel onderwerp zal zijn. De wijze van prioriteren zal in de komende periode daarom verder worden uitgewerkt. Daarbij kan ook worden gewezen op aankomende uitvoeringsstrategie van de omgevingsvisie uitgewerkt waarin de prioriteiten voor de lange termijn worden bepaald. Tot slot fluctueert de uitvoering altijd, onder andere door marktomstandigheden. Daarom betekent temporiseren in de praktijk vaak uitstel en geen afstel en vinden hierdoor vooral verschuivingen in de planvoorraad plaats. Voorbeelden van projecten en ontwikkelingen die zijn en worden getemporeerd zijn: - Bij uitwerking van de Oostflank is gekozen eerst deelgebieden de Esch en Feyenoord City uit te werken, de andere 7 deelgebieden voorsnog niet. - Kleinere voorbeelden zijn de verkenningen voor Centrumplan IJsselmonde en Zuidpunt Beverwaard die niet verder worden opgepakt. - Maar er zijn ook een hoop marktinitiatieven, bijvoorbeeld in Prins Alexander, die nu niet worden opgepakt, dit varieert van kleine projecten van een paar woningen tot grotere initiatieven (bijvoorbeeld: Capelse brug).
265	Volt		Stedelijke Ontwikkeling	Is de onttrekking van €624mln uit het Doorbouwfonds alleen bestemd voor het project Blaak 333?	In de voorjaarnota is abusievelijk € 624 miljoen in plaats van € 624.000 opgenomen. Dit wordt nog aangepast. Er is een bijdrage van € 624.000 toegekend vanuit het doorbouwfond aan project Blaak 333 voor het realiseren van 96 woningen in het middeldure huursegment. Het gaat om een bedrag van € 6.500,- per middeldure huurwoning waarmee de onrendabele top voor dit project is opgelost. Inmiddels is gestart met de bouw van de in totaal 319 woningen, waarvan dus 96 middeldure huurwoningen. De bijdrage uit het Doorbouwfonds heeft in dit geval dus geleid tot de startbouw van het project, wat zonder deze bijdrage onhaalbaar was, en is daarmee doeltreffend geweest.
266	Volt		NPRZ / Welzijn / Onderwijs	Er wordt bezuinigd op de dagprogrammering NPRZ, waaronder vermindering in uren voor leertijduitbreiding en activiteiten op school. Hoeveel uur minder?	Uitstelbericht ivm afstemmen tussen college en bestuur NPRZ. Aan de invulling wordt nog gevolg gegeven.
267	Volt		Welzijn	Het toegekende bedrag voor de integrale infopleinen in de wijk is gedeeltelijk verschoven naar 2025 en 2026. Wat voor effect heeft dat op de uitvoering van de motie?	De uitvoering van de motie infopleinen is vanwege de beoogde integrale aanpak belegd bij de aanpak Bestaanszekerheid dat onder de Bestuursopdracht Zorg valt. De aanpak Bestaanszekerheid krijgt op dit moment vorm in twee wijken in Rotterdam, te weten Bloemhof en Schiebroek. Daar geven we nu ook als eerste uitvoering aan de motie infopleinen. Die ervaring benutten we om de uitvoering van de motie Infopleinen daarna breder uit te rollen.
268	Volt		Zorg, welzijn en wijkteams, financiën	Er zijn extra Rijksgelden beschikbaar voor de behandeling van heroïneverslaafden, daar zijn we blij mee. Waar kunnen we vinden hoe en waar dit geld precies wordt uitgegeven?	Dit zijn geen extra Rijksgelden, maar de jaarlijkse uitkering vanuit het Rijk voor de regeling heroïneverstrekking. Deze uitkering wordt hiervoor volledig ingezet waarbij we als gemeente zelf in de huisvestingskosten moeten voorzien.
269	Volt		Werk en Inkomen	Het rijk heeft geld beschikbaar gesteld voor de regionale aanpak jeugdwerkgelegenheid, dit geld is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Crisisdienstverlening. Wat houdt deze reserve precies in en hoe voldoet dit aan de doelstelling 'aanpak jeugdwerkgelegenheid'?	De bestemmingsreserve crisisdienstverlening is een reserve die is gevormd voor de arbeidsmarktregio. Hierin zitten onder andere de middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit het Rijk met het Corona steun- en herstellepakket ten behoeve van het bestrijden van de werkloosheid. Ook de aanpak van werkloosheid onder jongeren valt onder deze doelstelling.
270	Volt	254	Energietransitie (onder Excellent ondernemersklimaat)	Er wordt gesteld dat er wordt gewerkt aan de vorming van een plastic hub. Wat houdt deze plastic hub precies in en wat zal de relatie tussen deze plastic hub en de nog te realiseren Upcycle Mall?	De plastic hub is een samenwerkingsverband van verschillende (industriële schaal) kunststofrecycling initiatieven (Obbotec en voorheen Umincorp) ism AVR, en Unilever. De samenwerking is erop gericht om de kunststoffen uit de scheidingsinstallatie van AVR en specifieke Unilever verpakkingen een zo hoogwaardig mogelijke bestemming te geven. Vanwege het verschil in schaal (en in mindere mate de fasering van de beide projecten) bestaat tussen de Upcycle Mall en de plastic hub geen relatie. Het plastic hub project bevindt zich in de afrondende fase. Dat betekent dat de betrokken organisaties zonder de coördinerende rol van de gemeente hun activiteiten voortzetten."

271	Volt	Bezuinigin gen programma Energietran sitie. Pg 289.	Energietransitie	Onder technische wijzigingen energietransitie: 'Bezuinigingen programma Energietransitie: het gaat om een herverdeling van eerdere bezuinigingen (€ 220.000 structureel);' Waar bestaan deze bezuinigingen voor 2024 uit?	Er heeft een herverdeling van interne taakstellingen over de programma's Stedelijke ontwikkeling, Bestaande Stad, Economische ontwikkeling en Energietransitie plaatsgevonden. Vanwege een foutieve administratieve koppeling naar programma's zijn ook de taakstellingen van programma Stedelijke ontwikkeling en Bestaande Stad geboekt bij programma Energietransitie. Dit is bij de 1e Herziening gecorrigeerd. De interne taakstelling betreft een bijdrage vanuit de programma's voor de dekking van de administratieve en inhoudelijke ondersteuning bij inkomende bijdragen en subsidies.
272	Volt	272	Energietransitie	Bij het benoemen van het realiseren van 3,2 km2 zonnepanelen in 2026 wordt er verwezen naar onder andere het stimuleren van Zon op Daken van energiecoöperaties. Hoe groot gedeelte van de te verwachten aantallen km2 zonnepanelen zal er mede gerealiseerd worden door energiecoöperaties?	We verwachten dat er 2,6 km2 zon op dak zal zijn in 2026. Daarvan zal een klein gedeelte collectieve zonnedaken betreffen, omdat veel dakeigenaren willen beschikken over hun eigen dak. Er liggen kansen voor collectieve zonneprojecten voor zon op en langs infra, en bij zonneparken in ontwikkeling. Daar wordt gestreefd naar 50% lokaal eigendom. Hoeveel het totaal aan collectieve zonnepanelen uiteindelijk wordt, is nu nog niet te voorspellen.
273	Volt	273	Energietransitie	'Er komt een kader voor windparken, met duidelijke uitgangspunten, zoals afstandsnormen en financiële participatie van bewoners via onder andere energiecoöperaties. Hierbij gelden de landelijke richtlijnen als verbeteren.' Wanneer kunnen we dit kader verwachten? Is er al wat te zeggen over hoe de financiële participatie via energiecoöperaties eruit gaat zien?	Medio 2025 wordt een aanscherping van de normstelling voor wind op land verwacht vanuit het Rijk. Op basis hiervan wordt de Rotterdamse Leidraad Windenergie aangepast. Deze zomer wordt de Raad geïnformeerd over de nieuwe beleidsrichtlijn lokaal eigendom voor energieprojecten. Hierin wordt ingegaan op financiële participatie en de rol van energiecoöperaties.
274	Volt	179	Vastgoed	'Met behulp van een leegstandsmonitor voor eigen of aangekocht gemeentelijk bezit stuurt Rotterdam op een zo minimaal mogelijke leegstand.' Hebben wij als raad toegang tot deze leegstandsmonitor, en kunnen wij hier toegang tot krijgen? Hoeveel m2 aan gemeentelijk bezit staat er op dit moment leeg? Hoe stuurt Rotterdam op zo min mogelijk leegstand?	Deze leegstandsmonitor is tot op heden nog niet gedeeld met de raad. Dat is mogelijk via een raadsbrief. Uit de cijfers van eind 27 mei blijkt dat van de gemeentelijke aangekochte woningen er 283 worden bewoond (dan wel via een huurcontract dan wel leegstandsbeheer) en er 153 woningen leeg staan. Bij woningen die we leeg aankopen maken we na verwerving per woning een zorgvuldige afweging welke vorm van tijdelijk beheer (tijdelijke bewoning of camerabewaking) het meest passend is. Uitgangspunt daarbij is dat we leegstand zo veel mogelijk willen beperken met het oog op de woningnood én het effect op de leefbaarheid in de wijken. De minimale eis is altijd veilig en gezond bewonen. Soms is dit met een kleine extra investering mogelijk, soms met een grote. Dat laatste is bedrijfseconomisch niet altijd te verantwoorden, maar doen we in bepaalde gevallen toch vanuit het bredere maatschappelijke belang. Daar waar bewoning echt niet mogelijk of onwenselijk, bijvoorbeeld als sprake is van én hoge kosten voor tijdelijke aanpassingen én een snelle start van de aanpak kiezen we voor camerabewaking
275	Volt	191	Vastgoed / Gebiedsontwikkeling	'Het leegstandsbeheer Katoenveem wordt gefinancierd uit de Rotterdamse Investeringsmotor. In totaal is hiervoor € 1,4 mln beschikbaar. Het resterend budget van € 581.000 is gelijkelijk over de jaren 2024 tot en met 2028 verdeeld.' Wat is de huidige stand van zaken omtrent het pakhuis Katoenveem?	De gesprekken tussen SD&D en het college lopen nog. Het Rijksmonument Katoenveem verkeert in slechte technische staat. De gemeente is verantwoordelijk voor instandhouding het onderhoud aan Rijksmonumenten Er is onderzoek gedaan naar welke maatregelen noodzakelijk zijn om verder verval tegen te gaan en instandhouding te garanderen voor de komende vijf jaar. Dit betreft met name de aanpak van betonrot. De kosten hiervoor worden geraamd op €2,4 miljoen. Deze investeringen zijn noodzakelijk om verder verval tegen te gaan en instandhouding van het Rijksmonument Katoenveem de komende vijf jaar te kunnen garanderen. Het resterende RIM-budget is alsnog nodig voor het beheer en beveiliging van het pand.
276	Volt		Vastgoed	Hoe ziet de samenwerking tussen de gemeente Rotterdam en leegstandsbeheerders eruit?	Het beheer van de leegstaande panden is per 1 december 2023 via een Europese aanbesteding gegund aan twee partijen. Dit zijn VPS (gunning van de percelen ten noorden van de Maas en NPRZ) en Gapph Vastgoedbeheer (gunning van het perceel ten zuiden van de Maas). Met beide leveranciers is een raamcontract gesloten. De hoofddoelstelling van de opdracht is het, binnen de door de gemeente Rotterdam afgegeven kaders en richtlijnen, maximaliseren van de maatschappelijke en financiële waarde van leegstaande objecten van de gemeente Rotterdam, gezien over de totale periode dat objecten leegstaan en in eigendom zijn van de gemeente Rotterdam. De nevendoelestellingen zijn: het voorkomen van kraak of het opheffen daarvan, het binnen de financiële kaders van de gemeente Rotterdam, voorkomen van te grote achteruitgang van de staat van onderhoud van leegstaande objecten, het tijdig signaleren van calamiteiten en storingen zodat storingsonderhoud zo snel mogelijk na het ontstaan daarvan uitgevoerd wordt, het tegengaan van verloederend in en rond leegstaande objecten, het voorzien in (goedkope) huisvesting en werkruimtes voor de doelgroepen van leegstandsbeheerders en de gemeente Rotterdam en het tijdelijk faciliteren van sociaal-maatschappelijk projecten of programma's die door of vanwege de gemeente Rotterdam ondersteund worden.
277	Volt		Mobiliteit	Hoeveel is er begroot voor maatregelen die ervoor kunnen zorgen dat fietsdiefstal in Rotterdam wordt voorkomen?	Een exact bedrag is niet op korte termijn te berekenen. Er zijn veel maatregelen die de gemeente neemt, investeringen die worden gedaan en werkzaamheden die uitgevoerd worden die hier aan kunnen bijdragen. Zo wordt er geïnvesteerd in fietsenstallingen, waarvan sommige bewaakt, is er cameratoezicht door de stad, zijn er fietstrommels, fietsnietjes, verlichting. Ook de aanwezigheid van handhavers op straat en toezichthouders zullen bijdragen aan het verminderen van fietsdiefstal.
278	Volt		Financien	Wat is ervoor nodig om gender budgetting toe te passen in de Rotterdamse begrotingsprocessen?	Bij het ontwikkelen en uitvoeren van gemeentelijk beleid is gelijkheid van alle Rotterdammers en van alle medewerkers steeds het uitgangspunt. In de begrotingsvoorbereiding hoeft hieraan daarom niet apart aandacht te worden besteed. Bij genderbudgetting zouden alle beleidsontwikkelingen, budgettering, doelstellingen, uitgaven, effecten en verantwoording objectief onderzocht moeten worden op potentiële effecten op verschillende genders. Daarnaast is de vraag waarom dit dan alleen te doen langs de biologische as van man-vrouw en niet intersekse, of gender(identiteiten) zoals non-binair en hetzelfde geldt voor mogelijke achterstelling op basis van etnische afkomst, sociaal economische status, leeftijd of andere persoonlijke kenmerken.
279	Volt		Financien	Wat is ervoor nodig om gendergerelateerde data te verzamelen en te analyseren in de Rotterdamse begrotingsprocessen?	Omdat het zo breed is, is hier moeilijk een inschatting van te maken. Dan moet eerst onderzocht worden wat hiervoor nodig is.

280	Volt	313	Cybercriminaliteit	De gemeentelijke organisatie neemt voldoende maatregelen om de eigen cyberweerbaarheid zo hoog mogelijk te houden. Wat zijn deze maatregelen?	Als Gemeente Rotterdam nemen we diverse technische en organisatorische maatregelen volgens de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) om onze cyberweerbaarheid te maximaliseren. We versterken de eisen voor leveranciers en zetten maatregelen zoals multifactorauthenticatie, EndPoint Security en doorlopend scannen op kwetsbaarheden in. Regelmatige penetratietesten, waaronder ons HACK010-event met ethische hackers, en IT-audits helpen ons de veiligheid van onze systemen te waarborgen. We voeren diverse risicoanalyses uit en verhogen het bewustzijn onder medewerkers met onze Blijf Alert-campagne. Ondanks het feit dat deze maatregelen en inspanningen bedoeld zijn om een zo hoog mogelijk niveau van cyberweerbaarheid te creëren zal het nooit 100% garantie kunnen bieden. Het is daarom nodig om voortdurend waakzaam te blijven en continu te blijven investeren (o.a. voor NIS2) om de steeds toenemende - en veranderende dreiging het hoofd te kunnen bieden.
281	VVD		Weerstandsvormogen/Lachgascilinders	In de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing schrijft het college: "Dat het weerstandsvormogen desondanks in 2025 kortstondig daalt tot onder de 1,0, wordt hoofdzakelijk verklaard door het nieuwe risico dat de gemeente financieel aansprakelijk wordt gesteld voor de extra kosten die afvalverwerkers ondervinden als gevolg van lachgascilinders." De gemeente loopt een risico van 50% om tussen de 8,7 miljoen en 60,1 miljoen euro aan schade te moeten betalen. Kan worden uitgelegd hoe dit percentage en deze bedragen zijn berekend en waar ze op zijn gebaseerd?	Het percentage: De kans op financieel nadeel voor de gemeente is op dit ogenblik niet te becijferen gezien de stand van zaken van de gesprekken met AVR. Daarom gaat men uit van 50% kans als het meest aannemelijke percentage: namelijk ofwel doet het zich wel voor, ofwel niet. Maximale bedrag: De aannames hierbij zijn dat AVR in 2024 een claim gaat neerleggen van € 2,5 mln plus een doorbelasting van 500 euro per lachgascilinder. De éénmalige compensatie van € 2,5 mln komt er n.a.v. geleden schade t.g.v. ontploffing cilinders in de oven. Het verder verwijderen van lachgascilinders uit het restafval door AVR à 500 euro per stuk keer de hoeveelheid cilinders (426 per week in 2023; 1014 per week in 2024 en 2025) keer het aantal weken (23 weken in 2023; 52 weken in 2024 en 2025) leidt tot een bedrag van € 57,6 mln. Minimale bedrag: Hierbij wordt vanuit gegaan dat de aansprakelijkheidsverzekering van de gemeente de éénmalige compensatie voor de geleden schade t.g.v. de ontploffing van cilinders in de oven volledig dekt. Verder hebben gemeentelijke adviseurs op basis van de waargenomen voorzieningen door AVR een realistische(re) kostprijsberekening gemaakt waarbij uitgekomen wordt op € 75,25 per cilinder. Dit vermenigvuldigt door dezelfde hoeveelheid cilinders gedurende dezelfde periode leidt tot een bedrag van € 8,7 mln.
282	VVD		Armoede en Schulden	Kan er een overzicht gegeven worden van de maatregelen die worden genomen om langdurige financiële overheidsteun bij Rotterdammers te voorkomen en hen weer economisch zelfredzaam te maken?	Het armoede en schuldenbeleid is erop gericht om Rotterdammers financieel redzaam te maken. Hiervoor biedt de gemeente financiële redzaamheidstrajecten bij Gers met Geld aan. In deze trajecten is aandacht voor de Nibudcompetenties (voldoende inkomsten verwerven om van te leven, financiële zaken organiseren, verantwoord besteden en voorbereid zijn op de toekomst). De trajectbegeleiders van het ETF zijn regievoerder op financiële redzaamheid. Dat betekent dat zij samen met de Rotterdammer kijken welke inzet er nodig is om financieel redzaam te worden. Dat kan een traject zijn bij Gers met Geld, maar ook een taaltraject. Naast de ingekochte trajecten subsidieert de gemeente ook verschillende organisaties die aandacht hebben voor de redzaamheid van Rotterdammers. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het JIP of de aanbieders van de gezinsaanpak. Economische zelfredzaamheid is uiteraard breder dan alleen financiële redzaamheid. Daar draagt ook het vinden van betaald werk aan bij.
283	VVD		Taal	In de voorjaarsnota wordt duidelijk dat het aantal gestarte trajecten en de klanttevredenheid doelstellingen ruimschoots zijn gehaald. Wat is het taalniveau van de mensen die een taaltraject hebben afgerond en (hoe) wordt dit onafhankelijk beoordeeld?	De taalniveaus zijn divers, afhankelijk van het gevolgde traject en de doelstelling van de deelnemers. We bieden trajecten aan voor analfabeten tot en met deelnemers die een staatsexamen willen behalen. Het taalniveau wordt door de taalaanbieders gemeten, behalve bij de staatsexamens. In dat geval gaat het om een landelijk examen. De taalaanbieders zijn bevoegd om taalniveaus te meten. Dit doen ze met erkende taaltoetsen.
284	VVD		Armoede en Schulden	Hoeveel Rotterdammers zouden in theorie recht hebben op schuldhelpverlening of inkomensondersteunende voorzieningen?	Voor wat betreft schulden: in de voortgangsrapportage is opgenomen (p. 31) dat het CBS in januari 2023 het aantal Rotterdamse huishoudens met een problematische schuld bepaalde op 56.020. Voor wat betreft inkomensondersteunende regelingen, verschilt per regeling de omvang van de doelgroep. Hieronder staat de omvang van de doelgroep 2023 per regeling aangegeven (peildatum 1-1-2022): Kindtegoed: 8.560 kinderen Jeugdtegoed: 7.630 kinderen AOW-tegoed: 18.250 huishoudens Kwijtschelding afvalstoffenheffing: 39.900 huishoudens Individuele inkomensvoet: 68.400 huishoudens. Premiebijdrage VGZ: 117.740 personen Energietoelag: 64.715 huishoudens (betreft het driejaarlijks gemiddelde van huishoudens met een inkomen <120% WSM over 2019-2021)
285	VVD		Armoede en Schulden	Welke doelgroep, die recht heeft op schuldhelpverlening of inkomensondersteunende voorzieningen, is het moeilijkst te bereiken?	Er is niet één doelgroep die het moeilijkst te bereiken is. Een van de grootste obstakels bij het bereiken van Rotterdammers is het ontbreken van vertrouwen in hulpverlening van de overheid. Daarnaast weten we uit ervaring dat Rotterdammers die minder goed de Nederlandse taal machtig zijn een doelgroep vormen die doorgaans lastiger te bereiken is met onze communicatie.

286	VVD		Beheer van de Stad	Wat voor soort en hoeveel interventies zijn er gepleegd vloeiend uit de Nota Samen SchoonR 2023-2026 (zoals het aantal soorten boetes en dwangsommen voor naastplaatsingen en zwerfafval, undercoveracties, leegtrek acties van restafvalcontainers, etc.) en wat was de opbrengst sinds de vorige beantwoording van deze technische vraag bij de begroting 2024?	a. 25meter regel: § Er zijn in de afgelopen periode 23 acties georganiseerd rondom zwerfafval in de gebieden Zuid, Centrum en Noord. Tijdens deze acties is gebleken dat er bij ondernemers een behoefte is aan informatie, omdat zij niet goed op de hoogte zijn van de geldende regels. Bij vervolgacties wordt de nadruk gelegd op het informeren, adviseren en eventueel waarschuwen van ondernemers voordat er direct handhavend opgetreden wordt. Uiteraard wordt wel handhavend opgetreden waar dat nodig is (denk aan situaties waarin een ondernemer al meerdere keren is aangesproken en nog steeds niet voldoet aan de geldende regels). b. Burger surveillance en undercoveracties: § 1x per maand een undercover actie gericht op kades en afgelegen plekken waarbij gesurveilleerd en gehandhaafd wordt op het gooien van afval op straat (heterdaad situatie, bijv. afval gooien vanuit de auto). In de warme periode zien we dat de overlast van zwerfafval zich vaker voordoet, omdat burgers dan vaker buiten zijn. Richting de winter zien we een daling van deze overlast. § In de zomerperiode is in de parken extra inzet gepleegd op undercover acties, waarbij ook gehandhaafd is op heterdaad situaties. c. Bedrijfsafval § 1x per maand leegtrekken van afvalcontainers en controle op onjuist aangeboden bedrijfsafval/huisafval/afvaltoeristen. • 12 winkelplinten gecontroleerd: in totaal 42 ondergrondse containers gelicht en 1586 vuilniszakken onderzocht. • 48% van het totaal aan afval was herleidbaar als bedrijfsafval. • Van het aangetroffen bedrijfsafval bleek 61% gerechtigd gebruik te maken van de ondergrondse containers. • 14% van het aangetroffen bedrijfsafval bleek niet te herleiden naar een onderneming. • 15 % van het aangetroffen bedrijfsafval bleek te herleiden naar ondernemingen met een actieve vrijstelling van het bedrijfsafvalrecht. Deze ondernemingen mogen geen gebruik maken van de containers van de gemeente Rotterdam. • Er zijn 40 processen-verbaal opgemaakt die zijn doorgezet naar het Functioneel Parket voor vervolging van de betreffende ondernemingen. § Dit jaar is er één grote actie georganiseerd voor controle op alle afvalcontracten en het betalen bedrijfsafvalreinigingsrecht door ondernemers. Van de ondernemingen met een actieve vrijstelling voor het Bedrijfsreinigingsrecht zijn er 460 bezocht voor een nadere controle. Ten aanzien van ondernemingen is naar aanleiding van de controle een rapport opgemaakt wat ter beschikking is gesteld aan de belastingdienst Rotterdam voor herziening van de vrijstelling. d. Verhogen bekeuring op naastplaatsingen: Momenteel worden de mogelijkheden nog onderzocht. Uitkomsten hiervan worden gedeeld zodra daar meer bekend over is. e. Versturen van afvalwijzer bij bekeuringen: De afvalwijzer met daarin de geldende regels rondom het aanbieden van afval wordt standaard meegestuurd met de bekeuring.
287	VVD		Beheer van de Stad	In welke wijken en op welke plekken werden de interventies gepleegd en waar bleek dat de meeste afvalregels (zoals naastplaatsingen) werden overtreden?	Alle acties zijn stedelijk uitgezet. Winkelplinten zoals de Franselaan, Wolphaertsbocht, Asterlo/Slinge, Zwart Janstraat, en de Witte de withstraat, Winkelcentrum Keizerswaard zijn de restafvalcontainers onderzocht (zie cijfers onder kopje bedrijfsafval). Dit is inclusie de volgende naburige straten: Gerrit van der Lindenstraat, Volmarijnstraat, Blekerstraat, Ketelstraat, Brandersplaat, Baan, Grondherendijk, Grondherenstraat, Ruigewaard en Herenwaard. In totaal zijn er op alle onderwerpen bij elkaar 1406 bekeuringen geschreven.
288	VVD		Beheer van de Stad	Het behalen van de doelstelling voor zwerfafval is niet zeker voor 2024. Waar zitten de onzekerheden voor het behalen van deze doelstelling?	De stad wordt zeer intensief gebruikt. Dit heeft gevolgen voor de buitenruimte. De gemeente heeft steeds meer moeite met het schoonhouden van de stad op het afgesproken CROW-niveau. M.n. klein zwerfafval (bijv. sigarettenpeuken) is lastig te verwijderen. Met de afvalgriper zijn deze niet te pakken, de veegmachine veegt er overheen en van de "peukentstofzuiger" zijn slechts enkele beschikbaar. Statiegeldjagers halen prullenbakken leeg in hun zoektocht naar blikjes en flesjes. Helaas doen niet alle 'jagers' het afval terug in de bak. Vuilniszakken die naast de container zijn geplaatst worden kapot gemaakt door meeuwen en/of ratten. Ook dit veroorzaakt zwerfafval.
289	VVD		Beheer van de Stad	Hoeveel boetes en bekeuringen zijn er gegeven voor het dumpen, gebruik of bezit van lachgas sinds de laatste update in antwoord op onze schriftelijke vragen 'Laat de Rotterdammer niet opdraaien voor illegale dumping van lachgas'? Hoeveel geld heeft dit opgeleverd? Hoeveel kosten zijn er gemaakt voor het opruimen van gedumpte cilinders?	In 2023 is door handhavers op het lachgasverbod (art. 2:47a APV Openlijk drugsgebruik, feitcode F171b)) zeven keer bekeurd en in 2024 tot heden vijftien keer. In een gemiddelde maand zijn de kosten voor het opruimen en verwerken 87.000 euro. Per week is dit ongeveer 21.750 euro. Het opruimen van de vele gedumpte lachgascylinders vergt extra inzet van het bereidingsbedrijf, de milieucontroleurs en mede-werkers van Schone Stad waardoor de kosten toenemen. Er is hierdoor geen sprake van inkomsten, maar kosten. De kosten worden gedekt binnen de begroting van Stadsbeheer. Eventuele toekomstige inkomsten van boetes worden via het CJIB geïncasseerd en stromen niet naar de gemeente.
290	VVD		Beheer van de Stad	In welke wijken en op welke plekken vinden de meeste lachgas-gerelateerde incidenten en interventies plaats?	In de wijken Charlois (locaties Kerkwerfseingel, Raamsdonkweg, Ooltgensplaatweg, Fazantstraat (omgeving), Zuiderpark BZC, Charloisse Lagedijk), wijk Feijenoord (Breebrug, Enk, Kades (langs de Maas), wijk Groot-IJsselmonde (Lodijk, 'Slangenburglein, Benedenrijweg (doodlopend stuk), Karl Marxstraat, Cartesiusstraat, Bierens de haanweg) zijn de lachgasproblemen het grootst.
291	VVD		Beheer van de Stad	De wijkraad Carnisse, Zuiderpark, Zuidplein geeft aan dat graffiti in hun wijk vaker voorkomt. In welke wijken en op welke plekken komt graffiti vaak voor en bij? Hoe en hoe vaak wordt dit gemeten? Hoeveel interventies worden gepleegd gerelateerd aan graffiti?	Uit onderstaand overzicht uit 2023 blijkt dat de meeste meldingen over graffiti in het centrum van Rotterdam worden gemaakt. In de overige gebieden komt graffiti ook voor. De aanwezigheid van graffiti wordt gemeten tijdens het schouwen van de buitenruimte volgens de CROW-schouwmethodiek. De metingen worden steekproefsgewijs gehouden en random gedurende het hele jaar uitgevoerd op verschillende tijdstippen, dagen en in verschillende seizoenen. Het Team Diepreinigen is vijf volle dagen in de week actief met o.a. het verwijderen van graffiti. Is dit aangebracht op een openbaar gebouw/object dan wordt dit gratis verwijderd. Op particulier eigendom moet betaald worden. Discriminerende graffiti wordt binnen 24 uur gratis verwijderd. Boetes worden praktisch nooit uitgedeeld voor het aanbrengen van graffiti omdat de graffitijspuiter op heterdaad betrapt moet worden (en illegale graffiti meestal in de nacht wordt aangebracht). Zie vervolg bijlage.
292	VVD		Beheer van de Stad	Waar en hoeveel aangewezen plekken zijn er om legaal graffiti te spuiten? Op wat voor manieren communiceert de gemeente over waar wel en niet graffiti mag worden gespoten?	Rotterdam heeft twee legale plekken waar graffiti gespoten mag worden: een muur van een sportcomplex op het Schuttersveld (hier is bijzonder veel overlast) en een vrijstaande muur in het Prinsenspark in Alexanderpolder. In een tunnel in Overschie die onder de A13 loopt (van de Baanweg naar de Ruggeweg) wordt het graffitijspuiten gedoogd. Gemeente Rotterdam communiceert niet actief over deze spuitlocaties. Deze locaties worden wel vermeld op diverse nationale en internationale websites en in apps.
293	VVD		Beheer van de Stad	Hoeveel boetes zijn er uitgedeeld voor het voederverbod?	Nul boetes. De lijn vanuit het OM is om alleen bij herhaaldelijke overtreding te beboeten.
294	VVD		Beheer van de Stad	Aanpak en preventie zwerfafval blijkt een financiële meevaller van 2,104 mln door "(nieuwe) regelingen", wat wordt hiermee bedoelt?	Naast de bestaande vergoedingen voor de aanpak op zwerfafval vanuit de producenten/verpakkers en Verpact (voorheen het Afvalfonds Verpakkingen) is er een nieuwe vergoeding vanuit de producenten van kunststofproducten. Deze zogenaamde UPV-zwerfafvalvergoeding (i.e. uitgebreide producentenverantwoordelijkheid) bedraagt ca. € 8,8 mln voor Rotterdam. Om te voldoen aan de vooropgestelde doelstellingen van het college zijn deze middelen noodzakelijk om de huidige werkzaamheden te kunnen voortzetten, intensiveren én verdiepen. Echter aangezien deze gehele bijdrage niet volledig uitgegeven zal kunnen worden, is ten behoeve van het financiële beeld besloten om € 2,1 mln in 2024 te laten vloeien richting de Algemene middelen.

295	VVD		Beheer van de Stad	"Het streven is om in 5 jaar tijd circa 200 km riool te vervangen. De laatste jaren is het erg lastig gebleken om dit streven waar te maken. Het oppakken van rioolwerkzaamheden samen met andere onderhoudsprojecten van de gemeente en andere stakeholders vraagt meer voorbereidingstijd dan gedacht. Hierbij speelt ook de energietransitie een rol." We zouden graag beter willen begrijpen waarom dit proces meer voorbereidingstijd kost, zou u meer detail kunnen geven, bijvoorbeeld over waar dan precies de bottlenecks zitten waardoor dit alles meer tijd kost, de rol van klimaatadaptieve of energietransitie werkzaamheden?	In het kader van het GRP "van buis naar buitenruimte" proberen we rioleringswerkzaamheden zoveel mogelijk te combineren met andere werkzaamheden. Hierbij kun je denken aan woningbouw, herinrichting, verkeerskundige aanpassingen, funderingsherstel, klimaatadaptieve aanpassingen, vergroening, combinatie van werkzaamheden met nutsbedrijven (Evides, Stedin, Eneco, Vattenfall), waterschappen, de RET, corporaties etc. Als deze werkzaamheden zo veel als mogelijk gecombineerd worden vergt dit extra tijd in de afstemming en het maken van een integraal ontwerp. De snelheid van de voorbereiding en uitvoering wordt uiteindelijk bepaald door de partij die het meeste tijd nodig heeft, c.q. later betrokken is geraakt bij een project. De mogelijkheden voor vertraging door de afhankelijkheid van meerdere partijen neemt fors toe. Hierbij is vaak het dilemma aan de orde: gaan we door met de oorspronkelijke planning, of accepteren we tijdsverlies maar benutten we wel alle kansen? De energietransitie is specifiek benoemd als belangrijk factor voor vertraging: - De nieuwe aanleg van warmteleidingen in combinatie met riolering is op diverse aspecten complex: - Technisch vanwege ruimtegebrek in de ondergrond - Participatie: voor nieuwe aansluiting is draagvlak van bewoners vereist. Daarnaast is de uitvoering van de aansluitingen bij ieder woonadres (incl. werkzaamheden achter de voordeur) zeer tijdrovend - Besluitvorming: energiebedrijven en corporaties nemen veel later een investeringsbeslissing dan de gemeente, oa. Vanwege het eerder genoemde draagvlak + de eis van een sluitende business-case - Voorbeeld Agniesebuurt oost: Na de vaststelling van het ontwerp van de riool- en buitenruimte werkzaamheden zijn Havensteder en Eneco op de lijn gekomen om toch het warmtenet gecombineerd met het riool aan te leggen. De werkzaamheden zijn hiervoor ruim een jaar uitgesteld. In die tijd is geprobeerd om het benodigde draagvlak te krijgen, het ontwerp aan te passen en de financiering rond te krijgen. O.a. inzake het draagvlak bij bewoners is dat niet gelukt. Uiteindelijk wordt de riolering toch eerst aangelegd, maar wel met ca. 1,5 jaar vertraging - De verzwarende van het elektriciteitsnet kan ook de planning van de rioolwerkzaamheden beïnvloeden. Als die verzwarende laat wordt geagendeerd oor Stedin + de ruimte in de straat beperkt is, is het noodzakelijk om op elkaar te wachten. Ook hierbij speelt dat bij elk adres achter de voordeur werkzaamheden uitgevoerd moeten worden Inzake energietransitie is het echt zeer noodzakelijk dat corporaties en energieleveranciers veel eerder een investeringsbeslissing nemen. Dit is echter wel ingewikkeld door o.a. de koppeling met de eis van voldoende draagvlak bij bewoners.
296	VVD		Belastingen	Hoeveel vergelijkt het onroerendezaakbelasting (woning en niet-woning) tarief dit jaar met de andere G4-steden + Eindhoven? Ook qua ontwikkelingen (verhogingen/verlagingen)?	Voor beantwoording van deze vraag is gebruik gemaakt van de jaarlijkse vergelijking van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO, onderdeel van de Rijksuniversiteit Groningen). Genoemde gemeenten hanteren een gesloten systematiek op de ozb. Dat houdt in dat wanneer de waarde van de stad stijgt, het tarief in principe daalt. Daar kan met specifieke besluitvorming door de betreffende gemeenteraad van worden afgeweken. (zie bijlage vraag 296)
297	VVD		Belastingen	Waar worden de hogere OZB-inkomsten die zijn binnengekomen aan besteed?	De opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting vallen toe aan de algemene middelen. Dat geldt ook voor deze meeropbrengsten.
298	VVD		Bestaande Stad	Door de Wet betaalbare huur krijgt de gemeente een grotere, bredere wettelijke taak op het gebied van het toezicht op en handhaving van huurprijzen. Tegelijkertijd is er minder geld beschikbaar om dat toezicht en die handhaving mee te kunnen uitoefenen. Welke prioriteiten zijn er als het gaat om handhaving?	De gemeente prioriteert bij handhaving op wettelijke taken waarbij zaken met het hoogste risico op bijvoorbeeld letsel met voorrang worden behandeld. Dit betekent dat niet-wettelijke taken en 'bestuurlijke wensen' - zoals handhaving op illegale kamerverhuur, opkoopbescherming en handhaving op gevelreclame - minder aandacht zullen krijgen.
299	VVD		Wonen	Naar ons weten is in 2020 voor het laatst een herijking geweest van de Gebiedsatlas ontwikkeling woningvoorraad Rotterdam 2030 (Z.O). Hoe staat het ondertussen in Rotterdam met de verhouding tussen de verschillende woonsegmenten en balans per wijk, gehouden aan de parameters zoals vastgesteld in de gebiedsatlas? Kunnen wij nog een update van de gebiedsatlas verwachten?	Vanuit de Woonvisie zetten we in op het gedachtegoed van wijken voor iedereen, met als doel gemengde wijken waar verschillende woningtypen en prijsklassen beschikbaar zijn. Onderzoeksbureau ABF Research werkt momenteel aan het in beeld brengen van de laatste stand van zaken van de woningvoorraad per wijk. Wij gebruiken deze gegevens om de ontwikkeling van de verschillende segmenten per wijk te analyseren en komen eind december van dit jaar met een vernieuwde versie van de Gebiedsatlas.
300	VVD		Bestaande Stad	In 2022 waren er 38 vastgoedobjecten waarvan de verkoop was begroot maar niet gerealiseerd. In 2023 stonden er 51 vastgoedobjecten waarvan de verkoop was begroot waarvan er 33 uiteindelijk werden verkocht. Nu staan er 64 te verkopen vastgoedobjecten begroten voor 2024, met tot nu toe een realisatie van 4. Daarmee lijkt er systematisch te weinig vastgoed te worden verkocht. Waarop wordt gebaseerd hoeveel vastgoed er dit jaar gaat worden verkocht bij het begroten? Hoe wordt die berekening gedaan? Is dit gebaseerd op hoe ver onderhandelingen met geïnteresseerde partijen zijn? Kunt u dit verder toelichten?	Voor de totstandkoming van de verkoopplanning wordt in eerste instantie gekeken naar de totale verkoopopgave en de daarvoor beschikbare begrotingsjaren. Hierbij is aan de afdeling Vastgoed gevraagd om, voor zover mogelijk, te sturen op een gelijkmatige verdeling qua verkoopresultaat per jaar (lees: WOZ minus boekwaarde). Ervaring leert dat het moeilijk is om de begrotingsjaren exact op elkaar te laten aansluiten. Zo neemt de complexiteit van de verkoopportefeuille toe, worden burgers en huurders mondiger en is sprake van veranderende marktomstandigheden. Daarbij is het geen gegeven dat voor elk object met een verkoopbestemming een bereidwillige koper wordt gevonden. Ook speelt mee dat i) verkoopdossiers meer voorbereidingstijd vergen i.v.m. complexiteit, ii) sommige objecten worden verkocht in pakketvorm, iii) sommige objecten pas worden geleverd na onherroepelijke omgevingsvergunning en iv) bij de verkoop van vastgoedobjecten altijd een bibob-screening plaatsvindt. Ten slotte heeft iedere individuele koper, vanuit hun onderhandelingspositie, een zekere invloed op het verkoopproces. Hierbij kan worden gedacht aan verschillende besluitvormingsmomenten, wettelijke bedenkttermijnen, het meewerken aan onderzoeken door de gemeente/notaris en de toenemende behoefte aan een langere financieringstermijn. Al deze elementen hebben een (in)directe invloed op de doorlooptijd van een verkoopdossier, de begrotingsjaren en de uiteindelijke realisatie van de koopsom. Het komt dan ook geregeld voor dat een verkooptransactie langer duurt en de realisatie (begrotingstechnisch) moet worden doorgeschoven naar een later begrotingsjaar (kasschuif). Hoewel het verkoopteam van de afdeling Vastgoed stuurt op het behalen van de begroting zijn zij voor deel afhankelijk van externe factoren waarop ze geen tot beperkte invloed hebben.

301	VVD		Goed Huren en Verhuren	"In 2024 is € 85.000 beschikbaar gesteld voor het handhaven van opkoopbescherming in het kader van Goed Huren en Verhuren." Dit lijkt incidenteel, staat niet geraamd voor de komende jaren. Waarvoor is de 85.000 euro gebruikt bij het handhaven van de opkoopbescherming? Wat houdt het handhaven van opkoopbescherming in?	Voor 2024 waren geen middelen meer beschikbaar om te kunnen handhaven op de opkoopbescherming in de 16 wijken waar de regeling geldt. De €85.000 dekt een deel van het oorspronkelijk begrootte handhavingsbudget. Feitelijk betreft de opkoopbescherming een verhuurverbod. Doel is dat de eigenaar die een woning koop er ook zelf gaat wonen. De regeling kent een aantal uitzonderingen, bijvoorbeeld als ouders een woning voor een kind kopen. Periodiek wordt door middel van dataanalyse gecontroleerd of nieuwe eigenaren ook daadwerkelijk in hun woning gaan wonen. Staat er iemand anders op het adres ingeschreven dan de eigenaar zelf, dan handhaaft de gemeente op verhuur in strijd met het verhuurverbod. De middelen zijn niet structureel. Voor 2025 en 2026 wordt voorgesteld eenzelfde bedrag beschikbaar te stellen voor handhaving opkoopbescherming waarvoor de dekking wordt gerealiseerd door bezuiniging op het beschikbare budget vanuit SO/RWM voor DCMR.
302	VVD		Katoenveem	Er wordt 1,4 miljoen beschikbaar gesteld voor Katoenveem voor de komende 3 jaar. Hoeveel geld is nodig om het noodzakelijke onderhoud te verrichten aan dit Rijksmonument? Het geld wordt uit het RIM gehaald, gaat het om onderhoud of om investeringen in het pand?	Sinds het Rijksmonument Katoenveem in 2016 in gemeentelijk eigendom is gekomen, is vanuit IFR (nu RIM) een budget van €1,4 mln. beschikbaar gesteld om het leegstaande pand te kunnen beheren en een marktuitleg voor te bereiden. Het restant budget betreft op dit moment circa €575.000,-. Uit dit budget hebben geen investeringen plaatsgevonden in het pand, maar is geld uitgegeven voor onder meer onderhoud, leegstandsbeheer, herstel van stormschades, incidentele maatregelen om verval tegen te gaan en het uitvoeren van onderzoek en ambtelijke inzet t.b.v. de wens- en haalbaarheid van een verkoop van het pand in samenwerking met Stichting Droom & Daad. Er is onderzoek gedaan naar welke maatregelen noodzakelijk zijn om verder verval tegen te gaan en instandhouding te garanderen voor de komende vijf jaar. Dit betreft met name de aanpak van betonrot. De kosten hiervoor worden geraamd op €2,4 miljoen. Deze investeringen zijn noodzakelijk om verder verval tegen te gaan en instandhouding van het Rijksmonument Katoenveem de komende vijf jaar te kunnen garanderen. Het resterende RIM-budget is alsnog nodig voor het beheer en beveiliging van het pand.
303	VVD		Dienstverlening	Kunt u specificeren op welke manieren de extra middelen die in 2023 zijn toegekend worden ingezet om het vertrouwen van de burgers in de overheid te herstellen en de dienstverlening te verbeteren?	In 2023 heeft de ombudsman € 300.000 extra aan budget toegekend gekregen. Bij de VJN 2023 is hier een nadere toelichting op gegeven bij technische vraag 37. De middelen zijn (onder andere) besteed aan: • de ombulance, ontwerp, inrichting/ombouw: ongeveer 10k parkeervergunning en lease: 1200 per maand via de gemeenten • ombudsTV, heet nu Oploskoffie, ongeveer 40k • mediation opleidingen voor het team: ongeveer 20 • communicatie inzet: materiaal en podcast ontwikkeling etc ongeveer 20 • personele inzet voor er op uit en trendanalyse en doorbraken: 2 fte • een nieuw zaakstelsel eenmalig en per maand een bedrag • opzetten doorbraakoverleg met personele inzet • verhuizing: uiteindelijk resulteert dat in 2024 in lagere structurele kosten Het is lastig om precies te kunnen toelichten hoeveel van de extra middelen (zowel geld als arbeid) precies aan wat is uitgegeven. Het financiële systeem is niet als zodanig ingericht. Een andere ontwikkeling is het doorbraakoverleg dat nu structureel tussen de gemeente en de ombudsman wordt gevoerd (zie Jaarverslag 2023 ORR pag. 17 en 18). Uit die besprekingen komen concrete dienstverleningsverbeteringen die de dienstverlening van de gemeente verbeterd én daarmee het vertrouwen.
304	VVD		Kiezen voor Rotterdam	Welk percentage per cluster wordt er bezuinigd bij het programma "Kiezen voor Rotterdam"?	De totale krimppoging bedraagt 570Fte waarvan procentueel gezien circa 50% wordt gerealiseerd in het cluster BCO. Dit komt doordat het zwaartepunt van de besparingen in de bedrijfsvoeringsfuncties valt. De andere helft verdeelt zich over de andere clusters. Naast bedrijfsvoeringsfuncties (decentraal in de andere clusters circa 110Fte) wordt daar bespaard op beleidsfuncties (50Fte) en het slimmer organiseren van gemeentelijke dienstverlening (50Fte) en wijkgericht werken (50Fte).
305	VVD		Dienstverlening	Kan er een percentage gegeven worden van het aantal medewerkers uitvoering (dienstverlening) per cluster?	Door de opbouw van ons functiehuis is het onmogelijk om een uitsplitsing te maken naar medewerkers uitvoering. Het direct werken voor dienstverlening aan Rotterdammers is onderdeel van veel verschillende functies, rollen en taken. Zo is de functiefamilie Ondersteuning ogenschijnlijk bedrijfsvoering. Hierin zitten echter veelal functies die direct aan het primair proces zijn verbonden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan Medewerker Dwanginvoering, Privacy Officers of een Adviseur Bouwfysica/ bouwconstructies/ brandpreventie.
306	VVD		Organisatie	Op basis van welke uitgangspunten wordt de reorganisatie ingericht om ervoor te zorgen dat de dienstverlening aan de Rotterdammer niet aangetast wordt?	De organisatieopgave Kiezen voor Rotterdam is bij de VJN 2023 besloten onder de randvoorwaarde dat de uitvoering moet worden ontzien, tenzij efficiency haalbaar is. Voorstellen in Kiezen voor Rotterdam worden hier dan ook op getoetst alvorens naar besluitvorming te worden gebracht.
307	VVD		Evenementen	In de VJN wordt aangegeven dat er op evenementen een verlaging komt van 1,9 miljoen. Onder andere door te stoppen met het nationale vuurwerk en de subsidiëring van de havendagen en de Taptoe. Kan deze verlaging per evenement worden uitgesplitst?	De bezuinigingen op evenementen hebben, naast de verlaging van het evenementenfonds (€600.000), specifiek betrekking op de Havendagen (€ 250.000), de Taptoe (€ 250.000), het Nationale Vuurwerk (€ 825.000).
308	VVD		Cultuur	Kan de Wethouder aangeven welke New Deals in de afgelopen jaren zijn gefinancierd en voor welke bedragen en voor welke bijdragen deze New Deals in de komende jaren nog gefinancierd dienen te worden?	Als uitkomst van de werkconferentie New Deals Cultuur in oktober 2022 hebben uiteenlopende partijen en creatieven in de sector plannen ontwikkeld in lijn met het advies van de Denktank New Deal Cultuur onder voorzitterschap van Mariëtte Hamer. Deze plannen zijn in samenhang beschikt langs vijf thema's: Ontsluiten van digitaal cultureel aanbod, Investeren in impact hubs (broedplaatsen en shared services), versterken van het makersklimaat (waaronder investeren in ondernemerschap en in de Makers Coalitie), exchange en engage, verkennen van een publiekprivaat fonds. Het totaalbedrag van deze beschikte plannen is € 2,3 miljoen en blijft beschikbaar tot afronding van deze activiteiten.
309	VVD		Cultuur	Zijn er al New Deals bekend die we nu niet meer gaan financieren? Zo ja, welke?	Er is geen sprake van New Deals die niet meer gefinancierd worden. Zie tevens antwoord vraag 55
310	VVD		Cultuur	Waar was de bestemmingsreserve jaaroverschrijdende cultuursubsidies voor bedoeld en op welke wijze is deze in de afgelopen jaren aangewend?	Dit betreft een reservering vanuit de audit dienst in verband met Corona. De kosten zijn echter opgevangen binnen het rekening resultaat waardoor deze bestemmingsreser ve kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

311	VVD		Cultuur	Hoeveel geld is er voor 2024, 2025 en latere jaren beschikbaar voor de Impulsregeling respectievelijk de nieuwe subsidieregeling voor de ondersteuning van culturele activiteiten voor en door jongeren van 14 tot 27 jaar oud?	Impulsregeling: in 2024 is 750.000,- beschikbaar voor 10 positief beoordeelde instellingen voor de periode 2023/2024. Voor 2025 en verder is in de voorjaarsnota het beëindigen van de regeling opgenomen ad 750.000,- jaarlijks. De Impuls Cultuurdeelname Rotterdamse jongeren is een eenmalige regeling. Het totaal van de rijksmiddelen is 1,2 miljoen voor Rotterdam. De regeling wordt in 2024 uitgevoerd. Eventuele restant middelen mogen ook nog in 2025 worden ingezet zo heeft het Rijk eind mei 2024 besloten.
312	VVD		Cultuur	Wij begrijpen dat PitchPerfect en de Impulsregeling worden gestopt. De projectregeling wordt gereduceerd. Welk bedrag blijft nu nog voor 2025 en latere jaren beschikbaar voor jonge makers die (nog) geen deel uitmaken van het Cultuurplan.	Het klopt dat de Impulsregeling en PitcherPerfect worden stopgezet. Ondanks dat nu, vanwege de financiële keuzes, de Regeling projectsubsidies wordt verlaagd met €250.000 blijft dit een intensivering tov de vorige collegeperiode van € 750.000. Voor projectsubsidies is nu een totaalbedrag van €2.575.000 beschikbaar
313	VVD		Cultuur	Goed werkgeverschap bij instellingen staat onder druk door de hoge inflatie en de stijgende energieprijzen en huren. De gemeente heeft middelen vrijgemaakt om bij te dragen aan een eerlijke beloning voor creatieven in de culturele sector. Platform Arbeidsmarkt Cultuur en Creatieve Toekomst (ACCT) heeft richtlijnen opgesteld, daar waar cao's ontbreken. Kan de Wethouder aangeven hoe hij de risico's voor de RCB-instellingen inschat en kwantificeert?	We vragen van de RCB-instellingen, zoals van alle gesubsidieerde instellingen, goed werkgeverschap. Het is aan de instellingen zelf om daaraan concrete invulling te geven, waarbij het volgen van landelijke CAO's en tariefafspraken een vereiste is. De RCB heeft in zijn opdracht 2025-2028 specifiek van het thema goed werkgeverschap een speerpunt gemaakt en een zogenoemde doeltafel georganiseerd met andere werkgevers in de sector onder de vlag van het DO. Die voorbeeldrol biedt de mogelijkheid vinger aan de pols te houden als het gaat om eerlijke beloningen in de sector in brede zin.
314	VVD		Wijkraden	Tijdens de conferentie in maart 2024 benadrukten de wijkraden de behoefte aan betere digitale ondersteuning, communicatie, en het kunnen volgen van de gemeentelijke reacties op hun adviezen. Kan de gemeente specificeren welke concrete stappen en middelen in 2024 worden ingezet om aan deze behoeften te voldoen?	In de doorontwikkeling van participatieplatform Mijn Rotterdam worden de wensen van wijkraden zoals ook geuit bij de wijkraden conferentie meegenomen. Wat al is gedaan; aanvullende uitleg en hulp aan wijkraden voor het gebruik van Mijn Rotterdam, afronding en evaluatie van een pilot voor digitale wijkcommunicatie n.a.v. motie Maak optimaal gebruik van Mijn Rotterdam, ontwerp van integratie Mijn Rotterdam met Digiwap (systeem voor de jaaractieplannen) en RSPW-app (intern systeem voor projectleiders van de gemeente. Klikmodel is getest door 4 wijkraadleden en op dit moment traject van financiële besluitvorming. Er wordt in ieder geval gezorgd dat wijkraden Mijn Rotterdam zelf kunnen inzetten. De gemeente investeert sinds twee jaar in wijkgerichte communicatie. Met wijkcommunicatie werken we aan heldere communicatie en participatie in en met de wijk. De thema's van de wijkakkoorden zijn daarbij leidend. De wijkraden zijn zelfstandig en hebben een eigen communicatiebudget om de communicatie te organiseren. Voor advies kunnen wijkraden een beroep doen op de communicatieprofessionals in de wijken. Ook is bij de start van de wijkraden een communicatietoolkit aangeboden. Wijkraden kunnen gebruik maken van de gemeentelijke kanalen in de wijken om bijvoorbeeld hun bijeenkomsten of andere activiteiten onder de aandacht te brengen. Deze werkwijze blijft vooralsnog gehandhaafd. Ten aanzien van de ongevraagde adviezen van wijkraden is onlangs toegezegd om iedere 2 maanden een overzicht met uw raad te gaan delen. Dit overzicht bevat de openstaande adviezen en hun bb-nummers, waardoor deze gemakkelijker terug te vinden zijn op het RIS. Een eerste versie van dit overzicht zal nog voor het zomerreces gedeeld worden. Op die manier wordt ook extra aandacht besteedt aan de tijdige beantwoording van deze adviezen.
315	VVD		CityLab010	"Op 14 februari heeft de feestelijke uitslagenavond van CityLab010 plaatsgevonden, waarbij wethouder Simons en de Stadsjury van CityLab010 de startbudgetten van CityLab010 2024 officieel bekend hebben gemaakt. Aan de 25 bekroonde initiatieven is een startbudget van €1 miljoen toegekend." Hoe wordt de toekenning van het startbudget van €1 miljoen aan de 25 bekroonde initiatieven van CityLab010 2024 gemonitord en geëvalueerd om ervoor te zorgen dat de gestelde doelen worden bereikt?	De startbudgetten worden in subsidievorm toegekend. Dit betekent dat de deelnemers een beschikking ontvangen waarin de voorwaarden staan voor de subsidie. Na afloop van de subsidieperiode dienen de deelnemers een verantwoording in te dienen (ook financieel) dat ambtelijk wordt getoetst aan de voorwaarden. Dit is een gangbare werkwijze bij een subsidie. Indien niet aan de voorwaarden wordt voldaan, kan een bedrag worden teruggevorderd. Dit komt in algemene zin zelden voor. Overigens gaat het bij CityLab010 om vernieuwende activiteiten waarvoor een startsubsidie wordt gegeven. De deelnemers kunnen met het startbudget de activiteiten opstarten. De beoogde maatschappelijke impact vindt bij startende maatschappelijke initiatieven over het algemeen op de langere termijn plaats, als de subsidieperiode is afgerond en de deelnemers al aan de 'opstartverplichtingen' hebben voldaan. Om toch zicht te houden op de maatschappelijke impact is er de afgelopen jaar twee keer een impact onderzoek gehouden. De laatste keer in 2022.
316	VVD		Dienstverlening	"De gemeente zet zich in om een betrouwbare en betrokken overheid te verwezenlijken voor alle Rotterdammers. Grotere betrokkenheid van burgers, ondernemers en instellingen bij het bepalen van het gemeentelijke beleid." Hoe zorgt het college een grotere betrokkenheid van ondernemers?	Door persoonlijk contact via de bedrijfscontactfunctionarissen, ondernemersbalie, adviseurs horeca en accountmanagers. Zij halen signalen op die wij gebruiken om beleid en uitvoering te verbeteren. Door het organiseren van events is samenwerking met onze partners zoals MKB RR, KVK en Voor Goed. Hiermee vergroten we het bereik en de impact. Door ondernemers te betrekken bij de ontwikkeling van beleid (via Mkb-toets) en bij ontwikkeling programma's zodat deze zo goed mogelijk aansluiten bij hun behoeftes. Door het programma Vitale Kernen waarin we stevig inzetten op samenwerking met ondernemers om de levendigheid in winkelgebieden te vergroten. Via de welkomstbrief aan nieuwe ondernemers en door online campagnes en campagnes in de buitenruimte zorgen we ervoor dat ondernemers ons weten te vinden.
317	VVD		Economische ontwikkeling	Naar verwachting wordt 180.000 m2 bedrijfsruimte getransformeerd naar woonruimte. Welke maatregelen worden genomen om de beoogde bedrijfsruimte van 4.272.299 m2 te behouden in deze collegeperiode?	Met het actieprogramma bedrijfsruimte willen we het tijt keren door: - Het toevoegen van bedrijfsruimten. Zo is uitgangspunt dat 10% van ontwikkelingsprojecten wordt bestemd als bedrijfsruimte, zoals in de Nota Bedrijfsruimte opgenomen. - Het stimuleren van beter benutten van beschikbare ruimte, bijvoorbeeld door meerlaags gebruik; - Het voorkomen van transformatie van bedrijfsruimte naar woningen, of deze elders compenseren; - Ruimte creëren voor bedrijven die niet op bedrijventerreinen hoeven te zitten (speelparadijzen bijvoorbeeld) zodat ruimte vrij komt op bedrijventerreinen. Dat betekent bijvoorbeeld overleg met woningcorporaties over het mengen van woon- en bedrijfsfuncties in stedelijk gebied.

318	VVD		Economische ontwikkeling	Betaalbare werklocaties "De gemeente onderzoekt de inzet van sturingselementen om de beschikbaarheid van bedrijfsruimte te garanderen". Kan er specifiek worden ingegaan op de sturingselementen die de beschikbaarheid moeten gaan garanderen?	De belangrijkste instrumenten zijn de planologisch-juridische: het omgevingsplan en de hieraan voorafgaande masterplannen en ambitiedocumenten. Het beleid leggen we vast in de gebiedskoersen. We adviseren negatief op aanvragen van omgevingsvergunningen voor transformatie van bedrijfsruimte. We spreken met woningcorporaties over of en hoe zij bedrijfsruimte kunnen realiseren, omdat het niet hun kerntaak is. Leegstaande winkelpanden kunnen getransformeerd worden naar bedrijfsruimte. Dit is ook benoemd in de Nota bedrijfsruimte. Op de Spaanse Polder verwerven wij strategisch gronden. Indien financiële middelen beschikbaar komen, bekijken we of we strategische verwervingen en uitgaven breder kunnen inzetten. Betaalbare bedrijfsruimte nemen wij geregeld op in anterieure overeenkomsten. Voor Merw-Vierhaven onderzoeken we welke sturingsinstrument we kunnen inzetten om (betaalbare bedrijfsruimte) te realiseren. We onderzoeken op welke manier we betaalbare bedrijfsruimte in bestaand stedelijk gebied kunnen realiseren. Hierover wordt kennis gedeeld en/of samengewerkt tussen (G6-)gemeenten, EZK, MRDH, Provincie en een onderzoeksconsortium van Hogescholen.
319	VVD		Subsidieregeling maakindustrie	Subsidie regeling maakindustrie Hoeveel bedrijven maken hier gebruik van? Welke belemmeringen zijn er gegeven door bedrijven bij het vinden van passende ruimte? Bij welk percentage van de bedrijven hebben de subsidies bijgedragen aan het vinden van passende bedrijfsruimte?	Er zijn momenteel drie aanvragen toegekend, drie aanvragen in behandeling en op basis van gesprekken met ondernemers verwachten we op korte termijn nog drie aanvullende aanvragen binnen te krijgen. Belemmeringen voor maakbedrijven in het vinden van ruimte zijn 1) tekort aan aanbod van bedrijfsruimte en bedrijfskavels in alle segmenten van klein tot groot. 2) beschikbaar aanbod is vaak verouderd en past niet altijd goed bij de wensen van moderne maakbedrijven, 3) concurrentie om bedrijfsruimte met andere sectoren die soms hogere bedragen kunnen neerleggen (bv logistiek), 4) prijsopdrijvende effecten als gevolg hiervan. De meeste subsidieaanvragen komen van doorgroeende bedrijven die hun huidige locatie uitbreiden en verbeteren. Daarnaast krijgen we een enkele aanvraag binnen van een nieuwe vestiger die een voor hen nieuwe locatie betreft en wil verbeteren of een subsidie wil aanvragen voor de huurkosten van deze nieuwe locatie. De subsidieregeling is dus behulpzaam voor zowel vestigers als doorgroeiers, maar niet voor bedrijven die (nog) geen geschikte locatie in Rotterdam hebben.
320	VVD		Transformatiemanager	In de VJN wordt het volgende gesteld: "Inzet van transformatiemanagers die helpen bij de transformatie van leegstaande winkelpanden naar bedrijfsruimten" Hoeveel transformatiemanagers zijn er in de gemeente actief? Op welke manier meten we het succes van de transformatiemanagers?	Op dit moment zijn er vijf transformatiemanagers actief in de stad. Het succes van de transformatiemanagers meten we door middel van opleverrapporten en de daarin opgenomen transformaties van panden.
321	VVD		Transformatie winkelstraten	Tot 2023 zijn er 24 winkelstraten gestart met de transformatie. Welke winkelgebieden betreft dit? Hoeveel zitten er daadwerkelijk in transformatie? Wat is de verwachte planning voor de afronding van de transformatie?	Als start hanteren we in de regel een afspraak tussen collectieve ondernemers, vastgoedeigenaren en de gemeente om een gezamenlijk document op te stellen. In zo'n document wordt de ambitie en een strategie voor de straat omschreven. Dit gebeurt door middel van voorgesprekken met allerlei vertegenwoordigers en belanghebbers in het gebied. Het programma Vitale Kerngebieden is op meerdere thema's actief, op dit moment zetten we in op transformatie in de gebieden: Vierambachtsstraat/Aelbrechtsskade, Tarwewijk, Dordtselaan en Strevelsweg. Planning afronding eind 2024. Het compacter maken en kwalitatief verbeteren van de gebieden Crooswijkseweg, Slinge, Wolphaertsbocht zijn in voorbereiding en Boulevard Zuid in uitvoering. De 24 winkelstraten waar het programma actief is : Centrum Hoek van Holland, Nieuwe Binneweg (Delfshaven) Hillegrsberg Centrum, Zwaanshalskwartier, Boulevard Kralingen, Boulevard Kralingen, Burgemeester Baumannlaan, Korte Lijnbaan, Middellandstraat, Hoogstraat, Kleiweg, Hoogkwartier, Witte de With Kwartier, Crooswijkseweg, Binnenstad Lijnbaan Beurstraverse, Van Oldebarneveltstraat/Karel Doormanstraat, Winkelboulevard Zuid, Carnisse driehoek, De Fuik/Zalmpaat, Plein 1953/Slinge, Rozenburg, Wolphaertsbocht, Keizerwaard, Afrikaanderplein, Zuidplein.
322	VVD		Marktkramen	Hoe ziet de bezettingsgraad er uit voor de verschillende markten (Afrikaandermarkt, Binnenrotte etc)? Kan dit, indien mogelijk, uitgesplitst worden tussen vaste plaatshouder en meelopers?	Hierbij de uitsplitsing van de bezetting percentages van de marktkramen in het jaar 2023. De totale bezetting in 2023 was 71 %. De bezettingsgraad op de markten wordt op jaarbasis weergegeven vanwege het fluctueren van deze percentages gedurende het jaar. Dit bijvoorbeeld onder invloed van de weersomstandigheden. Een vaste plaatshouder is verplicht om eenmaal in de veertiendagen de toegewezen marktplaats in te nemen. Vanwege bijvoorbeeld ziekte of vakantie kan hier ontheffing voor gegeven worden. Centrummarkt vaste plaatshouders 70 % meelopers 11 % Markt Afrikaanderplein vaste plaatshouders 68 %, meelopers 5 % Markt Visserijplein vaste plaatshouders 54 % meelopers 5 % en de kleine markten 58 % en meelopers 3 %.
323	VVD		Investeringsklimaat	Het collegetarget voor het investeringsklimaat om 1 mld aan investeringen uit te lokken. In de toelichting wordt aangegeven dat er in 2023 al 2,62 miljard aan investeringen en 1.986 banen zijn gerealiseerd. Echter staat in de tabel op pag. 255 dat er in 2023 0,12 miljard is uitgelokt en in 2024 wordt er 0,25 miljard voorspeld. Hoe zit dit? Zeker omdat er in de VJN 2023 niks in de tabel stond.	Er wordt synchroon aan de college periode gemeten over de periode 2022-2025. De gegevens voor 2022 en 2023 waren bij de VJR 2023 destijds nog niet volledig beschikbaar. Verder: 2,62 is een totaal van de jaren 2022 en 2023. 0,12 betreft uitsluitend 2023. De verwachte waarde voor 2024 van 0,25 miljard is het gestelde doel van 1 miljard verspreid over 4 jaren (2022-2025).
324	VVD		Bureaucratie (Economische Ontwikkeling)	In de VJN wordt aangegeven dat het college van plan is om de regels en bureaucratie te verminderen. Ook heeft de Wethouder in het debat over de begroting toegezegd hiermee aan de slag te gaan. Hoeveel regels zijn er afgeschaft in 2023? Hebben we in kaart welke regels onnodig zijn? En wat kan het ons financieel opleveren wanneer we deze afschaffen? Over welke regels wordt het vaakst geklaagd door ondernemers?	De afgelopen jaren zijn relevante gemeentelijke regels nagelopen op nut en noodzaak, op overlap, en op bepalingen die nodeloos de economische ontwikkeling remmen. De meeste (technische) exercities met het schrappen of wijzigen van regels zijn doorgevoerd. Eerder is ook onderzocht of het systeem van 'one in, one out' haalbaar is op lokaal niveau. Dit blijkt niet het geval aangezien de gemeente te weinig regels opstelt. De meeste regels waarmee ondernemers te maken hebben zijn afkomstig van landelijke danwel Europese overheden (op Europees niveau is er een aanpak 'one in, one out'). Bij lokaal beleid met impact op ondernemers werken we de mkb-toets toe om het voor hen zo werkbaar en uitvoerbaar mogelijk te maken. Bij vermindering van regeldruk gaat het niet alleen over de regels zelf, maar ook over dienstverlening. Zoals het makkelijk vinden van begrijpelijke informatie, over persoonlijk contact met de gemeente en het meedenken met ondernemers. Hierop zetten wij in met ons portal ondernemen010, de Ondernemersbalie, bedrijfscontactfunctionarissen en horecagebiedsadviseurs. Bedrijfscontactfunctionarissen hebben een belangrijke signaalfunctie. Zo zijn er via hen meerdere signalen van BIZen gekomen over soms belemmerende regels die de gemeente hanteert bij de inrichting van de openbare ruimte en waardoor er te weinig ruimte is voor ideeën van de BIZ. Onlangs is gesproken met een aantal BIZen (mkb-toets) en bekijken we komende maand we bepaalde regels kunnen verruimen om tegemoet te komen aan hun wensen.
325	VVD		MKB-toets	Hoeveel gemeentelijke plannen zijn getoetst middels de MKB-toets? Hoeveel gemeentelijke inrichtingsplannen in de buitenruimte worden getoetst op MKB/economie- proof?	De mkb-toets wordt ingezet bij het ontwikkelen van beleid met impact op ondernemers. Sinds de start van het college tmt eind 2023 zijn er 12 mkb-toetsen uitgevoerd. Ondernemers worden in principe bij alle inrichtingsplannen in winkelstraten en op bedrijventerreinen betrokken. Dit gaat meestal via bijeenkomsten waar input wordt opgehaald op basis van een voorontwerp. Als er sprake is van grote wijzigingen in de buitenruimte dan worden ondernemers soms ook eerder in het proces betrokken.

326	VVD		Energietransitie	Wat voor impact heeft de intentie om de hybride warmtepomp niet langer verplicht te stellen door een nieuw kabinet (zoals opgenomen in het landelijke Hoofdtijnenakkoord 2024 - 2028) op Rotterdamse plannen rondom de aanleg van, dan wel het aansluiten van (nieuwbouw)woningen op, energiesystemen?	Dit is niet met zekerheid te zeggen. We verwachten dat minder mensen een warmtepomp zullen aanschaffen en dat hierdoor de omstandigheden gunstiger zijn om over te stappen op een warmtenet. Een groot deel van de Rotterdamse woningen zou overigens onder de uitzondering van deze verplichting zijn gevallen.
327	VVD		Energietransitie	"We bieden hulp om de betaalbaarheid van de energietransitie te garanderen en energiearmoede tegen te gaan. Dit doet de gemeente door de inzet van energieklussers. Energieklussers voeren kleine energiebesparende maatregelen uit in huis en geven tips om het energieverbruik te verlagen." Wordt er na het inzetten van de energieklussers nog wel eens gecontroleerd of bewoners blijvend gebruikmaken van de maatregelen en tips? Hoe controleert de gemeente of de inzet van de energieklussers effectief was?	Na afronding van het bezoek worden bewoners per mail gevraagd om een enquête invullen waarin ze kunnen aangeven of de werkzaamheden naar behoren zijn geweest en hoe de bewoner de werkzaamheden/adviezen heeft ervaren. Ook laten wij een onafhankelijke partij steekproeven uitvoeren op de adressen waar (maximaal) een maand terug een klusser is geweest. Alle maatregelen zouden effect moeten hebben. De tips aan bewoners en hun gedrag valt verder niet te controleren.
328	VVD		Energietransitie - ZES	Kunnen wij een overzicht krijgen van alle uitzonderingen / vrijstellingen / ontheffingen op de ZES? Op welke manieren worden Rotterdamse ondernemers hierover geïnformeerd?	Informatie over de omvang van de ZE-zone en toegangseisen is te vinden op https://logistiek010.nl/ze-zone-en-toegangseisen/. Een overzicht van de vrijstellingen en ontheffingen is te vinden op https://logistiek010.nl/vrijstellingen-ontheffingen/. Sinds 2020 is vanuit de gemeente Rotterdam in samenwerking met convenantpartijen een breed communicatietraject in uitvoering, waarin het voornemen van de ZE-zone is aangekondigd. Ondernemers zijn op allerlei manieren op de hoogte gebracht, zoals via de gemeentelijke website, logistiek010 website, (social-)mediacampagnes, billboards op straat, webinars, Plug In 010 evenementen, presentaties op verschillende (branche)bijeenkomsten en ondernemersevenementen, het voeren van adviesgesprekken in groothandels en bouwmarkten, maar ook persoonlijke gratis adviesgesprekken bij de ondernemer thuis of op de zaak. Dit communicatietraject wordt tot en met de invoering van de ZE-zone doorgezet. Vanuit de gemeente Rotterdam zijn in 2021, 2022, 2023 en 2024 informatiebrieven verstuurd aan eigenaren van voertuigen die te maken krijgen met de ZE-zone. Ook heeft de Rijksoverheid vanuit de RDW informatiebrieven verstuurd. In het laatste kwartaal van 2024 zullen informatiebrieven worden gestuurd aan eigenaren van voertuigen die de zone inrijden om hen te informeren over de ZE-zone. Ook worden dynamische borden met kentekenchecker geplaatst die aangeven dat een bepaald kenteken wel of niet de zone in mag rijden na 1 januari 2025. De eerste maanden zullen alleen waarschuwingen gestuurd worden zodat de betreffende ondernemers die met een bedrijfs- of vrachtauto in de ZE-zone komen kunnen wennen aan de nieuwe toegangseisen.
329	VVD		Laadinfra en ZES	Gezien de extra investeringen in Laadinfra en ZES. Hoe ver is de gemeente met het toevoegen van voldoende oplaadpunten en dus bijhorend stroomnet, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen, zodat na invoering van de ZES er voldoende infrastructuur is voor ondernemers om goed te kunnen opereren binnen de ZES? Wanneer verwacht de gemeente dat er voldoende laadinfra is?	Rotterdam heeft momenteel meer dan 6000 openbare reguliere (AC-)laadpunten. Per maand plaatsen we daar, middels een concessie die nog loopt t/m 2025, nog eens 100 tot 150 laadpunten bij. Dat is ruim voldoende voor het huidige aantal elektrische voertuigen en de ingroei van nieuwe elektrische voertuigen. Deze laadpunten zijn ook beschikbaar voor elektrische bestelbussen die parkeren in de openbare ruimte (naar verwachting zo'n 50% van de bussen). We verwachten dat Rotterdam in 2030 tussen de 12.000 en 16.000 en in 2035 tussen de 19.000 en 28.000 publieke laadpunten nodig heeft om alle elektrische voertuigen die parkeren in de publieke ruimte te kunnen opladen. Middels concessies zorgen we ervoor dat deze laadpalen er komende jaren ook gaan komen. Daarnaast zijn er in Rotterdam momenteel meer dan 100 publieke snelladers, veelal op bestaande tankstations maar ook op nieuw ontwikkelde locaties. Als gemeente werken we daarnaast in een concessie met Total Energie aan nog eens 20 tot 30 snellaadlocaties (met per locatie meerdere snellaadpunten) in Rotterdam en het havengebied. Deze locaties richten zich specifiek op doelgroepen die doorgaans veel binnenstedelijk rijden, zoals taxi's en bestelbussen. De eerste locaties worden momenteel gerealiseerd en naar verwachting zullen er dit jaar 7 snellaadlocaties geopend worden. Ook inventariseren we of er in Rotterdam behoefte is aan snellaadstations voor vrachtwagens en, wanneer dit niet door de markt wordt opgepakt, of de gemeente een rol heeft in de realisatie hiervan. De verwachting is dat het merendeel (+/- 80%) van de elektrische logistieke voertuigen op privaat terrein met eigen oplaadpunten zullen gaan laden, veelal op bedrijfsterrainen. Ondanks dat in veel delen van Rotterdam nog geen sprake is van netcongestie (m.u.v. het havengebied), is het krijgen van voldoende stroom om deze voertuigen op te laden een grote en vooral nieuwe opgave voor veel ondernemers en bedrijven. De gemeente helpt hen hierbij door zowel op individueel niveau gratis maatwerkadviezen (Laadscans) aan te bieden als gebiedsgericht aan de slag te gaan met planontwikkeling voor collectieve energie- en laadoplossingen. Beide doen we samen met gespecialiseerde marktpartijen die met veel (technische) expertise bedrijven kunnen helpen. Zo hebben we tot nu toe 15 maatwerkadviezen aangeboden aan bedrijven en wordt er gewerkt aan verdere opschaling. Daarnaast zijn we op drie bedrijventerreinen aan de slag met collectieve oplossingen. Hiermee verwachten we dat veel meer mogelijk is binnen de grenzen van het elektriciteitsnet dan wanneer bedrijven in hun eentje aan de slag gaan. Dit jaar starten we op nog eens drie bedrijventerreinen een adviestraject en het doel is de komende twee jaar in totaal 10 a 15 bedrijventerreinen waar de opgave het grootst is te helpen met gezamenlijke planontwikkeling.
330	VVD		Onderwijs	Kan er een overzicht gegeven worden per wijk in Rotterdam van het taal- en rekenniveau van kinderen op de basisschool?	De referentieniveaus worden bijgehouden op schoolniveau. Een wijkgericht beeld is niet wenselijk omdat kinderen niet altijd in hun wijk naar school gaan en het cumulatieve beeld van een wijk geen recht doet aan de individuele data van scholen.
331	VVD		Onderwijs	Welke criteria liggen ten grondslag aan het gratis aanbieden van VE, aan ouders die een uitkering krijgen en niet werken?	Het gaat hierbij om twee regelingen: Indicatie Gelijke kansen (=16 uur gratis VE): ouders moeten aantoonbaar in de schuldhulpverlening zitten. De 130%regeling in NPRZ gebied (= 16 uur gratis VE): ouders moeten in NPRZ-gebied wonen en; ouders moeten een inkomen hebben tot 130% wsm en; ouders moeten voldoen aan de criteria voor de indicatie extra spelen en leren. De extra taken worden vanuit Rijksmiddelen gefinancierd.
332	VVD		Onderwijs	Kan er een overzicht gegeven worden van het lerarentekort per wijk in Rotterdam?	Verdeling tekorten over de stad, zie pagina 9 brief tekortmeting van 15 december aan de commissie M2312-3172. Net als bij de vorige analyses is onderzocht hoe de tekorten, in het basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs, zijn verdeeld over de stad (zie tabel 3). In de kwetsbare gebieden (met naar verhouding veel scholen met een hoge schoolweging) zijn de grootste tekorten zichtbaar. Zie tabel in bijlage.

333	VVD		Onderwijs	Is er een relatie te zien in het lerarentekort en het taal- en rekenniveau van kinderen in Rotterdamse wijken?	Er is ons geen onderzoek bekend naar het verband tussen lerarentekort en taal- en rekenniveau. Uit verschillende onderzoeken kunnen we wel zien dat zowel de lerarentekorten als het taal- en rekenniveau hoger is op scholen met een hogere schoolweging. Zoals bekend bevinden veel van deze scholen zich in de wijken in het NPRZ gebied. Dat is een belangrijke reden dat we hier extra inzetten op zowel de maatregelen om het lerarentekort tegen te gaan als op investeringen in taal en rekenen op school. Met subsidies voor anders organiseren heeft de Rotterdamse lerarenaanpak als doel om op een slimme manier om te gaan met tekorten, zonder dat daarbij de kwaliteit van het onderwijs achteruit gaat.
334	VVD		Sport en recreatie	Kan er een overzicht worden gegeven van de wachtlijsten bij sportverenigingen in Rotterdam?	Uit het vitaliteitsonderzoek van Rotterdam Sportsupport waar 219 sportverenigingen aan hebben deelgenomen, geven drie op de tien sportverenigingen aan te kampen met een wachtlijst. Er zijn wachtlijsten binnen alle leeftijdsgroepen, maar het meeste binnen de leeftijd 7-11 jaar. Daarnaast kampen grote verenigingen (>500 leden) vaker met wachtlijsten dan kleinere en middelgrote sportverenigingen. De grootste groep verenigingen die aangeeft te kampen met wachtlijsten zijn de voetbalverenigingen.
335	VVD		Sport en recreatie	Welke maatregelen neemt het college om de wachtlijsten bij sportverenigingen aan te pakken?	Het ervaren van een gebrek aan ruimte is de voornaamste reden opgegeven door de sportverenigingen voor de wachtlijsten. Als gemeente zetten we in op intensivering en efficiënt gebruik van de sportaccommodaties. Dit doen we onder andere door natuurgrasvelden om te zetten in kunstgras en door het inzetten op spreiding van competitievoetbal in nauwe samenwerking met Sportsupport en de betreffende voetbalverenigingen. Daarnaast kunnen sportverenigingen op diverse manieren worden ondersteund door Rotterdam Sportsupport om wachtlijsten te beperken of weg te werken. Bijvoorbeeld door op clubniveau te kijken naar de oorzaak van de wachtlijst. Als dan blijkt dat er een tekort is aan trainers, helpt SRS bij het aantrekken/opleiden van trainers.
336	VVD		Sport en recreatie	Wat zijn de snelst groeiende sporten in Rotterdam en op welke manier wordt er gefaciliteerd in deze groeiende vraag?	In de sportdeelname index die 2 keer per jaar wordt uitgevoerd in Rotterdam wordt niet gemeten wat de snelst groeiende sporten zijn. Exacte data zijn dan ook niet voor handen. De meest beoefende sporten zijn wel bekend en zijn: fitness, wandelen, hardlopen, urban sports en voetbal. Op basis van landelijke cijfers en eigen waarnemingen kunnen we stellen dat ook in Rotterdam padel en urban sports sterk groeiend zijn. Dat faciliteren we door: Urban sports Samen met de urban sports scene hebben werken we aan een urban sports agenda, waarin diverse acties zijn opgenomen om deze sporten de komende jaren te stimuleren en faciliteren. De agenda wordt in Q3 van dit jaar opgeleverd. Met oog op de toenemende behoefte aan bv (3x3-)basketball zijn er onlangs al diverse openbare veldjes opgeknapt in samenspraak met bewoners en de basketball community. Ook andere sporten zoals calisthenics en crossfit krijgen steeds meer plek in de buitenruimte. Padel Padel is een sport die door commerciële aanbieders kan worden opgepakt. Maar we faciliteren ook sportverenigingen bij initiatieven tot het ontwikkelen van padel. Dit doen we door het bieden van de mogelijkheid tot voorfinanciering vanuit de gemeente en de mogelijkheid tot gebruikmaken van de investeringssubsidies. Twee verenigingen hebben hiervan gebruik gemaakt en padelbanen gerealiseerd.
337	VVD		Sport en recreatie	Op welke manier wordt er bepaald welke topsportevenementen aantrekkelijk zijn voor Rotterdam?	In het sportbeleid onderscheiden we drie categorieën sportevenementen 1. jaarlijks terugkerend 2. eenmalig meerdaags 3. werelds De drie categorieën kennen hun eigen wijze waarop we bepalen in hoeverre ze aantrekkelijk zijn voor Rotterdam. 1. De jaarlijks terugkerende evenementen kunnen grotendeels bestaan zonder gemeentelijke bijdrage. In deze categorie vallen het CHIO, het ABN Amro Tennis Open, de NN Marathon maar ook diverse nationale kampioenschappen. Indien nodig kan een sportbond of organisator een beroep doen op een bijdrage van Rotterdam Topsport. 2. De eenmalige, meerdaagse evenementen zijn groot van omvang en impact voor de stad. In deze categorie vallen Europese- en Wereldkampioenschappen. Door hun eenmalige karakter is het niet mogelijk om de hele begroting te dekken met middelen uit de markt of ticketverkoop. Deze categorie evenementen komt in aanmerking voor ondersteuning vanuit het evenementenfonds wanneer, naast bovenstaande criteria voor jaarlijks terugkerende evenementen, wordt voldaan aan de algemene criteria van het evenementenfonds en de adviserende partners (zoals Rotterdam Festivals, Rotterdam Partners) positief zijn. 3. De Wereldse topsportevenementen zijn zeer groot in omvang en impact, niet alleen voor de stad maar voor heel Nederland. Hieronder vallen evenementen zoals de Grand Départ van de Tour de France, de Youth Olympic Games, European Championships, European Games, World Urban Games. Vanuit ons sportbeleid ambiëren we om dergelijke evenementen eens in de vijf tot tien jaar te organiseren. Ze bieden kansen voor brede maatschappelijke impact op diverse doelen. Het zijn prestigieuze evenementen die samenwerking met andere Nederlandse steden en het Rijk vereisen om ze organisatorisch en financieel mogelijk te maken. De Rotterdamse sportbegroting en het evenementenfonds alleen zijn daartoe niet toereikend.
338	VVD		Sport en recreatie	Wat wordt er verstaan onder wekelijkse sportdeelname? Gaat het hierbij om sport bij een vereniging, of wordt individueel een rondje hardlopen of wandelen hier ook in meegenomen?	De wekelijkse sportdeelname wordt bepaald met behulp van de Sportdeelname Index van NOC NSF. Er wordt onder meer gevraagd welke sport iemand beoefent, hoe vaak dit per maand wordt gedaan en op welke wijze (bijvoorbeeld als lid van een sportvereniging, alleen/ongeorganiseerd of als lid van een commerciële sportaanbieder). Individueel een rondje hardlopen valt dus zeker onder wekelijkse sportdeelname mits dit minimaal 1 keer per week wordt gedaan, maar ook wandelsport hoort hierbij.
339	VVD		Stedelijke ontwikkeling	Welke van de bouwplannen en hoeveel woningen voortvloeiend uit de planvoorraad van de vorige raadsperiode (2018-2022) zijn opgeleverd, hoeveel zijn er nog in uitvoering en in welk jaar worden deze opgeleverd? Hoeveel woningen uit die periode moeten er nog worden gebouwd en in welk jaar worden deze opgeleverd? En hoe ziet deze ontwikkeling er de komende jaren uit voor de bouwplannen en daaruit voortvloeiende woningen uit deze periode? Kunt u bij de beantwoording ook een toekomstbeeld schetsen waarbij wordt uitgegaan van een situatie waarin alle nog niet vastgestelde bestemmingsplannen worden vastgesteld?	Om deze vraag tot in detail te kunnen beantwoorden is meer tijd nodig. Dit vergt een handmatige analyse op basis van opgestelde tussenrapportages. Ons monitoringssysteem kan geen vergelijkingen op planvoorraad met terugwerkende kracht maken. Van de gestarte woningen in de vorige collegeperiode zijn per 20-6-2024 circa 13.020 woningen opgeleverd. Daarnaast zijn nog circa 2.140 woningen in aanbouw. Een overzicht van de aankomende planvoorraad en de prognose op de toekomstige productie is opgenomen in de brief: (Stand van zaken doorbouwmaatregelen en afdoeningsvoorstel toezegging over Doorbouwakkkoord) 24BB002062 Document RotterdamRaad - [24bb002062] Stand van zaken doorbouwmaatregelen en afdoeningsvoorstel toezegging over Doorbouwakkkoord - iBabs Publieksporaal (bestuurtijkeinformatie.nl) De planvoorraad is voor de korte termijn voldoende om de gewenste productieaantallen te realiseren. Een jaarlijkse prognose op de oplevercijfers is, net als de realisatie van de bouwproductie, afhankelijk van vele factoren. Als stelregels kunnen worden aangehouden dat: - De periode tussen startbouw en realisatie ongeveer tussen de 1 en 3 jaar is. - De realisatiegraad van de planvoorraad is ongeveer 50%.

340	VVD		Stedelijke ontwikkeling	In de veegbrief toezeggingen jaarstukken 2023 is de verhouding van de bouw van Rotterdamse woningen ten opzichte van de G4 en Eindhoven vanaf 2018 aangegeven. Het aantal nieuwe woningen in Rotterdam sinds 2018 is vrijwel gelijk aan de woningen in de veel kleinere steden Utrecht en Den Haag en bijna 2,5x zo laag als de woningen in Amsterdam. Hoe vergelijkt de bouwambitie en bouwontwikkeling van Rotterdam voor de komende jaren met die van de andere G4 steden + Eindhoven?	Rotterdamse ambitie is de startbouw van 3.500 tot 4.000 woningen. per jaar. Amsterdam heeft een ambitie van 7.500 woningen per jaar, Den Haag 4.000 woningen per jaar, Utrecht 3.000 woningen per jaar en Eindhoven 3.000 woningen per jaar. Behalve Utrecht heeft geen van de steden zijn ambitie behaald in 2023. In Amsterdam werd bijvoorbeeld gestart met 5.154 woningen (realisatiegraad 69%) en in Den Haag met 1.820 woningen (realisatiegraad 46%), Utrecht startte ongeveer 3.608 woningen (realisatiegraad 120%). Rotterdam startte met 3.134 woningen (realisatiegraad 84%). Alle steden zien hun productiedoelstellingen de komende jaren onder druk staan. Dit komt door marktomstandigheden (stijgende kosten, gebrek aan personeel, hoge rente en afnemend vertrouwen) en terughoudendheid bij beleggers (door aanstaande wetgeving). Alle steden nemen vergelijkbare maatregelen om de bouw aan te gang te houden: afspraken met marktpartijen en corporaties, financiële impulsen voor betaalbare woningen, en meer ruimte voor maatwerk.
341	VVD		Stedelijke ontwikkeling	Vanwege de strenge regels uit het WBI kunnen deze gelden niet worden gebruikt voor studentenhuysvestingprojecten. Wanneer wordt een alternatieve regeling vanuit BZK verwacht?	BZK heeft laten weten dat als alternatieve regeling een speciale studententranche van de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen zal worden gebruikt. Het loket zal rond 26 augustus opengaan. Woensdag wordt door de minister dit beleid geaccordeerd en wordt dit gecommuniceerd met alle gemeenten.
342	VVD		Stedelijke ontwikkeling	"Het college blijft zich deze collegeperiode inspannen voor een hoge bouwproductie. Participatie bij de totstandkoming van plannen wordt gestimuleerd. Met als doel een zo groot mogelijk draagvlak en het verminderen van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures." Hoeveel participatietrajecten bij bouwplannen zijn er deze en vorige raadsperiode per jaar n.a.v. bouwplannen geweest? Zijn er de afgelopen jaren wijzigingen geweest in het participatieproces om participatie beter te stimuleren? Hoeveel geld hebben de participatietrajecten en het verbeteren van het participatieproces gekost? Hoeveel bezwaar- en beroepsprocedures zijn er deze en vorige raadsperiode per jaar n.a.v. bouwplannen geweest? Wat zijn de kosten die hierbij betrokken zijn?	Gezien de omvang en reikwijdte van de verschillende vragen, is het moeilijk deze vragen in het korte tijdsbestek te beantwoorden.
343	VVD		Doorbouwfonds	Er wordt 624 miljoen onttrokken uit het Doorbouwfonds voor project Blaak 333. Kan worden aangegeven waar deze gelden precies aan worden besteed?	In de voorjaarnota is abusievelijk € 624 miljoen in plaats van € 624.000 opgenomen. Dit wordt nog aangepast. Er is een bijdrage van € 624.000 toegekend vanuit het doorbouwfond aan project Blaak 333 voor het realiseren van 96 woningen in het middeldure huursegment. Het gaat om een bedrag van € 6.500,- per middeldure huurwoning waarmee de onrendabele top voor dit project is opgelost. Inmiddels is gestart met de bouw van de in totaal 319 woningen, waarvan dus 96 middeldure huurwoningen. De bijdrage uit het Doorbouwfonds heeft in dit geval dus geleid tot de startbouw van het project, wat zonder deze bijdrage onhaalbaar was, en is daarmee doeltreffend geweest.
344	VVD		Verkeersas's	In de zomer 2024 worden de nieuwe acties Aanpak Verkeersas's uitgevoerd. Wat hebben de bestaande Verkeersas's aanpak acties tot nu toe opgeleverd qua gepakte verkeersshifters en inkomsten door boetes, etc.? Wanneer kunnen wij een eerste update van de resultaten van de nieuwe acties verwachten?	In 2023 zijn er 80 boetes uitgeschreven op onnodig geluid en 32 waarschuwingen afgegeven tijdens de acties. Dit jaar hebben de acties tot heden 47 boetes opgeleverd en er zijn er 13 voornemens op het opleggen van een last onder dwangsom verstuurd. Dit laatst is een nieuwe manier van handhaven waarbij we een groot afschrik-effect (preventief) verwachten, gezien bij een LOD een boetebedrag beginnend bij 500 euro en kan oplopen tot 3000 euro. Naast de verkeersacties zullen handhavers ook tijdens hun reguliere routes op deze overtredingen handhaven. Daarvoor werken we nu werkinstructies uit en voor de zomer zijn de eerste handhavers hierop getraind. Dit betekent naar verwachting dat de pakkans aanzienlijk groter wordt in Rotterdam. We ontvangen geen inkomsten van de opgelegde boetes en er is nog geen LOD verbeurd. We zullen u in het najaar een update sturen van de acties.

345	VVD		Veilig	In welke wijken en op welke plekken vonden de meeste incidenten en interventies plaats, gerelateerd aan overlast en vernietiging?	Aan de hand van politiecijfers over verschillende vormen van overlast en vernietiging is bepaald waar de meeste incidenten plaatsvinden afgezet tegen het aantal bewoners. Bedrijventerreinen of havens zijn hierin niet opgenomen, omdat er weinig bewoners zijn. Parken, Dijkzicht, Zuidplein en het Centraal Station zijn wel opgenomen, omdat incidenten daar, ondanks de lage bewonersaantallen, wel van invloed kunnen zijn op de veiligheidsbeleving. Dit komt door het grote aantal passanten in die gebieden. Hieronder volgt een overzicht van de locaties en een korte omschrijving van de interventies. <u>Nieuw Mathenesse, Delfshaven Dijkzicht, Stadsdriehoek, Cool en Oude Westen</u> Extra maatregelen zijn per 1 juni in werking gegaan: meer aandacht voor daklozen op straat, extra opvang voor hen die daaraan meewerken en handhaving op degenen die overlast blijven veroorzaken. In Delfshaven en Centrum zijn stadsmariniers actief. <u>Agniesebuurt</u> In de Agniesebuurt wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de problematiek op en rondom het Schoterbosplein. De problemen zijn daar hardnekkig en wordt daarom vanuit een multidisciplinaire en integrale aanpak benaderd. Het plan van aanpak richt zich op herstel van de openbare orde vanuit ordehandhaving door de politie. De gemeente pakt de fysieke buitenruimte aan en er wordt zorg en begeleiding geboden aan gebruikers. <u>Overschie</u> In de wijk Overschie worden veel overlastmeldingen gedaan over verkeersveiligheid. Het betreft vooral te hard rijden door het verkeer op de Burgemeester Baumannlaan en de Parallelstraat. Inmiddels staan deze straten op de lijst om de maximumsnelheid te beperken naar 30 kilometer. Tijdens Oud & Nieuw is het Saenredamplein aangewezen als hotspot, waardoor door alle inzet de jaarwisseling 2 jaar achtereen beheersbaar is verlopen. Een jeugdgroep resulteert in overlastmeldingen aan de Albert Cuypstraat e.o. Bewoners zijn gevraagd alle overlast te melden. Toezicht & Handhaving, het jongerenwerk en de politie halen de jongeren uit de anonimiteit en spreken hen aan. <u>Wielewaal</u> Incidenten in Wielewaal vinden vooral plaats in het oudbouwdeel van de wijk. Daar is leegstand en het zijn met name krakers die daar voor overlast en incidenten zorgen. Inzet is vanuit politie en de woningcorporatie. Er worden maatregelen getroffen om te voorkomen dat krakers de woningen betreden. Wanneer dat toch gebeurt grijpt de politie in. <u>Zuidplein</u> Hier is een integrale aanpak gestart rondom de veiligheid onder leiding van de stadsmarinier. De aanpak houdt in dat er een strakke samenwerking is tussen de handhavende en private partijen op en rond het Zuidplein, overlastgevers in kaart worden gebracht en maatregelen getroffen waar nodig. Er worden extra beveiligers gezet. <u>Zuiderpark en het Kralingse bos</u> Voor het Zuiderpark en het Kralingse bos is er extra aandacht voor handhaving om de overlast tijdens warme dagen terug te dringen in de parken. Verder is er het hele jaar aandacht voor het Zuiderpark voor buitenslapers. <u>Zuidrand</u> De Zuidrand is een rustig stukje wijk aan de rand van Charlois. Hier zijn weinig overlastmeldingen. De overlast die er is, is vanuit een aangrenzend stuk recreatiepark van gemeente Barendrecht. Deze meldingen worden opgepakt met genoemde gemeente.
346	VVD		Veilig	In welke wijken en op welke plekken vonden de meeste incidenten van excessief geweld plaats? Kunt u dit uitsplitsen in explosies, schietincidenten en andere soorten incidenten van excessief geweld en HIC?	In de wijken Tarwewijk, Nieuwe Westen, Tussendijken, Kop van Zuid-Entrepot, Feijenoord, Groot IJsselmonde en Hillesluis vonden de meeste incidenten plaats in 2023. Met 14 incidenten in de Tarwewijk en 13 incidenten in het Nieuwe westen als koplopers en met meerdere wijken waar minimaal 8 of 9 incidenten hebben plaats gevonden. In Q1 2024 valt echter te zien dat het zwaartepunt voornamelijk ligt in Groot IJsselmonde (5 incidenten) en Hillesluis (6 incidenten). In bijlage 1 zijn de incidenten onderverdeeld in zowel explosies als schietincidenten. Andere vormen van geweld worden momenteel niet gerekend onder 'excessief geweld'. Echter, bijgevoegd (bijlage 2) zit tevens een overzicht van het aantal incidenten waarbij sprake was van fysiek geweld. Daarnaast zijn de top 10 wijken in het kader van High Impact Crime gevisualiseerd in bijlage 3. Ook HIC wordt momenteel niet geschaard onder 'Excessief geweld'.
347	VVD		Veilig	"Voor de zomer van 2024 moeten 39 handhavers opgeleid zijn" Hoe ver is het college met het behalen van deze doelstelling?	Dit jaar zijn 2 BBL-klassen afgestudeerd, namelijk BBL1 en BBL2. Van de 20 trainees zijn er 13 trainees afgestudeerd en ingestroomd als wijkhandhaver. De verwachting is dat de resterende 7 trainees uit deze groepen rond september zullen instromen. De groepen BBL3 (12 trainees) en BBL4 (13 trainees) zijn nog in opleiding. Het verwachte afstudeermoment is oktober 2024 respectievelijk januari 2025.
348	VVD		GGD	Hoe wordt de financiering van tijdelijke programma's zoals de corona vaccinatiecampagne en de versterking van GGD'en na afloop van de rijksbijdragen gewaarborgd?	Het Rijk financiert de uitvoering van de najaarscampagne Covid vaccinatie. De versterking van de GGD Rotterdam-Rijnmond wordt deels door het Rijk gefinancierd ten aanzien van pandemische paraatheid en landelijke functionaliteit infectieziektebestrijding. Het andere deel komt vanuit de bijdrage van de gemeente Rotterdam aan de gemeenschappelijke regeling. GGD Rotterdam-Rijnmond verwacht met Prinsjesdag meer duidelijkheid rondom de structurele landelijke financiering.
349	VVD		Samenleven	Welke specifieke gezondheidsdiensten worden aangeboden aan asielzoekers en vluchtelingen in de regio?	Vluchtelingen, waaronder asielzoekers, hebben recht op dezelfde zorg als andere Nederlanders. Rotterdam levert dus ook dezelfde zorg aan vluchtelingen als aan andere Rotterdammers. Het COA financiert de zorg voor asielzoekers.
350	VVD		Werk en inkomen	Hoeveel tijd zit er gemiddeld tussen de WW-aanvraag en het eerste gesprek met een werkcoach?	Nadat iemand de bijstandsuitkering heeft aangevraagd, legt de inkomensconsulent het eerste contact. Na gemiddeld 72 uur heeft de werkcoach contact met de Rotterdammer en worden mogelijkheden besproken en is er daarnaast ook aandacht voor problemen en obstakels. In het kader van het Werkstation op Zuid is de tijd tussen aanvraag en contact korter en vindt het gesprek op locatie plaats.
351	VVD		Werk en Inkomen	Wat is het percentage van mensen die na uitstroom uit de bijstand binnen een jaar weer terugvallen in de bijstand of de WW in Rotterdam, en hoe heeft dit percentage zich ontwikkeld over de afgelopen vijf jaar?	Het aantal nieuwe uitkeringen dat minder dan 12 maanden geleden vanuit de bijstand waren uitgestroomd als percentage van de totale instroom bedroeg in de afgelopen 5 jaren: 2019: 34,5% 2020: 22,2% 2021: 23,6% 2022: 32,0% 2023: 25,7% 2024 (t/m april): 21,7% Voor de duidelijkheid, in de bovenstaande percentages wordt uitgegaan van de herinstroom t.o.v. de totale instroom. In de tertaalmonitor W&I wordt ook gerapporteerd over de herinstroom. Het gaat om andere percentages omdat in de tertaalmonitor wordt uitgegaan van het aantal nieuwe uitkeringen dat minder dan 12 maanden geleden vanuit de bijstand waren uitgestroomd naar <u>betaald werk</u> (gezien de vraagstelling is bij de beantwoording van deze vraag uitgegaan van herinstroom vanuit de <u>totale uitstroom</u>). Binnen de gemeente zijn geen gegevens beschikbaar over het aandeel van de uitstroom dat instroomt in de WW (via het UWV).

352	VVD		Wijkteams	In hoeverre hebben wijkteams die in contact staan met Rotterdammers de mogelijkheid om zelfstandig de juiste hulp te bieden?	Die mogelijkheid is groot. Het bieden van basishulp (kortdurende, specialistische ondersteuning) is een kerntaak van ieder wijkteam. Daarvoor is een breed scala aan expertises binnen het wijkteam beschikbaar, variërend van bv. het op orde brengen van de basis (financiën, wonen, daginvulling), begeleiding van kwetsbare zwangeren tot kortdurende behandeling van jeugdigen.
353	VVD		Zorg, welzijn en wijkteams	Wat is de gemiddelde verblijfsduur voor dakloze volwassenen?	In 2023 verbleef 47,25% van de slapers langer dan 90 dagen in de opvang.
354	VVD		Zorg, welzijn en wijkteams	Eén van de collegetargets is om het aantal thuisplusflats uit te breiden met 24 nieuwe voorzieningen. Halverwege 2024 zijn dat er nog maar 3. Ik lees dat de aanmeldingen zijn beoordeeld in het kader van een nieuwe aanbesteding. De verwachting zou zijn dat de nieuwe contracten in de zomer van 2024 ingaan. Hoe groot is de kans dat het target daadwerkelijk nog gehaald wordt?	De collegetarget bestaat uit twee onderdelen: (1) de realisatie van minimaal 14 Thuisplusflats en (2) de startbouw van nieuwe woon(zorg)complexen voor ouderen, zodat in totaal 24 voorzieningen beschikbaar komen. Er zijn gedurende de collegeperiode 3 nieuwbouwprojecten voor ouderen gestart. Momenteel zijn er zes Thuisplusflats in de stad. Met de aanbesteding wordt gestreefd om dit aantal uit te breiden tot een totaal van 20 Thuisplusflats (+14). De aanbesteding Thuisplusflat is zo goed als afgerond en vrijdag 21 juni a.s. hopen we de definitieve gunningen te versturen, waarna we kunnen communiceren over het totaal aantal Thuisplusflats en het behalen van dit onderdeel van de collegetarget. Streven is dat de nieuwe Thuisplusflat-contracten per 1 juli 2024 ingaan.
355	VVD		Zorg, welzijn en wijkteams	Het college gaat er nog altijd vanuit dat een lobby richting het Rijk tientallen miljoenen gaat opleveren. Wat moet er nog gebeuren voordat het college tot de conclusie komt dat deze ambitie niet realistisch is?	Dit is geen technische vraag, maar een politieke vraag.
356	VVD		Zorg, welzijn en wijkteams	Ik lees dat de middelen in het Gemeentefonds voor vrouwenopvang zijn verlaagd. De opvang is al buitengewoon karig. Waarom is deze aanpassing nodig? Wat betekent dit voor de capaciteit en de kwaliteit van de opvang?	Deze verlaging komt vanuit het Rijk. De maatstaven waarop de Duvo (doeluitkering vrouwenopvang) is gebaseerd zijn aangepast. Ook wij zijn onaangenaam verrast door deze verlaging en zijn hierover (samen met andere gemeenten) in gesprek met het Rijk. Wij hebben goede hoop dat het Rijk de gemeenten hiervoor gaat compenseren, zodat dit geen consequenties gaat hebben voor de aanpak van huiselijk geweld.